

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

Fakulta financí a účetnictví

katedra bankovníctví a pojišťovnictví

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2020

Bc. Miroslava Nováková

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

Fakulta financí a účetnictví

katedra bankovníctví a pojišťovnictví

studijní obor: Bankovníctví a pojišťovnictví

Nové typy pojistných produktů

Autor bakalářské práce: **Bc. Miroslava Nováková**

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Eva Ducháčková, CSc.**

Rok obhajoby: **2020**

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Nové typy pojistných produktů“ vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v příloženém seznamu.

V Praze dne

.....

Bc. Miroslava Nováková

Poděkování:

Největší díky patří vedoucí své diplomové práce paní prof. Ing. Evě Ducháčkové, CSc., na kterou jsem se mohla obrátit s jakýmkoliv problémem a vždy mi poskytla mnoho cenných rad a připomínek. Děkuji též své rodině a blízkým za podporu, kterou mi při psaní práce a v průběhu celého studia věnovali.

Abstrakt

Tato diplomová práce s názvem Nové typy pojistných produktů má za úkol představit a analyzovat nové produkty na pojistných trzích, se kterými pojišťovny přicházejí v důsledku měnících se trendů na těchto trzích. V první kapitole jsou jednotlivé trendy více přiblíženy a rozebrány. Jedná se především o všeobecné zavádění technologií, regulace trhů a demografické změny. V dalších kapitolách jsou již analyzovány jednotlivé produkty, jež nově vznikly či byly přepracovány v důsledku aktuálních potřeb trhu.

Klíčová slova

Trendy na pojistných trzích, pojištění, pojistné produkty, životní pojištění, neživotní pojištění, technologie, demografie.

Abstract

This diploma thesis called New types of insurance products aims to introduce and analyze new products in insurance markets, which insurance companies introduce as a result of changing trends in these markets. In the first chapter, the individual trends are described in more detail. These include, in particular, the introduction of technology, market regulation and demographic change. The following chapters analyze the individual products that were newly created or reworked as a result of current market needs.

Keywords

Trends in insurance markets, insurance, insurance products, life insurance, non-life insurance, technology, demography.

Obsah

OBSAH	7
ÚVOD.....	8
<u>1. SITUACE NA POJISTNÉM TRHU.....</u>	<u>10</u>
1.1. STRUKTURA POJISTNÉHO TRHU	10
1.1.1. ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	11
1.1.2. NEŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	13
1.2. PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ	14
1.3. REGULATORNÍ OPATŘENÍ NA POJISTNÉ TRHY	16
1.4. SOUČASNÁ EKONOMICKÁ SITUACE	17
1.5. DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY	19
1.6. TECHNOLOGICKÉ ZMĚNY	22
<u>2. ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....</u>	<u>24</u>
2.1. POJIŠTĚNÍ POMOCI OBĚTEM NÁSILÍ.....	24
2.2. POJIŠTĚNÍ ASISTOVANÉ REPRODUKCE	26
2.3. POJIŠTĚNÍ POHŘBU.....	29
2.4. ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ PRO ŽENY.....	31
2.4.1. ALLIANZ – PRO ŽENY	32
2.4.2. POJIŠTĚNÍ PRO PŘÍPAD (ŽENSKÉ) RAKOVINY	33
2.5. POJIŠTĚNÍ HORNÍCH KONČETIN	36
2.6. SOUKROMÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	37
<u>3. NEŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ</u>	<u>39</u>
3.1. NOVINKY V POJIŠTĚNÍ VOZIDEL.....	39
3.1.1. POJIŠTĚNÍ PROTI POKUTÁM ZA DOPRAVNÍ PŘESTUPKY.....	39
3.1.2. METEOUNIQA.....	40
3.1.3. MOBILNÍ APLIKACE POJIŠŤOVEN.....	40
3.2. POJIŠTĚNÍ DOMÁCÍCH MAZLÍČKŮ.....	41
3.3. POJIŠTĚNÍ SPORTOVNÍ VÝBAVY	44
3.3.1. GOLFOVÉ POJIŠTĚNÍ	46
3.3.2. POJIŠTĚNÍ JÍZDNÍCH KOL	47
3.4. POJIŠTĚNÍ BEZKREVNÍ LÉČBY	49
3.5. CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ	50
3.5.1. POJIŠTĚNÍ ALKOHOLU NA DOVOLENÉ	51

3.5.2.	POJIŠTĚNÍ PŮJČENÉHO VOZIDLA V ZAHRANIČÍ	51
4.	<u>DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY</u>	53
4.1.	PRODUKTY ZAMĚŘENÉ NA SENIORY	53
4.1.1.	ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ PRO SENIORY	53
4.1.2.	CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ PRO SENIORY	54
4.1.3.	PŘEDDŮCHODOVÁ RENTA BALANCE	55
4.1.4.	PŘIPOJIŠTĚNÍ PRO PŘÍPAD ZTRÁTY ŘIDIČSKÉHO PRŮKAZU ZE ZDRAVOTNÍCH DŮVODŮ	56
4.2.	PANEVROPSKÝ PENZIJNÍ PRODUKT (PEPP)	57
4.3.	POJIŠTĚNÍ DUŠEVNÍCH PORUCH	59
5.	<u>TECHNOLOGICKÉ ZMĚNY</u>	61
5.1.	POJIŠTĚNÍ KYBERNETICKÝCH RIZIK	61
5.2.	POJIŠTĚNÍ GDPR	65
5.3.	POJIŠTĚNÍ ELEKTROMOBILŮ (TESLA POJIŠTĚNÍ)	66
6.	<u>POJIŠTĚNÍ PODNIKATELSKÝCH RIZIK</u>	70
6.1.	POJIŠTĚNÍ ENVIRONMENTÁLNÍCH RIZIK	70
6.2.	POJIŠTĚNÍ PROTI TERORISMU	72
6.3.	POJIŠTĚNÍ FINANČNÍCH RIZIK	74
6.3.1.	POJIŠTĚNÍ FAKTUR	75
6.3.2.	POJIŠTĚNÍ ZPRONEVĚRY	77
6.3.3.	POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI MANAŽERŮ	78
7.	<u>SOUHRN AKTUÁLNÍCH TRENDŮ</u>	82
	<u>ZÁVĚR</u>	84
	<u>SEZNAM ZDROJŮ</u>	87
	KNIŽNÍ PUBLIKACE	87
	INTERNETOVÉ ZDROJE	87
	ODBORNÉ ČLÁNKY	95
	KVALIFIKAČNÍ PRÁCE	95
	VÝROČNÍ ZPRÁVY	95
	PRÁVNÍ NORMY	95
	<u>SEZNAM GRAFŮ</u>	96
	<u>SEZNAM TABULEK</u>	96

Úvod

Pojistný trh je neustále nucen přizpůsobovat se změnám v požadavcích klientů, změnám struktury a životního stylu obyvatelstva, novým regulacím ze strany státu, rostoucí konkurenci v rámci tohoto trhu a v poslední době především nárůstu všeobecného využívání technologií. Z toho důvodu pojišťovny přichází s novými pojistnými produkty, aby tak dokázaly pokrýt měnící se poptávku, a především uspěly v konkurenci.

První kapitola této práce je zaměřena na souhrn jednotlivých trendů, které můžeme na pojistném trhu aktuálně zaznamenat. Je zde zobrazena struktura životního a neživotního pojištění na českém trhu ze které je patrné, že stále převažují neživotní pojistné produkty. Dalšími trendy jsou změny v podnikatelském prostředí, regulační požadavky, demografické změny, a především již výše zmiňovaný rozmach technologií.

Další kapitoly se již soustředí na jednotlivé trendy a produkty na ně navazující. Hned v druhé kapitole, která je zaměřena na životní pojištění můžeme vidět, že v tomto odvětví se v poslední době objevuje spousta novinek a inovací s cílem prosadit tento druh pojištění, jež se v České republice netěší takové oblibě, jako jinde ve světě. Se současnou ekonomickou situací a nastavením systému sociálního zabezpečení je však žádoucí, aby se lidé byli schopni finančně zajistit na pro různé situace sami (myšleno na stáří či jiné neočekávané události, které znatelně zasáhnou do rodinného rozpočtu).

Třetí kapitola je věnována produktům neživotního pojištění především z pohledu pojištění vozidel, které jsou prakticky tahounem českého pojistného trhu a dalších možností pojištění, které reagují na životní styl obyvatel. Jedná se například o různé druhy sportovních pojištění či pojištění domácích mazlíčků.

Čtvrtá kapitola se pojí s demografickými změnami ve struktuře obyvatel. Reaguje na všeobecný problém stárnutí populace, v jehož důsledku pojišťovny musí určité své produkty přizpůsobovat starším věkovým skupinám. Se stárnutím populace souvisí i problémy se zabezpečením na stáří.

Pátá a šestá kapitola jsou shodně navázány na technologický vývoj, který jde neustále kupředu. Aby byla pojišťovna schopná konkurovat ostatním, musí část svých aktivit převádět do online prostředí. Stejně tak musí reagovat na hrozby, jež se s tímto

prostředím poji. Jedním z největších rizik poslední doby je tzv. kybernetické riziko, které se týká nejen fyzických osob, ale i různých společností, státních organizací a státu samotného.

Cílem této práce je vyhodnocení jednotlivých vývojových trendů na pojistném trhu a jejich dopadů na změny ve struktuře pojistných produktů. V práci jsou charakterizovány nové přístupy pojistitelů včetně konkrétních produktů, jimiž na tyto trendy reagují a případné prognózy do budoucna.

1. Situace na pojistném trhu

S každou oblastí života je spojeno určité riziko, kterému se nikdy nemůžeme úplně vyhnout. Díky vědě a technice jsme se sice naučili spoustu rizik eliminovat, jak se však lidstvo vyvíjí, přichází rizika nová a stejně tak závažná. Aby případné důsledky byly co nejmenší, sjednáváme si pojištění.

Účelem pojištění je tedy finanční zabezpečení pojištěných osob. Bohužel v České republice je toto odvětví trochu podceňované, protože spousta lidí si považuje pojištění pouze za vyhazování peněz, myslí si, že největší užitek to přináší hlavně pojišťovnám, a že se jim stejně nemůže nic stát. To souvisí s velice nízkou spotřebitelskou důvěrou na tomto trhu. Skutečnou podstatu si většina subjektů uvědomí až ve chvíli, když už k nějaké negativní události dojde.

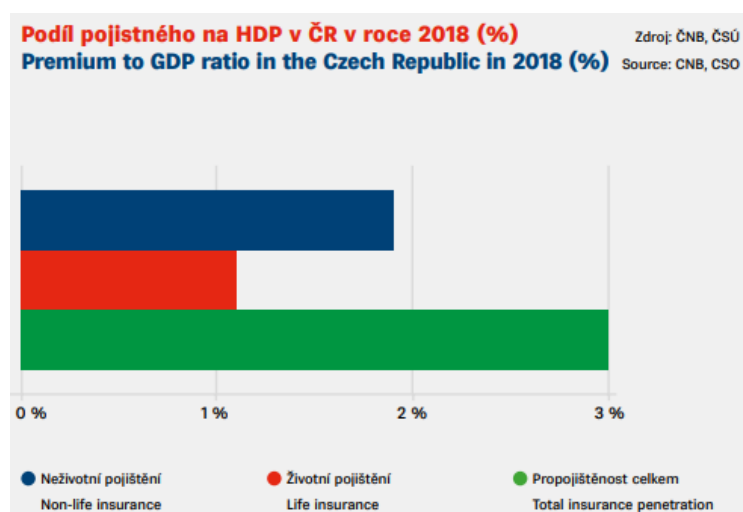
Pojišťovnictví je velice **konzervativní odvětví**, které prochází neustálými změnami. Fungování pojistného trhu je založeno především na nabídce různých typů produktů. Díky stále se vyvíjejícím technologiím, silným konkurenčním tlakům, inovacím pojistných produktů a zvyšujícím se požadavkům regulátorů a vlády jsou pojišťovny nuceny hledat efektivnější způsob svého fungování. Snaží se pojistné produkty inovovat a přizpůsobovat současné poptávce na trhu.¹

1.1. Struktura pojistného trhu

Dle výroční zprávy České asociace pojišťoven (ČAP) působilo na konci roku 2018 na našem území 48 pojišťoven a 1 zajišťovna s licenci ČNB. Předepsané pojistné členů ČAP dosáhlo hodnoty 130 mld. Kč.

¹ Trendy ovlivňující pojistný trh. *Pwc.com/* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.pwc.com/cz/cs/odvetvove-specializace/pojistovnictvi.html>

Graf 1 Podíl pojistného na HDP v ČR v roce 2018 (%)



Zdroj: Výroční zpráva Annual report 2018, Praha, Česká asociace pojišťoven, 2019, 91 s.

V grafu můžeme vidět podíl pojistného na HDP za rok 2018. V ČR je poměr životního a neživotního pojištění 60:40 ve prospěch neživotního pojištění, což je pravý opak vůči vyspělým západoevropským státům (např. Francie, Itálie, Velká Británie, atd.). Příčinou je rozdílná míra zapojení komerčních pojišťoven do penzijních a sociálních systémů.²

1.1.1. Životní pojištění

Životní pojištění (ŽP) je pojištění, které by mělo chránit ekonomicky aktivní jedince a jejich blízké před finančními problémy z důvodu nepříznivé životní situace, která není zahrnuta a kryta skrze zdravotní pojištění. Takovou situací může být např. vážný úraz či v horším případě úmrtí. Obzvláště vhodné je pro osoby, na jejichž příjmu jsou závislí i další lidé a případný výpadek příjmu by mohl mít negativní následky i na ně.

Životní pojištění může sloužit také k tvorbě finanční rezervy pro zajištění určitého životního standardu ve stáří. Účelem je tedy nejen krytí rizik, ale může být použito i jako investiční nástroj. Toto je však v poslední době velice kontroverzní téma. Na investiční ŽP lze stejně jako např. na penzijní připojištění nebo stavební spoření uplatnit daňové odpočty. Všechny tyto produkty mají motivovat lidi, aby se sami

² Pojišťovny v Česku rostou v životním i neživotním pojištění. Letos už vybraly skoro 70 miliard korun. *Byznys.ihned.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-66619250-pojistovny-vybraly-letos-na-pojistnem-69-miliard-korun-to-je-o-4-7-procenta-vice-zivotnich-pojistek-ale-ubyla>

zajistili na stáří a nespolehali pouze na to, že se o ně postará stát. ŽP je z těchto 3 produktů nejvíce rozporuplné.

V rámci investičního ŽP je však vedeno mnoho soudních sporů s jeho poskytovateli. Ve spoustě smluv chybí složka rizikového pojištění, někteří klienti dopředu neznají provize zprostředkovatelů, u dalších smluv jsou zase v případě úmrtí sjednány pojistné částky ve výši desítek tisíc, případně i nula korun. Z toho je patrné, že se vytrácí podstata pojištění jako takového. Zprostředkovatelé si navíc nechávají celkem vysoké provize a poplatky se v této oblasti pohybují kolem 20% z cílové částky. Z toho vyplývá, že se jedná o celkem drahý produkt a oproti výše zmiňovanému stavebnímu spoření či penzijnímu připojištění je poměrně nevýhodné.³

Společnost Ema data provedla v červnu 2019 průzkum ohledně míry zapojení a znalosti občanů ČR v rámci životního pojištění. Zkoumali vzorek celkem 1 035 osob ve věku mezi 21 až 61 lety. Došli k závěru, že životní pojištění nemá více než 50% osob v produktivním věku, což by do budoucna mohlo představovat slušný obchodní potenciál. V následujícím grafu můžeme vidět odpovědi na otázku, proč si tito lidé ŽP dosud nesjednali.

Graf 2 Struktura lidí, kteří nemají životní pojištění



Zdroj: *Téměř milion nepojištěných lidí uvažuje o životním pojištění.* Emadata.cz [online]. [cit. 2020-01-09].
Dostupné z: <https://emadata.cz/analyza/temer-1-milion-nepojistenych-lidi-uvazuje-o-uzavreni-zivotniho-pojisteni/>

³ Státní podpora životního pojištění je nesmyslná. Produkt čelí tisícům žalob, říká poslanec Nacher. E15.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/rozhovory/statni-podpora-zivotniho-pojisteni-je-nesmyslna-produkt-celi-tisicum-zalob-rika-poslanec-nacher>

Z grafu je patrné, že více než 7% osob nemá ani tušení, k čemu je životní pojištění dobré. Dalších zhruba 10% žije s dojmem, že se jim nemůže nic stát a pojištění je tudíž pro ně zbytečné. Téměř pětina dotazovaných argumentovala tím, že i kdyby se jim skutečně něco stalo, pojišťovna by jim stejně nic nedala. To souvisí s přetrvávající nedůvěrou v pojistný sektor. Pro třetinu lidí je životní pojištění příliš drahé, a další třetina už o ŽP uvažuje.⁴

V České republice dlouhodobě rostl podíl životního pojištění na celkovém pojistném, v poslední době byl však zaznamenán mírný pokles. Důvodem jsou mimo jiné demografické faktory, kdy hlavním klientským segmentem ŽP jsou osoby ve věku 25-40 let. Avšak předpokládá se, že mezi lety 2010 a 2025 dojde zhruba k 30% poklesu v tomto segmentu. Zjednodušeně řečeno, nebude komu prodávat.

Dalším důvodem jsou i rostoucí regulace v pojišťovníctví. Zákon o distribuci pojištění a zajištění přinesl do českého právního řádu novou směrnici Evropského Parlamentu a Rady EU, tzv. IDD. Ta s sebou nese v první řadě vyšší náklady a rizika pro zprostředkovatele, kteří díky tomu raději přesouvají prostředky klientů z investičního životního pojištění do investičních produktů. Což znamená postupný přechod od tradičních smluv ŽP s garantovaným výnosem na smlouvy, kde hlavním nositelem rizika je sám pojistník.

1.1.2. Neživotní pojištění

Neživotní pojištění (NŽP) je tahounem českého pojistného trhu. Patří sem veškeré produkty, které nejsou zahrnuty do životního pojištění, jako např. pojištění majetku, úrazová pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu, cestovní pojištění apod. Jeho úkolem je taktéž chránit pojistníka před nečekanou událostí, která může způsobit škodu na majetku, popř. na zdraví.

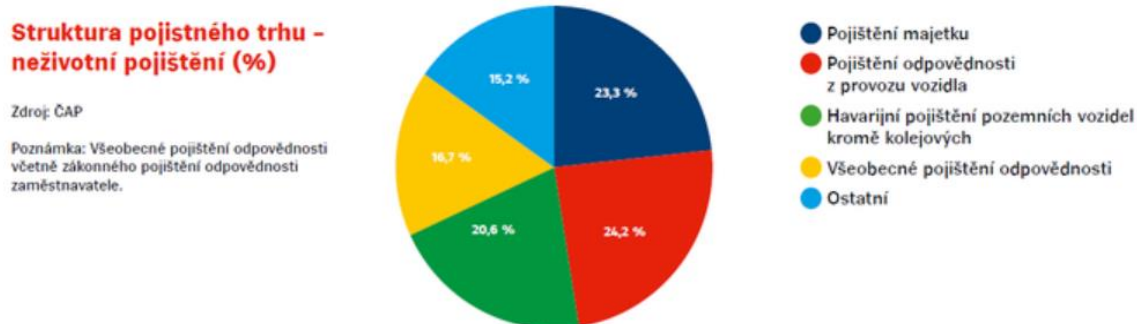
Podíl předepsaného pojistného v rámci NŽP na celkovém pojistném neustále roste, což je způsobeno několika faktory. Musíme brát v úvahu inflaci, která se

⁴ Pojišťovny překvapivě porážejí finanční poradce u potenciálních klientů. *Emadata.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://emadata.cz/tematika/zivotni-pojisteni/pojistovny-prekvapive-porazeji-financni-poradce-u-klientu-kteri-se-teprve-chystaji-si-pojisteni-sjednat/>

samozřejmě promítá i do výše pojistného, stejně tak sem zasahuje fakt, že ekonomice se daří, což se projevuje i v pojišťovnictví.⁵

V následujícím grafu můžeme vidět jednotlivé oblasti neživotního pojištění dle podílu na předepsaném pojistném, který vychází z výroční zprávy České asociace pojišťoven za rok 2018.⁶

Graf 3 Struktura pojistného trhu - neživotní pojištění (%)



Zdroj: Výroční zpráva Annual report 2018, Praha, Česká asociace pojišťoven, 2019, 91 s.

Téměř čtvrtinu předepsaného pojistného tvoří pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a hned za ním následuje pojištění majetku. Významné je z pohledu pojišťoven i **povinné ručení**. Pojišťovny jsou nuceny z důvodu vysoké konkurence dlouhodobě udržovat pojistné na velmi nízké úrovni a spíše než cenami se předhání v tom, kdo nabídne klientovi lepší benefity (asistenční služby, připojištění atd.).

Na druhou stranu zde dochází ke škodám, které výrazně přesahují výši pojistného až o desítky procent. Z této situace mají největší profit klienti, pro pojišťovny to však znamená dlouhodobé ztráty. Přesto dochází v povinném ručení k mírnému nárůstu, na kterém má zásluhu především rostoucí počet pojištěných vozidel.

1.2. Podnikatelské prostředí

Jak jsem již zmiňovala výše, pojišťovnictví je služba finančního trhu, díky čemuž se musí pojišťovny vyrovnávat se **silnou konkurencí**. Jako nejlogičtější přístup se jeví snižování pojistných sazeb, což vede k poklesu marží pojišťoven. Pojišťovny soutěží nejen mezi sebou, ale i s dalšími technologickými společnostmi nabízejícími pojistné produkty. Velká konkurence také roste v podobě **Peer-to-peer pojišťoven**.

⁵ Martin Rotkovský: Hybatelem vývoje životního pojištění je demografie. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/rozhovory/martin-rotkovsky-hybatelem-vyvoje-zivotniho-pojisteni-je-demografie>

⁶ ČAP: Česká asociace pojišťoven [online]. Praha: Česká asociace pojišťoven, 2020 [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/>

Peer-to-peer, neboli ve zkratce P2P, pojišťovna vychází z principu sdílené ekonomiky, což v jiných oborech je již celkem běžný model (viz Airbnb, Uber, apod.), ale u pojištění to neplatí. Do ČR poprvé přišla s konceptem P2P pojištění PRVNÍ KLUBOVÁ pojišťovna (v průběhu psaní diplomové práce došlo k jejímu přejmenování na Pillow pojišťovnu, v textu je však dále označována jako PRVNÍ KLUBOVÁ).

P2P je označení pro vazbu klient-klient, v našem případě tedy vazba mezi pojištěnými. Principem je, že peníze vybrané na pojistném se vloží do společného fondu, se kterým pojišťovna hospodaří a vyplácí pojistná plnění. Skupiny účastníků se tvoří v rámci jednoho druhu pojištění na základě online kontaktů. Pokud pojistník za určité období nenahlásí pojistnou událost (nejčastěji 1 rok), dostane na konci část pojistného zpět, případně se mu sníží cena pojistného na další období. Výhody jsou tím větší, čím méně pojistných událostí se nahlásí.⁷

V opačném případě, kdy dojde k vyčerpání fondu, mohou se ceny pojištění zvýšit. V případě že určitá pojistná událost přesáhne možnosti fondu, vloží se do toho pojišťovna, se kterou má fond dohodu o krytí.

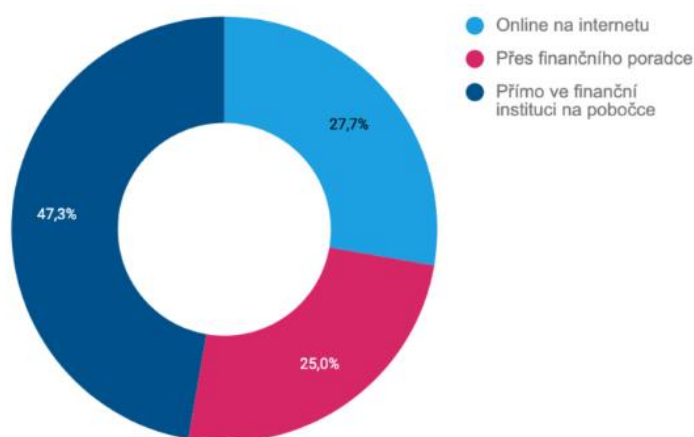
Z výše uvedeného vyplývá, že členové těchto fondů jsou motivováni jednat zodpovědně a vyhýbat se pojistným událostem nebo případně pojistným podvodům, čímž si výrazně zvyšují své podíly na zisku. Je tedy dobré znát lidi, se kterými své peníze sdílíte. Do fondu se většinou lze dostat přes doporučení již stávajícího člena.

Jak jsem zmiňovala výše v textu, v pojistném sektoru stále převládá značná **nedůvěra ze strany klientů**. Problémem, se kterým se pojistný trh potýká, jsou nestandardní praktiky v oblasti prodeje pojistných produktů ze strany „podvodných“ finančních poradců, kteří na pojistný sektor vrhají špatné světlo.

Zde navážu opět na výzkum společnosti EMA data, který jsem zmiňovala v kapitole týkající se životního pojištění. Z výzkumu vyplynulo, že téměř třetina dotazovaných o ŽP přemýšlí. Těm byla také položena otázka, kde by si toto pojištění byli ochotni sjednat. Výsledky jsou zobrazeny v následujícím grafu.

⁷ První peer-to-peer pojištění v Česku. *Euro.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/light/prvni-peer-to-peer-pojisteni-v-cesku-1379561>

Graf 4 Jak by si lidé uvažující o životním pojištění toto pojištění sjednali



Zdroj: Pojišťovny překvapivě poráží finanční poradce u potenciálních klientů. Emadata.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://emadata.cz/tematika/zivotni-pojisteni/pojistovny-prekvapive-porazeji-financni-poradce-u-klientu-kteri-se-teprve-chystaji-si-pojisteni-sjednat/>

Je patrné, že lidé nejvíce lidí stále dává přednost osobnímu kontaktu přímo na pobočce pojišťovny, protože to v nich evokuje největší důvěru. Více než čtvrtina by si pak smlouvu sjednala online z pohodlí domova a na finančního poradce by se obrátila pouze čtvrtina z dotazovaných. To jasně svědčí o nedůvěře, jakou lidé v tyto poradce mají. Z toho důvodu také dochází k zavádění nových směrnic a opatření.⁸

1.3. Regulatorní opatření na pojistné trhy

V říjnu roku 2018 vešla v platnost evropská **směrnice IDD** (Insurance Distribution Directive), do překladu Směrnice o distribuci pojištění, která nahradila dosavadní zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí. Hlavním cílem této směrnice je vyšší ochrana spotřebitele, tedy pojistníka. Vztahuje se ke všem distribučním kanálům, především k přímému prodeji pojištění na pobočkách pojišťoven a zavádí nové požadavky na osoby poskytující pojištění či zajištění.

Nejdůležitějšími změnami jsou:

- a) *Nová kategorizace zprostředkovatelů* – osobou oprávněnou k distribuci pojištění či zajištění je samostatný zprostředkovatel (doposud pojišťovací agent či makléř), který má zákaz souběžné makléřské a agentské činnosti

⁸ Pojišťovny překvapivě poráží finanční poradce u potenciálních klientů. Emadata.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://emadata.cz/tematika/zivotni-pojisteni/pojistovny-prekvapive-porazeji-financni-poradce-u-klientu-kteri-se-teprve-chystaji-si-pojisteni-sjednat/>

v rámci jednoho zprostředkovatele. Dále pak také vázaný zástupce, doplňkový pojišťovací zprostředkovatel či pojistný zprostředkovatel se sídlem v jiném členském státě EU.

- b) *Požadavky na odbornost a profesionalitu* – tzn. průběžné vzdělávání distributorů ve výši nejméně 15 hodin ročně a jejich důvěryhodnost.
- c) *Řízení střetu zájmů* – distributor je povinen jednat v nejlepší zájmu zákazníků a nesmí být odměňován tak, aby jeho jednání vedlo ke střetu zájmů (to se týká hlavně koncových distributorů).
- d) *Informační transparentnost* – spotřebitel musí mít k dispozici všechny potřebné informace (detailní informace o poskytovaných produktech, o způsobu odměňování zprostředkovatelů atd.).
- e) *Zvláštní požadavky u investičně-pojistných produktů*⁹

Za zmínku rozhodně stojí směrnice **Solvency II** vydaná Evropskou komisí. Směrnice je založena na 3 pilířích:

- 1. *pilíř* – jde o pravidla pro výpočet kapitálových požadavků (minimální kapitálový požadavek a solventnostní kapitálový požadavek), určení nástrojů ke krytí těchto požadavků a výpočet technických rezerv
- 2. *pilíř* – do tohoto pilíře patří kvalitativní požadavky, např. kvalitní a spolehlivé řídicí a kontrolní systémy, požadavky na vhodné osoby ve vedení společnosti atd.
- 3. *pilíř* – sem se řadí hlavně pravidla pro zacházení s informacemi, jejich vykazování dohledovým orgánům a vůči trhu, díky čemuž dochází k posílení transparentnosti a tržní disciplíny

1.4. Současná ekonomická situace

I přestože ekonomice se v posledních letech daří, pojišťovnám zisk spíše klesá. Je to způsobeno především tím, že jednoduše neexistuje přímá souvislost mezi růstem ekonomiky a pojišťovnictvím.

⁹ Deset nejdůležitějších změn, které přináší zákon o distribuci pojištění a zajištění. *Pravni prostor.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.pravni prostor.cz/clanky/ostatni-pravo/deset-nejdulezitejsich-zmen-ktre-prinasi-zakon-o-distribuci-pojisteni-a-zajisteni>

V současné době můžeme pozorovat mírný nárůst počtu pojistných smluv především u **retailového pojištění majetku** a v oblasti **podnikatelských rizik**. Díky příznivé ekonomické situaci se firmám daří dobře, a proto jsou ochotny více investovat do ochrany svého majetku.

Nejedná se zde pouze o pojištění majetku, ale čím dál tím více též roste význam pojištění přerušení provozu, které v případě výpadku provozu kryje ušlý zisk a chrání podnikatele před újmou na majetku. Nemůžeme opomenout ani pojištění odpovědnosti manažerů statutárních orgánů firem, které ve velké míře sjednávají firmy, jejichž centrála se nachází mimo území ČR. U některých profesí je pojištění odpovědnosti dokonce dáno přímo zákonem, jde o specializované profese, jako např. daňoví poradci, auditoři atd., kteří poskytují odborné služby a jejich případné pochybení by mohlo mít negativní dopady na klienty.

Dle statistik České podnikatelské pojišťovny však klienti pojištění odpovědnosti stále podceňují a sjednávají si pojistky na nižší částky, než by bylo potřeba. I pro ty nejmenší podniky se doporučuje sjednat limit ve výši minimálně 10 milionů Kč, v praxi se však jedná o částky v rozmezí 1-5 milionů Kč.¹⁰

Problémem pojistných trhů jsou z ekonomického hlediska též **nízké úrokové sazby**, což se negativně projevuje především u životního pojištění v rámci smluv s garantovanými výnosy. Skutečné výnosy z prostředků rezerv jsou nižší než ty, které pojišťovny garantují svým klientům a díky tomu rostou náklady na zajištění alternativních finančních zdrojů, ze kterých je možné vyplácet plnění klientům.

I tato fakta mají svá pozitiva, a to především pro klienty pojišťoven. Ty se v rámci úspor nákladů snaží vymýšlet inovace tak, aby nebyl narušen komfort klienta. Můžeme zde zmínit např. online komunikaci o pojistných smlouvách a pojistných událostech mezi pojišťovnou a klientem, online sjednávání pojištění, zavedení digitálních podpisů apod.

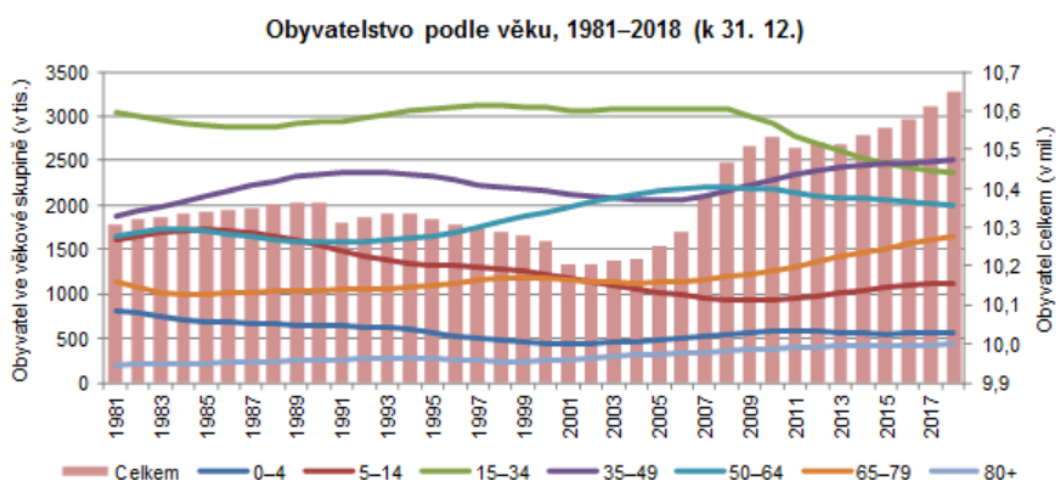
¹⁰ Jak si správně vybrat podnikatelské pojištění. *Archiv.ihned.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66595370-jak-si-spravne-vybrat-podnikatelske-pojisteni>

I přes veškeré výše popsané okolnosti je však český pojistný trh dlouhodobě stabilní a dle stress testů, které provedla Česká národní banka je schopen dostát svým závazkům i ve zhoršené ekonomické situaci.¹¹

1.5. Demografické změny

Vývoj populace v ČR má dle dat Českého statistického úřadu rostoucí trend, mění se však její struktura. To můžeme vidět v následujícím grafu, kde histogram představuje počet obyvatel v ČR jako celku a barevné čáry pak strukturu obyvatelstva.

Graf 5 Obyvatelstvo podle věku, 1981-2018



Zdroj: Aktuální populační vývoj v kostce. Czso.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/aktualni-populacni-vyvoj-v-kostce>

Na obrázku je jasně vidět, že v posledních letech klesá počet dětí do 14 let a současně roste počet obyvatel nad 65 let. Jde o jeden z nejvíce diskutovaných problémů současné doby (a to nejen v ČR), které se obecně nazývá **stárnutí populace** neboli demografické stárnutí. To web demografie definuje takto:

„Demografické stárnutí je proces, při němž se postupně mění věková struktura obyvatelstva takovým způsobem, že se zvyšuje podíl seniorů a snižuje se podíl dětí mladších 15 let, tzn. starší věkové skupiny rostou početně relativně rychleji než populace jako celek.“¹²

¹¹ Petr Jedlička: Nízké úrokové sazby jsou problém. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/petr-jedlicka-nizke-urokove-sazby-jsou-problem/c:12594/>

¹² ANALÝZA: Demografické stárnutí ČR podle výsledků projekce. *Demografie.info* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=824

Hlavní příčinou stárnutí obyvatelstva je pokles porodnosti při současném růstu průměrné délky života, což je způsobeno dostupností lékařské péče a její zvyšující se kvalitou. To však do budoucna souvisí s několika problémy, např. s nedostatkem ekonomicky aktivních členů společnosti a současně obrovským množstvím lidí závislých na sociálním zabezpečení státu.

Stárnutí populace se samozřejmě projevuje i na pojistném trhu. Pojistné produkty dosud byly určeny především pro lidi v mladším a středním věku. Je však potřeba reagovat na zvyšující se počet obyvatel ve věku 60+. V České republice aktuálně pobírá starobní důchod zhruba 2,4 milionu lidí, z toho ženy po dobu v průměru 28 let a muži 19 let, ještě před čtyřiceti lety byla tato doba poloviční.

Z pohledu pojištění jsou penzisté stále rizikovějšími klienty, protože s rostoucím věkem rostou i rizika spojená se zdravotním stavem, pohyblivostí atd., nicméně v dnešní době jsou starší lidé oproti předchozí generaci zdravější a aktivnější, navštěvují Univerzity třetího věku, využívají internet na denní bázi a věnují se svým koníčkům, jako např. cestování. Z toho je patrné, že se důchodci svými aktivitami postupně přibližují mladším ročníkům, na což je z hlediska pojišťoven potřeba reagovat.

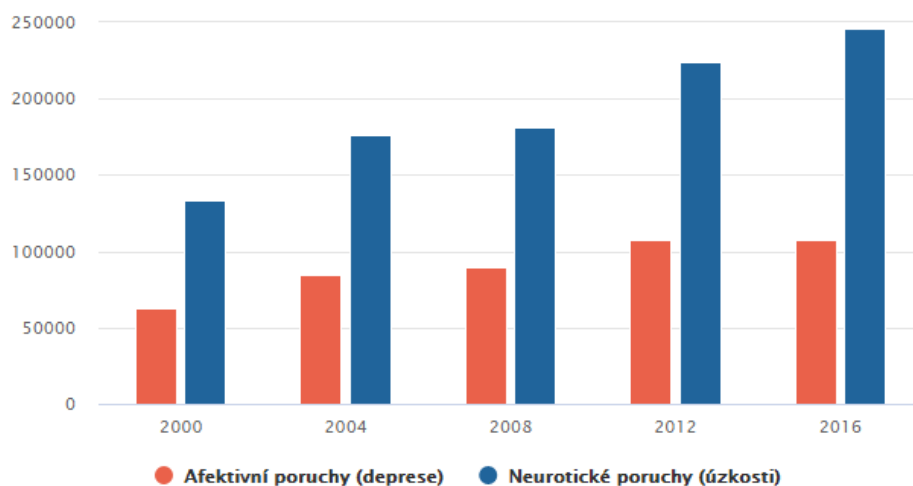
Předmětem pojištění jsou hlavně nemoci, které se pojí s vyšším věkem, jako jsou třeba Alzheimerova choroba nebo různé duševní poruchy. Řidiči ve věku 55+ mají zase slevy na pojistném, protože ze statistických průzkumů vyplývá, že nehodovost a následky kolizí jsou u této věkové skupiny nižší.

Dalším produktem reagujícím na tuto problematiku je tzv. předdůchodová renta, která souvisí se zhoršeným pracovním uplatněním ve vyšším věku. Odchod do důchodu se neustále posouvá a s vyšším věkem hrozí riziko zhoršené zaměstnatelnosti. S předčasným odchodem do penze souvisí krácení peněz, proto neustále nabývají na významu různé druhy připojištění, kdy je člověku několik let před řádným nárokem na starobní důchod vyplácena renta, díky čemuž je kryt pro případ ztráty příjmu ze zdravotních důvodů, atd.¹³

¹³ Stárnutí a psychická onemocnění jsou velké výzvy pro pojištění. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/rozhovory/starnuti-a-psychicka-onemocneni-jsou-velke-vyzvy-pro-pojisteni/c:17275/>

Stárnutí populace však není jediným problémem, na které musí trhy (včetně těch pojistných) reagovat. Trendem poslední doby se stal vyšší výskyt psychických a duševních onemocnění, který se za posledních pár let zněkolikanásobil.

Graf 6 Počet léčených s depresí x úzkostí v ambulantních psychiatrických zařízeních



Zdroj: Spotřeba psychofarmak se za 25 let zvedla šestinásobně. V pořádku, jen pozor na starší generaci léků, říká psychiatr. Irozhlas.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/zdravi/psychiatr-uzkost-deprese-antidepresiva-spotreba-leciv-martin-anders_1811080630_jab

V grafu můžeme vidět vývoj počtu pacientů v období let 2000–2016, kteří se léčili v ambulantních zařízeních s depresemi a úzkostmi. Tento počet se více než zdvojnásobil. Zatímco v roce 2000 bylo evidováno cca 60 tis. pacientů s depresemi a 130 tis. pacientů s úzkostmi, v roce 2016 to bylo již 110 tis. pacientů s depresemi a téměř 250 tis. s úzkostmi.

Jde o onemocnění typu Alzheimerova choroba, porucha osobnosti apod. Hlavními příčinami jsou zde stres, nedostatek spánku, ale také absence tmy ve větších městech. V současnosti jde o druhý nejčastější důvod pro přidělení invalidního důchodu.

Odborníci odhadují, že tento trend bude pokračovat i nadále, na což musí samozřejmě také reagovat pojišťovny. Dříve byly duševní a psychické poruchy z pojistného krytí vyjmuty. Dnes už jsou zahrnuty v rámci připojištění invalidity či dlouhodobé péče za podmínky, že dotčenému byl připsán kvůli této diagnóze invalidní důchod. Pojistné plnění se následně odvíjí od stupně invalidity. Jde o onemocnění typu Alzheimerova choroba, porucha osobnosti apod. Hlavními příčinami jsou zde stres,

nedostatek spánku, ale také absence tmy ve větších městech. V současnosti jde o druhý nejčastější důvod pro přidělení invalidního důchodu.¹⁴

1.6. Technologické změny

Říká se, že technologie vládnu světu a jinak tomu není ani na finančních trzích. Jak jsem již zmiňovala výše, pojišťovnictví je trh, kde vládne **silná konkurence** a růst v celém sektoru je velice slabý. Proto jsou pojišťovny nuceny přicházet s inovacemi, které jim pomohou optimalizovat náklady a přilákat nové klienty. Pro zavádění technických inovací se vžil název Insurtech (složenina slov „Insurance“ a „Technology“).

Jedním ze základních požadavků dnešního světa je **digitalizace služeb**. V dnešní uspěchané době je naprostá nutnost, aby co nejvíce věcí bylo možno vyřídit online. Pojištění je možné sjednat nejen na stránkách dané pojišťovny, ale i přes chat na sociálních sítích, jako je Facebook apod. Takto dnes přichází zhruba 10% kontaktů. Zpětná vazba na tento druh komunikace je z velké části kladná.

Zároveň je však potřeba nezapomínat na klienty, kteří dávají přednost tradičnějším formám kontaktu, jako jsou e-maily, telefony či osobní návštěvy na pobočkách. Všechny tyto komunikační kanály by se měly navzájem doplňovat, protože je nelze vzájemně nahradit.¹⁵

V pojišťovnictví je dlouhodobý tlak na snižování marží. Díky zavádění nových technologií dochází ke snižování nákladů a díky tomu ke zlepšení hospodářských výsledků. Tak si můžou pojišťovny navzájem konkurovat. Z pohledu klienta je hlavní benefit online komunikace v tom, že si většinu záležitostí může vyřídit z pohodlí domova nebo třeba po cestě do práce přes mobil a nemusí kvůli tomu chodit na pobočku a tam si vystát frontu, než na něj vyjde řada.

Zavádění nových technologií je však velice nákladné, roce 2017 se celosvětově proinvestovalo kolem 27,4 miliardy dolarů Český finanční trh je specifický tím, že je poměrně malý, ale na druhou stranu velice pestrý. Často se zde testují nové technologie, které jsou v případě úspěchu implementovány v dalších zemích. Pojišťovny navíc

¹⁴ Stárnutí a psychická onemocnění jsou velké výzvy pro pojištění. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/rozhovory/starnuti-a-psychicka-onemocneni-jsou-velke-vyzvy-pro-pojisteni/c:17275/>

¹⁵ Banky a pojišťovny modernizují. Usnadňují život klientům i zaměstnancům. *E15.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/budoucnost-byznysu/banky-a-pojistovny-modernizuji-usnadnuji-zivot-klientum-i-zamestnancum-1355070>

na změny reagují pomaleji než např. banky. Dle analýz bylo též zjištěno, že ačkoliv pojišťovny mají nové technologie k dispozici, nedokážou ji správně začlenit do svého interního systému.¹⁶

Vzhledem k tomu, že online prostředí má svá určitá specifika, je potřeba se dopředu zamyslet nad tím, které produkty lze převést do online prostředí, jak poskytnout klientovi co nejlepší podmínky pro nákup produktu, jak porovnat výkonnost mezi online a offline prostředím a jak tato prostředí navzájem propojit pro větší efektivnost.

Ačkoliv přechod na nové technologie nám šetří čas a peníze, přináší s sebou i stinné stránky. Neustále se zvyšuje počet hackerských útoků, při kterých dochází ke krádežím dat, přístupových hesel a následnému úniku informací. Na to všechno jsou pojišťovny nuceny reagovat novými pojistnými produkty.

¹⁶ Budoucnost pojišťoven už začala. Insurtech není bublina. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/technologie/budoucnost-pojistoven-uz-zacala-insurtech-neni-bublina/c:15807/>

2. Životní pojištění

Aktuálním trendem na trhu životního pojištění je rozdělování komplexních produktů na rizikovou a investiční složku. Tento trend plyne z poptávky klientů, kteří stále více požadují pojištění čistě rizikové. Pouze malé množství zájemců nadále stojí o investiční složku, a to především díky daňovému zvýhodnění (stát umožňuje si při platbě pojistného odečíst od základu daně až 24 000 Kč). Na to zareagovala například společnost Uniq, která rozdělila svůj poměrně úspěšný komplexní produkt životního pojištění DOMINO na 2 různé produkty: DOMINO Risk a DOMINO Invest.

Nabídka produktů životního pojištění velice široká, ale zájem o ně v České republice není tak vysoký. Z důvodu vysoké konkurence a boje o klienty se pojišťovny předhánají, která nabídne lepší bonusy. V důsledku toho přichází každoročně na trh mnoho novinek ve formě různých připojištění, o které lze základní pojištění rozšířit. Z těch nejnovějších a nejzajímavějších bych zmínila například pojištění pomoci obětem domácího násilí, pojištění asistované reprodukce, pojištění pohřbu či pojištění zaměřené konkrétně na ženy.

2.1. Pojištění pomoci obětem násilí

Pro každého, kdo se stal obětí nějakého násilného trestného činu je takový zážitek pravděpodobně velmi traumatickým. Nejčastějšími případy jsou oběti loupežných přepadení či domácího násilí. V následujícím grafu můžeme vidět statistiky násilných trestných činů za roky 2012 až 2018.

Tabulka 1 Počet registrovaných a objasněných trestných činů v letech 2012-2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Registrováno	18 358	18 689	16 949	15 669	14 233	13 672	13 553
Objasněno	12 672	12 908	11 912	11 050	10 150	9 783	9 506

Zdroj: vlastní zpracování dle Statistické přehledy kriminality za rok 2018. Policie.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2018.aspx>

Počet trestných činů se rok od roku snižuje. Avšak pro oběť je každá taková zkušenost velice nepříjemná a může s sebou případně nést i finanční ztráty. V případě loupežného přepadení může oběť přijít o své osobní doklady, mobilní telefon atd.

Pojišťovny těmto událostem sice nemohou zabránit, mohou však poškozeným pomoci vyrovnat se s možnými následky.

Jako první s touto novinkou přišla v únoru roku 2019 Česká pojišťovna v rámci svého produktu životního pojištění Můj život 2. Ten, kdo si toto pojištění stihl sjednat do konce května 2019, dostal automaticky pojistné krytí na rok zdarma jako benefit. Předmětem plnění jsou veškeré typy násilných trestných činů, tedy nejen domácí násilí, ale i výše zmiňovaná loupežná přepadení a úmyslné ublížení na zdraví. Počítá se i trestný čin, který skončil ve fázi pokusu.¹⁷

Pojistné plnění je vypláceno jednorázově ve výši 30 000 Kč bez ohledu na to, jaká škoda oběti vznikla. V případě, že by se někdo stal obětí několikrát za dané období, bude vypláceno při každé takové události. Podmínkou výplaty prostředků z pojištění je protokol Policie ČR, který musí poškozený pojišťovně předložit. Z tohoto protokolu musí jasně vyplývat, že se dotyčný stal obětí trestného činu. Pojištěným je každý, kdo je uveden na smlouvě. Neplatí, že by se oběťmi násilných trestných činů stávaly pouze ženy, toto pojištění se vztahuje i na muže a na děti.¹⁸

I v rámci tohoto produktu existují určité výluky z pojistného plnění. V první řadě se pojistná ochrana vztahuje pouze na území ČR. V případě, že bychom se chtěli pro případ násilného trestného činu pojistit při cestě do zahraničí, je nutné si sjednat odpovídající cestovní pojištění. Pojistné krytí se nevztahuje na události, ke kterým došlo během následujících 7 dnů od uzavření pojistné smlouvy. Pokud v rámci trestného činu figurovaly návykové látky, či k tomuto činu došlo na základě výtržností nebo jiné trestné činnosti, též není možné pojistné plnění čerpat. Z pojištění jsou vyjmuty i pojistné události, ke kterým došlo při výkonu služebního nebo pracovního poměru.¹⁹

¹⁷ Česká pojišťovna jako jediná nabízí pojištění pomoci obětem násilí. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/tiskove-zpravy/ceska-pojistovna-jako-jedina-nabizi-pojisteni-pomoci-obetem-nasilici:16101/>

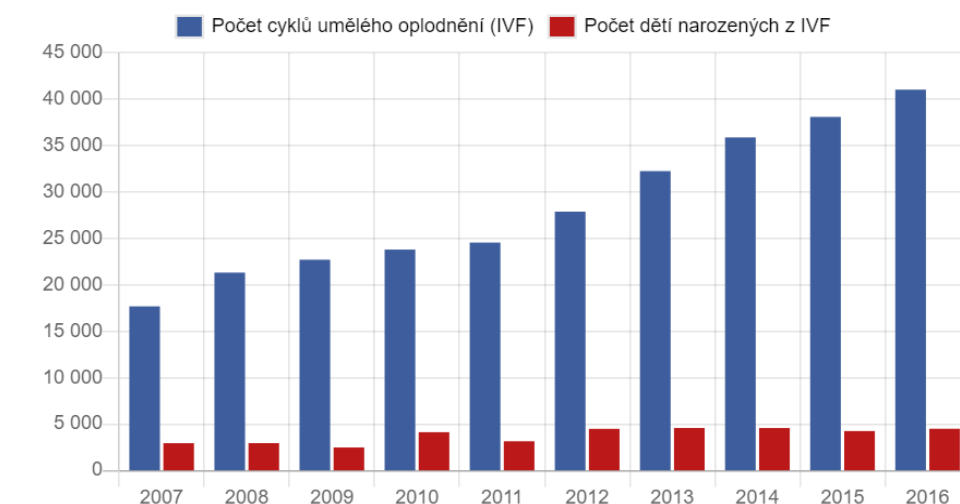
¹⁸ Oběť domácího násilí nemusí být jen žena. Pojištění před násilím neochrání, ale může zmírnit dopady. *Mesec.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/obeti-domaciho-nasilim-nemusi-byt-jen-zena-pojisteni-pred-nasilim-neochrani-ale-muze-zmirnit-dopady/>

¹⁹ *ČP zdraví* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.zdravi.cz/>

2.2. Pojištění asistované reprodukce

Dle statistik má v České republice potíže s neplodností zhruba každý pátý pár. S tím už si věda v dnešní době umí celkem dobře poradit formou asistované reprodukce (neboli IVF, tedy in vitro fertilizace). V následujícím grafu můžeme vidět, jak se vyvíjel počet těchto zákroků v posledních letech a jaká byla jejich úspěšnost. Zhruba třetinu žen podstupujících IVF v České republice tvoří cizinky.

Graf 7 Počet cyklů umělého oplodnění a počet narozených dětí v letech 2007-2016

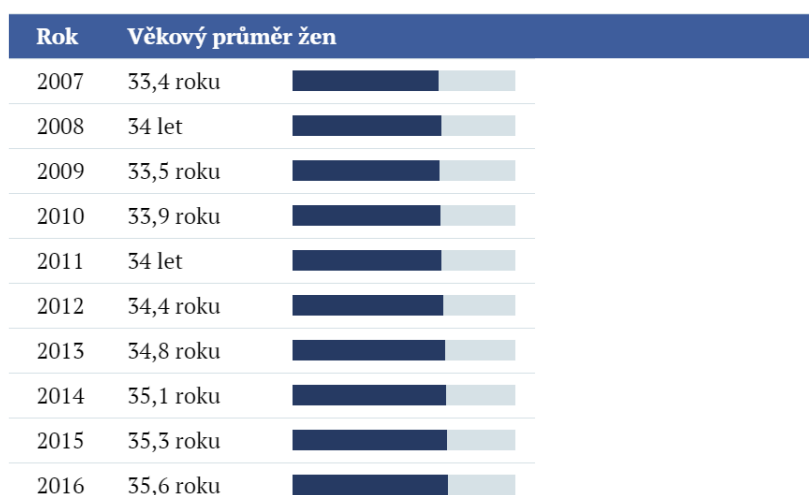


Zdroj: Každý pátý pár v Česku má problém počít dítě. Ženy častěji zkoušejí umělé oplodnění. Infografiky.ihned.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://infografiky.ihned.cz/asistovana-reprodukce/r~e524dc94878f11e998d70cc47ab5f122/>

Z grafu je patrné, že počet asistovaných reprodukcí každoročně roste. Zatímco pokusů o umělé oplodnění v roce 2010 proběhlo celkem 23 798, z čehož se narodilo 4 135 dětí, v roce 2014 dle údaje ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR) vzrostl počet pokusů na 35 875 a počet narozených dětí na 4 581. V roce 2016 byl počet cyklů oproti roku 2010 již téměř dvojnásobný. Můžeme počítat s tím, že tato čísla budou pravděpodobně růst i v budoucnu. Stejně tak roste i věk žen, které se touto metodou pokouší o dítě.²⁰

²⁰ Každý pátý pár v Česku má problém počít dítě. Ženy častěji zkoušejí umělé oplodnění. Infografiky.ihned.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://infografiky.ihned.cz/asistovana-reprodukce/r~e524dc94878f11e998d70cc47ab5f122/>

Graf 8 Věkový průměr žen podstupujících umělé oplodnění



Zdroj: Každý pátý pár v Česku má problém počít dítě. Ženy častěji zkoušejí umělé oplodnění. Infografiky.ihned.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://infografiky.ihned.cz/asistovana-reprodukce/r~e524dc94878f11e998d70cc47ab5f122/>

V předchozí grafu můžeme též vidět, že úspěšnost (myšleno ve smyslu, že žena otěhotní a dítě porodí) je velice malá. Proto je tento zákrok někdy potřeba i vícekrát opakovat. To si však málokterý pár může dovolit. Ceny za IVF jsou velice vysoké, pokud by si dotyčná žena platila vše sama, musela by počítat zhruba s 26 000 Kč za jeden cyklus a k tomu připočíst cenu léků, což je zhruba dalších 20 000 Kč.

V České republice jsou první 3-4 pokusy hrazeny z veřejného zdravotního pojištění (záleží na počtu použitých embrií v předchozích pokusech). I přesto je však potřeba počítat s určitými doplatky za léky a další výkony, které zvyšují pravděpodobnost početí. Tyto částky se pohybují v hodnotách desítek tisíc korun. Je zde potřeba brát v úvahu věková omezení, pro které lze v rámci veřejného zdravotního pojištění poskytovat plnění. Dolní věkový limit je 18 let, horní limit 40 let (to se může lišit dle podmínek jednotlivých pojišťoven).²¹

Kromě veřejného zdravotního pojištění na trhu existují i produkty, které mohou pomoci u náklady na další IVF. Ty vznikly jako reakce na současnou situaci ve společnosti, kdy počet umělých oplodnění markantně roste. Česká spořitelna nabízí možnost připojištění v rámci životního pojištění Můj život 2, které je určeno pro ženy ve věku 15-35 let. Pokud je žena již starší, může toto připojištění sjednat pro svou dceru a pomoci jí tak v budoucnu bojovat s těmito problémy.

²¹ Umělé oplodnění: co pojišťovny (ne)hradí. Zenska-neplodnost.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.zenska-neplodnost.cz/novinky/umele-oplodneni-co-pojistovny-ne-hradi-886>

Cena tohoto připojištění začíná už na 39 Kč za měsíc a pojistné plnění činí 50 000 Kč. Výplata plnění je podmíněna tím, že žena již podstoupila veškeré pokusy hrazené z veřejného zdravotního pojištění a žádný z nich nebyl úspěšný, jinak řečeno neskončil porodem. V případě, že se žena již před sjednáním pojištění léčila s neplodností, pojišťovna plnění poskytovat nebude. Stejně tak v případě, že žena již v době před začátkem pojištění nebo 1 rok od sjednání pojistné smlouvy podstoupila některou z možností umělého oplodnění. Dalším důvodem, kdy nemá žena na plnění nárok je v případě, že v minulosti ještě před sjednáním pojištění podstoupila umělé přerušování těhotenství z důvodu, který nesouvisel s jejím zdravotním stavem.²²

Kromě České pojišťovny má tento druh pojištění v nabídce i ČSOB pojišťovna. Ta přišla v rámci životního pojištění s novým typem produktu, který je zaměřen konkrétně na ženy. Soustředí se převážně na rizika související s těhotenstvím a narozením dítěte. Z tohoto pojištění je pojištěné pravidelně vyplácen příspěvek na vyšetření mamografem, pojistné plnění se vztahuje i na vážné choroby jako rakovina prsu, rakovina děložního čípku apod. V případě nepříznivé události v rodině, jako je rozvod či úmrtí partnera dokáže poskytnout pomoc a zabezpečit další chod domácnosti.

Další výhodou produktu ČSOB je tzv. pojištění maminka. To kryje náklady související s umělým oplodněním, těhotenstvím a porodem. Pojistné plnění je stejně jako u ČP nastaveno ve výši 50 000 Kč. Ostatní podmínky jsou hodně podobné s těmi, co nabízí Česká pojišťovna. Aby mohly být prostředky vyplaceny, musela žena již dříve podstoupit veškeré veřejným zdravotním pojištěním hrazené pokusy, které byly neúspěšné. Horní věkovou hranicí je též věk 35 let. Pojistné plnění se poprvé vyplácí až pro cyklus, který byl zahájen nejdříve po roce od začátku pojištění a další cykly musí být v rozestupu minimálně tří měsíců.

U pojištění od ČSOB pojištění je výhoda v tom, že kromě nákladů na asistovanou reprodukci kryje i náklady na komplikace, které se mohou objevit při nebo po porodu. Dále se toto pojištění platí i pro případ narození dvojčat a vícčet.²³

²² Umělé oplodnění: co hradí zdravotní a komerční pojišťovny? Blog.brokertrust.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://blog.brokertrust.cz/rizika/umele-oplodneni-co-hradi-zdravotni-a-komerzni-pojistovny/>

²³ ČSOB Pojišťovna uvádí na trh pojištění pro ženy a pro muže. Csobpoj.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: https://www.csobpoj.cz/pro-media/tiskove-zpravy/-/asset_publisher/p8OPFeiBwXWI/content/csob-pojistovna-uvadi-na-trh-pojisteni-pro-zeny-a-pro-muze

2.3. Pojištění pohřbu

Smrt člověka je smutná událost a v dřívějších dobách bývalo zvykem pořádat pro zesnulé velké honosné pohřby s obřadem a vším, co k tomu patří. Od 90. let však se začal prosazovat trend pohřbívání bez obřadů. Česká republika dokonce patří mezi země, kde výrazně převyšuje počet samotných kremací oproti pohřbívání do hrobu. Jde zhruba o 70-80% a ve větších městech to může být ještě více.

Důvodů může být mnoho, tím nejčastějším jsou však finance. V následující tabulce lze vidět, v jakých cenových hladinách se pohybují ceny různých druhů pohřbů ve větších městech po České republice.

Tabulka 2 Ceny pohřbů ve větších městech ČR

	Zpopelnění bez obřadu	Zpopelnění s obřadem	Obřad s následným uložením do hrobu
Praha	9500 Kč	22 500 Kč	přes 20 000 Kč
Brno	9000 – 10 000 Kč	20 000 Kč	30 000 Kč
Ostrava	10 000 Kč	18 500 Kč	přes 20 000 Kč
Písek	10 000 Kč	15 000 – 20 000 Kč	25 000 Kč

Zdroj: Kolik stojí pohřeb? Nejlevnější 10 000 Kč a ani u něj nesmíte být. Mese.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.mese.cz/clanky/kolik-stoji-pohreb-nejlevnejsi-10-000-kc-a-ani-u-nej-nesmite-byt/>

Z tabulky je patrné, že tyto cenové rozdíly jsou markantní a pohřeb bez obřadu vyjde zhruba na polovinu toho, co pohřeb s obřadem. U varianty s obřadem a následným uložením těla do hrobu si rodina pozůstalých připlatí ještě více. A to si ze svých příjmů ve spoustě případech nemohou dovolit. Proto si často staří lidé spoří na pohřeb sami, ale z důvodu nízkých důchodů a vysokých výdajů za léky a další potřebné věci nejsou schopni naspořit celou částku.²⁴

Některé pojišťovny začaly proto nabízet možnost pojištění pohřbu v rámci životního pojištění. V České republice jej má v nabídce například Česká pojišťovna pod názvem „Pieta“ nebo společnost 4Life Direct Insurance Services s.r.o s produktem „Jistota pro mé blízké“ (dále jen Jistota).

²⁴ Pohřeb bez obřadu prodlužuje bolest: Proč v Česku vítězí kremace? Ahaonline.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.ahaonline.cz/clanek/musite-vedet/153508/pohreb-bez-obradu-prodluzuje-bolest-proc-v-cesku-vitezi-kremace.html>

Pojištění Jistota je životní pojištění, které si může sjednat každá osoba spadající do věkové kategorie 40-85 let. Společnost 4Life jako jedna z mála při sjednávání pojištění nevyžaduje po klientech lékařské prohlídky ani potvrzení o aktuálním zdravotním stavu (tím se liší od jiných pojišťoven). Nabídka se tvoří každému přímo na míru.

Při výpočtu pojistného je potřeba brát v úvahu několik faktorů, jako např. věk pojištěného, výše pojistného plnění a způsob úhrady pojistného. Při změně finanční situace pojištěného se dá výše pojistného upravit. Minimální výši pojistného plnění lze sjednat v hodnotě 20 000 Kč a maximální výši pak v hodnotě 200 000 Kč. Tato částka se dá v průběhu pojištění též měnit. Produkt si lze sjednat buď telefonicky nebo přes online formulář na webových stránkách společnosti. Je možnost jej sjednat i pro další členy rodiny, kteří díky tomu dostanou výhodnější pojistné (to je v rámci tohoto produktu hrazeno v měsíčních intervalech).

Při sjednávání pojistné smlouvy je potřeba uvést jméno osoby (obmyšleného), které bude v případě úmrtí pojistníka vyplaceno pojistné plnění. Pokud k úmrtí dojde, musí být pojišťovně doložena lékařská zpráva, ve které jsou uvedeny veškeré okolnosti úmrtí. Dále je nutné přinést úředně ověřenou žádost o výplatu plnění a oficiální formulář k pojistné události. Po předložení veškerých dokumentů jsou peníze obmyšlenému vyplaceny v časovém horizontu 24 hodin. Pokud by pojištěný zemřel ještě před splacením celkové cílové částky, budou vyplaceny pouze ty prostředky, které již v rámci průběhu pojištění vybrány byly. V případě splacení celé částky je vypláceno plnění ve výši 100%. Existuje zde i omezení, kdy v prvních dvou letech se plnění vyplácí pouze v případě, že příčinou úmrtí byla nehoda.²⁵

Dalším produktem je „Pieta“ od České pojišťovny, který se svým konceptem od předchozího produktu liší. Jde též o produkt životního pojištění, který si mohou sjednat osoby ve věku 25 až 80 let. Je sjednáván na dobu neurčitou a končí až úmrtím pojištěné osoby. Největším rozdílem oproti nabídce společnosti 4Life je fakt, že pojistné je hrazeno jednorázově. Jeho výše závisí na věku pojistníka z toho důvodu, že pojišťovna garantuje zhodnocení v 2,4% ročně. Díky garantovanému zhodnocení mají mladší klienti výhodnější pojistné.

²⁵ Životní pojištění „Jistota pro mé blízké“ – recenze. *Kalkulackapojisteni.com* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://kalkulackapojisteni.com/zivotni-pojisteni/zivotni-pojisteni-jistota-pro-me-blizke-recenze/>

Pojistná částka se pohybuje v rozmezí 20 000 až 1 000 000 Kč. U většiny sjednaných smluv je to blíže spodní hranici. Do smlouvy je též potřeba uvést jméno obmyšleného. Pokud dojde k výplatě plnění a skutečně náklady vynaložené na pohřeb budou nižší než sjednaná pojistná částka, bude zbytek peněz vyplacen obmyšlenému. Podmínkou je předložení faktury o skutečném vynaložení těchto nákladů na vypravení pohřbu. Díky tomu má pojištěný jistotu, že jeho peníze nebudou zneužity k jiným účelům.

Jako u každého pojištění i zde existují případy, ve kterých pojišťovna nebude plnit. V prvním roce bude plnění vyplaceno pouze v případě, že k úmrtí klienta došlo v důsledku úrazu. V ostatních případech pojištění zaniká. Na výplatu nevzniká nárok ani v případě, že v prvních 24 měsících dojde k úmrtí z důvodu sebevraždy. V takovém případě bude obmyšlenému vyplacena pojistná částka ponížena o správní náklady spojené s pojištěním. Kdyby k úmrtí došlo v souvislosti s jednáním, kterým byla způsobena újma na zdraví nebo smrt třetí osoby, či byl porušen důležitý zájem společnosti, může dojít k ponížení výše vyplaceného plnění až o 50% celkové částky.

Výhodou je, že si v rámci tohoto produktu klient může předem domluvit s pohřebním ústavem podobu a průběh pohřbu a sjednat vůči ústavu přednost výplatu plnění. To bude opět vyplaceno až po předložení dokladu o vypravení pohřbu a za předpokladu, že bylo dodrženo přání klienta ohledně průběhu obřadu.

Stále častěji se však v praxi objevuje případ, kdy si klient veškeré podrobnosti dohodne přímo s pohřebním ústavem a předem zaplatí požadované náklady. Na základě toho dostane tzv. 4 karty, které potvrzují, že pohřeb již byl zaplacen. Ty pak dá své rodině a blízkým, jednu stále nosí u sebe a jedna je uložena na sociální odbor. Tím má jistotu, že za své peníze dostane vše, co si „objednal“.²⁶

2.4. Životní pojištění pro ženy

U tohoto druhu pojištění by bylo vhodné zmínit směrnici Evropské unie 2004/113/ES, tzv. genderovou (antidiskriminační) směrnici, kterou vešla v platnost

²⁶ Pojištění pohřbu: poslední rozloučení si můžete předplatit. *Penize.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/zivotni-pojisteni/327691-pojisteni-pohrbu-posledni-rozloucení-si-muzete-predplatit>

v roce 2004. Její podstatou bylo zavedení rovného přístupu k mužům i ženám při nabízení zboží a služeb. To se samozřejmě dotklo i pojistného trhu.

V prosinci roku 2007 jednotlivé členské státy EU dostaly výjimku, jež umožňovala stanovovat různou výši pojistného či pojistného plnění v závislosti na pohlaví (především v rámci životního pojištění). Podmínkou bylo, že veškeré kalkulace musí být přiměřené a založené na pojistně-matematických a statistických výpočtech. Začal se brát v úvahu fakt, že ženy jsou vystaveny jiným kategoriím rizik než muži. V prosinci roku 2012 však Soudní dvůr EU tuto výjimku zrušil, protože dle jeho názoru byla v rozporu s rovným zacházením mezi oběma pohlavími, jež bylo podstatou genderové směrnice i Listiny základních práv EU. Nadále je však možné k výpočtu využívat věk a zdravotní stav.

Při stanovování pojistného se používají úmrtnostní tabulky, které jsou rozlišeny dle pohlaví. Tabulky zobrazují statistická data z pohledu pravděpodobnosti dožití určitého věku, pravděpodobnosti úmrtí v daném věku, počtu osob, které se dožily daného věku, střední délky života apod. Je tedy jasné, že určité rozdíly mezi muži a ženami skutečně existují.²⁷

Pojišťovny si samozřejmě tyto rozdíly uvědomují a trendem poslední doby je přizpůsobování pojistek co nejvíce na míru. Z toho důvodu začalo vznikat více produktů zaměřených konkrétně na ženy. V předchozích podkapitolách jsem již zmiňovala např. pojištění maminka od ČSOB, které může pomoci pokrýt náklady na asistovanou reprodukci, těhotenství, porod nebo třeba narození vícčet. Pojišťovny však počítají i s tím, že u žen se z důvodu jiné fyziologické skladby těla často vyskytují nemoci, které muže postihují jen málo nebo vůbec. Takovými případy jsou třeba rakovina prsu, děložního čípku, vaječníků apod.²⁸

2.4.1. Allianz – PRO ŽENY

Produkt PRO ŽENY o lze sjednat jako připojištění v rámci životního pojištění Život od společnosti Allianz. Jeho úkolem je poskytnutí finanční podpory

²⁷ ŠOTTOVÁ, Markéta. *Dopady genderové směrnice na český pojistný trh*. Praha, 2018. Diplomová práce. Vysoká škola regionálního rozvoje a Bankovní institut – AMBIS. Vedoucí práce Prof. Ing. Eva Ducháčková, CSc.

²⁸ Pojištění pro ženy. *Csobpoj.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.csobpoj.cz/pojisteni/zivotni-urazove-pojisteni/pojisteni-pro-muze-pro-zeny-5.15>

ve specifických situacích, se kterými se ženy mohou setkat. Narozdíl od nabídky jiných pojišťoven je tento produkt poskládán tak, aby kromě ženských onemocnění zahrnoval i operace, náklady vzniklé komplikacemi v těhotenství a při porodu, nebo třeba závažný zdravotní stav novorozence.

Pojistné plnění by mělo v první řadě pokrýt náklady spojené s vážnými nemocemi, které mohou ženy postihnout. Může se jednat o rakovinu prsu, artritidu či různé zlomeniny. V rámci následné péče jsou často potřeba zákroky jako rekonstrukce prsu, rekonstrukce obličeje, transplantace kůže atd. Léčba je velice drahá a v mnoha případech si žena musí určitou část dopláct. V důsledku léčby navíc může dojít k výpadku pravidelného příjmu. Pojistné plnění by všechny tyto výdaje mělo být schopno pokrýt.

Kromě těchto onemocnění jsou ženy též vystaveny specifickým rizikům ve spojitosti s těhotenstvím a porodem, kterým se ani při té nejlepší lékařské péči nelze úplně vyvarovat. Mohou nastat komplikace jako mimoděložní těhotenství, embolie, chirurgické odstranění dělohy. I přesto, že vše proběhlo bez komplikací, může být u dítěte následně zjištěna některá z vážných nemocí, jako je např. Downův syndrom. Pojištění PRO ŽENY na všechny tyto nečekané události myslí. V případě, že by po porodu došlo k nejhoršímu a žena zemřela, bude z této pojistky vypláceno plnění rodině.²⁹

2.4.2. Pojištění pro případ (ženské) rakoviny

Ještě před pár lety narazil každý, kdo se chtěl proti rakovině pojistit na problém, že tento druh pojištění žádná pojišťovna neposkytovala. Dnes již patří do standardní nabídky, je však potřeba vybírat produkt podle toho, které typy nemocí zahrnuje. Většina pojišťoven se soustředí především na rakovinu prsu a pohlavních orgánů, existují však i společnosti, které nabízí komplexní krytí (Allianz, NN či VZP). Toto krytí si lze sjednat jako pojištění závažných onemocnění v rámci životního pojištění.

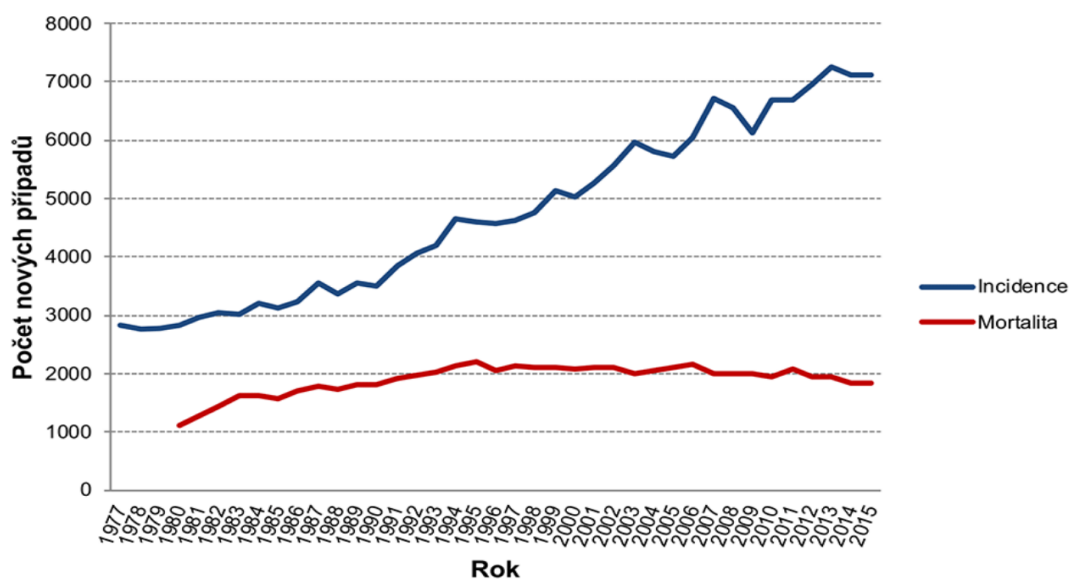
Jednotlivé nabídky se liší i v okolnostech, za kterých poskytují plnění. Některé pojišťovny poskytnou plnění pouze v takovém případě, kdy je potřeba dlouhodobá léčba nebo závažné operační řešení. Dnes už však převládají modernější pojistky, které vyplatí peníze i v počátečních stádiích nemoci. I v in-situ (tedy počátečním stádiu)

²⁹ Allianz ŽIVOT. Allianz.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.allianz.cz/produkty/zivotni-pojisteni/>

rakoviny je kvalitní léčba poměrně finančně nákladná, a navíc může člověka na čas odstříhnout od pravidelných příjmů, které jim tak vykompenzuje pojistka.³⁰

Světově nejrozšířenější vážnou nemocí u žen je rakovina prsu. V následujícím grafu můžeme vidět statistiky diagnostikování nemoci a úmrtnosti v ČR od roku 1977 do roku 2015. Jsou zde zahrnuty pouze ženy, i když u mužů se tento druh onemocnění může objevit také. Hned druhým nejčastějším onemocněním je pak rakovina děložního čípku.

Graf 9 Incidence a mortalita nádorů prsu u žen



Zdroj: *Epidemiologie karcinomu prsu v České republice*. Mamo.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.mamo.cz/index.php?pg=pro-lekare--epidemiologie-karcinomu-prsu>

Je patrné, že počet případů s tímto onemocněním v minulosti rapidně rostl a roste i nadále. Díky vyspělé lékařské péči je však větší pravděpodobnost vyléčení. Náklady na léčbu jsou velice vysoké a jsou z velké části hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Téměř ve všech případech si však pacientka musí určitou část léčby hradit sama. Pro tyto případy slouží pojištění.

Jako konkrétní produkt jsem si vybrala pojištění pro případ ženské rakoviny od Colonnade Insurance. Pojistit se zde mohou ženy ve věkovém rozmezí 18-59 let a pojištění je možné čerpat až od dovršení věku 65 let. Při jeho sjednávání má pojišťovna právo požadovat údaje o zdravotním stavu dotyčné osoby. Předmětem plnění je zde diagnostika rakoviny ženských orgánů a následná chirurgická léčba.

³⁰ Pět rad, jak se dobře pojistit proti rakovině. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/pet-rad-jak-se-dobre-pojistit-proti-rakovine/c:16002/>

Při uzavírání pojistné smlouvy je sjednána pojistná částka (PČ), která bude v případě pojistné události vyplacena a též pojistné, které je navíc ještě odstupňováno věkem. Colonnade rozlišuje 2 základní úrovně:

Úroveň A

Pokud chce být klientka dobře kryta a rozhodne se pro sjednání pojištění na vyšší pojistnou částku, je pro ni určena varianta A. V případě diagnózy rakoviny ženských orgánů jí bude vyplacena částka 400 000 Kč. Na následné chirurgické zákroky související s její nemocí bude vyplaceno plnění ve výši 40 000 Kč.

Pro úroveň A je díky vyšší PČ nastaveno i vyšší pojistné. Jak jsem zmiňovala v předchozích řádcích, bere se zde v úvahu navíc ještě věk pojistníka. Čím je žena mladší, tím výhodnější pojistné platí. Ženy ve věku 18-29 let zaplatí měsíčně zhruba 336 Kč, ve věkovém rozmezí 50-59 let je tato částka téměř trojnásobná, konkrétně okolo 1 179 Kč.

Úroveň B

U varianty B jsou pojistné částky poloviční, tím pádem je i pojistné nižší. Když ženě bude diagnostikována nemoc, dostane od pojišťovny plnění ve výši 200 000 Kč, na léčbu a chirurgické zákroky pak dalších 20 000 Kč. Pojistné zde v nejnižší věkové kategorii (tedy 18-29 let) začíná na částce 261 Kč, u té nejvyšší věkové kategorie, ve které se ještě lze pojistit (tedy 50-59 let) je to 692 Kč. Záleží na každé ženě, kterou z variant si vybere.

Toto pojištění se nesoustředí pouze na Českou republiku, ale platí po celém světě. U obou variant též existují výjimky, za kterých pojistné plnění nebude vypláceno. Pokud byly nemoc nebo její příznaky diagnostikovány ještě před začátkem pojištění nebo v čekací lhůtě 90 dní od počátku pojištění, nebude pojišťovna vyplácet prostředky. A plnění nebude poskytnuto ani v případě, že rakovina ženských orgánů byla diagnostikována až po smrti pojištěné. Pokud je pacientka nositelkou viru HIV nebo jiných virových infekcí, které vedou k onemocnění AIDS, nemá taktéž na výplatu plnění nárok.

Bonusem tohoto produktu je, že kromě pojištění nemoci ženské rakoviny se vztahuje i na případné odcizení kabelky a dalších osobních věcí, jako jsou klíče, osobní doklady, platební karty apod. Na výplatu pojistného plnění má klientka právo pouze

v případě, že kabelka byla uložena v kufru nebo palubní přihrádce motorového vozidla a z policejní zprávy je jasné patrné, že při odcizení došlo k násilnému vniknutí do vozidla. Pokud byla taška na nějakém viditelném místě nebo došlo ze strany pojištěné k trestnému jednání či hrubé nedbalosti, nemá na výplatu plnění nárok.³¹

2.5. Pojištění horních končetin

V zahraničí není pojištění různých částí těla nic neobvyklého, velkou část klientů, kteří si své tělo nechávají pojistit jsou v první řadě sportovci, hlavně fotbalisté. Jeden z nejlepších fotbalistů světa Lionel Messi má své nohy pojištěné na 84 mil. EUR. Toto pojištění se však netýká pouze sportovců, ale i dalších umělců.

Před pár lety zavedla společnost Uniqa možnost sjednat si připojištění horních končetin k rizikovému životnímu pojištění DOMINO Risk. Toto připojištění mělo být původně mířeno především na lidi, pro které jsou ruce nezbytné k zajištění zdroje příjmů (chirurgové, maséři, hudebníci atd.), byl o něj však zaznamenán velký zájem i mezi ostatními profesemi, jako třeba učitelé či obchodníci. Zajímavostí je, že téměř 5% pojištěných tvoří studenti.

Tento produkt má jistě své opodstatnění, protože každý rok dojde k několika desítkám tisíc pracovních úrazů a zhruba čtvrtina z nich nějakým způsobem zasáhne ruce. Při řešení pojistných událostí v rámci tohoto produktu však převládají mimopracovní úrazy.³²

Pojistné krytí se vztahuje na trvalé následky úrazů či onemocnění postihující horní končetiny. Nejčastěji zaznamenávanou pojistnou událostí je syndrom karpálního tunelu, který vyžaduje operační zásah. Dalším takovým onemocněním je tzv. „tenisový loket“, jinak řečeno onemocnění svalových a šlachových úponů. Dalšími případy, které pod pojistné krytí spadají jsou zánět žil, akutní tepenný uzávěr cév v horní končetině a revmatoidní artritida postihující klouby na ruku. Veškerá tato onemocnění musí být jasně potvrzena lékařem a doložena výsledky příslušných vyšetření.

³¹ Colonnade [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.colonnade.cz/>

³² Speciální pojištění rukou od UNIQA má široké spektrum klientů. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/specialni-pojisteni-rukou-od-uniqa-ma-siroke-spektrum-klientu/c:10386/>

Pojistné nebude vypláceno v případě, že onemocnění bylo pojištěnému diagnostikováno už před uzavřením pojistné smlouvy, případně se objevily určité příznaky, pro které byl sledován a léčen ještě před sjednáním pojištění. Stejný případ je i pokud onemocnění horních končetin vzniklo v důsledku nemoci, se kterou se dotyčný léčil ještě před vstupem do pojištění. Další podmínkou výplaty pojistného plnění je, že pokud pojistná událost nastane během čekací lhůty, která běží 6 měsíců od počátku pojištění, nebude plnění vypláceno. V případě změny pojistné smlouvy, která obnášela změnu (navýšení) pojistné částky, běží tato lhůta od začátku.

Pro určení výše pojistného plnění je určena tzv. oceňovací tabulka, která přesně popisuje jednotlivé pojistné události a udává procentní výši plnění z celkové pojistné částky, která z daných událostí plynou. Například v případě ztráty končetiny bude vypláceno plnění 100% pojistné částky. Naopak při poruše hybnosti některého z prstů se tyto hodnoty pohybují v jednotkách procent. V tabulce je rozlišeno i to, zda se jedná o defekt na dominantní či nedominantní ruce. V závislosti na tom se též liší výše pojistného plnění.³³

2.6. Soukromé zdravotní pojištění

Výše v textu jsem několikrát zmiňovala otázku veřejného zdravotního pojištění, bylo by však dobré zmínit i možnost soukromého zdravotního pojištění, kolem kterého se neustále vedou diskuze. Tento název je možná trochu zavádějící a mnoho lidí jej považuje za jakousi alternativu k veřejnému zdravotnímu pojištění. Skutečnou funkcí je však kompenzace příjmu pro případ, že by došlo k jeho výpadku z důvodu pracovní neschopnosti v důsledku úrazu či onemocnění, potřeby hospitalizace, dlouhodobé péče atd. Případné pojistné plnění je následně vypláceno přímo pojištěnému, a ne zdravotnímu středisku, jako u veřejného.³⁴

Jeho další výhodou je proplácení nadstandardních služeb ve zdravotnických zařízeních. Na počátku roku 2018 byl v severním Rakousku prováděn průzkum, ze kterého vyplynulo, že zhruba 30% osob je názoru, že obecně existují dva druhy lékařské péče. Pokud si zaplatí soukromé pojištění, dostanou zvýšenou pozornost, lepší lékařskou péči, přednostní právo na ošetření, nadstandardní podmínky při pobytu

³³ Uniqua [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.uniqua.cz/>

³⁴ Soukromé zdravotní pojištění. Dtest.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.dtest.cz/clanek-6145/soukrome-zdravotni-pojisteni>

v nemocnici (jako jednolůžkový pokoj) apod. Zde se nabízí otázka, zda opravdu nemocnice takové „dvojí“ služby poskytují.³⁵ Pro soukromé zdravotní pojištění hovoří též fakt, že u pojistných událostí, které vznikly v důsledku úrazu jsou vynechány karenční doby. Též je možné si sjednat pojistnou částku a denní dávky dle vlastního uvážení.

Z výše zmiňovaného rakouského výzkumu také vyplynulo, že hlavním důvodem, proč téměř 60% obyvatel toto pojištění nemá jsou finanční důvody, případně jsou spokojeni s veřejným zdravotním pojištěním. Nevýhodou je také to, že některé pojišťovny umožňují jej sjednat pouze k životnímu pojištění a při sjednávání pojistné smlouvy se musí brát v úvahu různá věková a zdravotní omezení. Chybí zde jakákoliv spořicí složka, veškeré prostředky jsou použity na krytí rizik. Zde se tedy nabízí otázka, zda je potřeba si tento produkt sjednávat a nebylo by výhodnější si pro tyto události vytvořit vlastní úspory.

Soukromé zdravotní pojištění není jeden konkrétní produkt, ale spíše souhrn několika různých pojištění a připojištění. Mezi nejběžnější typ ochrany patří pojištění pracovní neschopnosti, která může především u výše postavených manažerů hodně zasáhnout do domácího rozpočtu.³⁶

³⁵ Proč uzavřít soukromé zdravotní pojištění? Anebo taky ne. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/proc-uzavrit-soukrome-zdravotni-pojisteni-anebo-taky-ne/c:15454/>

³⁶ Soukromé zdravotní pojištění. *Dtest.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.dtest.cz/clanek-6145/soukrome-zdravotni-pojisteni>

3. Neživotní pojištění

Jak jsem zmiňovala v první kapitole, počet smluv neživotního pojištění značně převažuje a zahrnuje vše, co nespádá pod životní pojištění. Vzhledem k tomu, jak se mění způsob života obyvatel, je potřeba udržovat s tímto vývojem krok. Proto je nově nabízeno mnoho produktů. V této kapitole budou zmíněny produkty týkající se životního stylu a volného času obyvatel v rámci cestovního pojištění, pojištění mazlíčků, sportovního pojištění či pro pojistný trh významné pojištění vozidel.

3.1. Novinky v pojištění vozidel

Povinné ručení neboli pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla musí mít sjednaný každý provozovatel motorového vozidla. Sjednání havarijního pojištění je dobrovolné. Pojištěných vozidel aktuálně jezdí po českých silnicích zhruba 7,5 milionu, je tedy jasné, že tato pojištění jsou v nabídce téměř všech pojišťoven, které si vzájemně konkurují a předhánějí se v nabídce možných připojištění a asistenčních služeb.³⁷

3.1.1. Pojištění proti pokutám za dopravní přestupky

Možnost pojištění proti pokutám nabízí Motoristická vzájemná pojišťovna. Většina řidičů nemá při dopravní kontrole ponětí, jaká jsou vlastně jejich práva a nemohou se tedy adekvátně bránit. V případě pojištění získáme pomoc od profesionálního týmu právníků a bývalých policistů, kteří využívají svých detailních znalostí v oblasti dopravního práva a dokáží najít procesní chyby na straně správních orgánů.

V případě obvinění z přestupku pouze stačí informovat pojišťovnu, která nás převezme veškeré záležitosti na sebe, nechají vyhotovit odborný posudek, prozkoumají místo činu a následně nás budou zastupovat ve správním řízení. Dle slov společnosti je úspěšnost téměř 100%. Pojistné je placeno jednou ročně fixní částkou 3 499 Kč.³⁸

³⁷ Počet vozidel v Česku se zaplaceným povinným ručením roste. *Epojistení.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/aktuality-roste-pocet-vozidel-se-zaplacenym-povinnym-rucenim/>

³⁸ *Motoristická vzájemná pojišťovna* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.motopoj.cz/>

Podobný produkt nabízí i pojišťovna Slavie v rámci programu Kryštof. Předmětem krytí jsou finanční ztráty v důsledku přestupků spáchaných za volantem. Slavie toto pojištění nabízí zdarma na jeden rok pro každého, kdo si u ní uzavře smlouvu o povinném ručení.³⁹

Toto pojištění je velice kontroverzní. Některé soudy jej berou jako pohrdání pravidly silničního provozu a v soudním řízení to může jen přitížit a přinést tak za přestupek vyšší sankce. Takový problém musela v minulosti řešit například společnost Fleet Control, která stojí za stránkami nechcípokutu.cz.⁴⁰

3.1.2. MeteoUNIQA

Jedná se o program dostupný všem klientům pojišťovny Uniqa, kteří mají uzavřenou smlouvu o pojištění vozidla nebo nemovitosti, stačí se pouze zaregistrovat a uvést poštovní směrovací číslo. Služba ve spolupráci s Meteopressem průběžně monitoruje počasí a v případě blížících se výkyvů odešle zdarma varovnou SMS či email na základě zadaného PSČ. Výkyvy počasí se rozumí krupobití, silné bouře, vichřice, náledí, přívalové deště apod.⁴¹

Aktuálně tuto službu využívá zhruba 80 tis. klientů. Jen během června 2019 bylo rozesláno zhruba 136 000 varovných upozornění na změnu počasí s úspěšností téměř 95%. Součástí upozornění je vždy i časový horizont, v jakém by k dané události mělo dojít, jen v ojedinělých případech se stane, že varování přijde až na poslední chvíli.⁴²

3.1.3. Mobilní aplikace pojišťoven

V dnešním online světě již téměř všechny pojišťovny nabízí v rámci pojištění vozidel i asistenční aplikace. V případě defektu na silnici lze skrze tuto aplikaci jednoduše nahlásit škodu, aplikace automaticky odešle údaje o aktuální poloze a zajistí

³⁹ Kryštof pojištění pokut zdarma. *Top-pojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.top-pojisteni.cz/pojistovaci-poradna/novinky-ze-sveta-pojisteni/krystof-pojisteni-pokut-zdarma-k-povinnemu-ruceni-od-pojistovny-slavia>

⁴⁰ Pojištění proti pokutám je přítěžující okolnost, rozhodl Nejvyšší správní soud. *Idnes.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/pokuta-pojisteni-spravni-rizeni-pritezujici-okolnost-vyssi-sankce-nejvyssi-spravni-soud.A180914_093323_ekonomika_ane

⁴¹ Uniqa [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.uniqa.cz/>

⁴² Rekordní počet varování MeteoUNIQA kvůli bouřkám v červnu. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/tiskove-zpravy/rekordni-pocet-varovani-meteouniqa-kvuli-bourkam-v-cervnu/c:16951/>

asistenční vozidlo, jehož příjezd lze v aplikaci sledovat. Můžeme v ní též nalézt podrobný manuál, jak postupovat při dopravní nehodě. Aplikace nás též bude informovat o aktuální dopravní situaci na českých silnicích a v případě cesty do ciziny i o tamní situaci. Navíc je možné do ní nahrát fotky z místa nehody, které mohou sloužit jako podklady pro pojišťovnu při vyřizování pojistné události. Pojišťovna Slavia nabízí v případě takového dodání fotografií sníženou spoluúcast. Velice praktickou funkcí aplikace je, že si dokáže zapamatovat místo, kde jsme auto zaparkovali a díky tomu nám pak na přeplněném parkovišti ušetří čas při hledání vozu.⁴³

3.2. Pojištění domácích mazlíčků

V dnešní době má člověk možnost vybrat si z ohromného množství pojištěk, které nám může pomoci při nenadálých životních událostech. Můžeme si pojistit život, majetek, odpovědnost, ale v dnešní době téměř dvě třetiny domácností vlastní nějakého domácího mazlíčka, kterého berou jako člena rodiny. Vzhledem k tomu, že zvíře je živá bytost, hrozí mu v některých ohledech stejná rizika a nemoci, jako člověku.

Zvířata se mohou potýkat s podobnými nemocemi jako lidé, ať už jde o obezitu, nemoc ledvin, zlomeniny, různé druhy zánětů, otravy apod. Následná léčba však není levnou záležitostí a ceny léčebných zákroků se mohou vyšplhat i do statisícových částek. Kromě nemocí se musí počítat s tím, že zvířata nejsou lidé, a tudíž nemají své instinkty vždy pod kontrolou. Proto není na škodu ani pojištění odpovědnosti.

Pojišťovny, které tento druh pojištění v současné době nabízí jsou např. Česká pojišťovna, Colonnade Insurance, Česká podnikatelská pojišťovna, či Slavia pojišťovna. Obecně zde existují 3 základní typy pojištění:

- Pojištění léčebných výloh
- Pojištění proti uhynutí
- Pojištění odpovědnosti za škodu⁴⁴

⁴³ Slavia pojišťovna [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.slavia-pojistovna.cz/>

⁴⁴ Vyplatí se pojistit i domácího mazlíčka? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/pojistne-produkty/vyplati-se-pojistit-i-domacicho-mazlicka/c:8344/>

Pojištění léčebných výloh, či jinak řečeno pojištění veterinární péče, je obdobou lidského zdravotního pojištění. Pojistné se vyplácí v případě, že se zvířeti něco stane a bude potřebovat ošetření veterináře a případnou anestezii, hospitalizaci, různé chirurgické zákroky atd. Vztahuje se však i na náhradní ubytování ve zvířecím hotelu či náhradní chovatelskou péči pro případ, že by musel být hospitalizován majitel zvířete.

Pojištění se uzavírá na dobu neurčitou a pojistné období je jeden rok. Je třeba zde počítat i se spoluúčástí, která se však mezi pojišťovnami liší. Někde je tato spoluúčást počítána fixní částkou (u pojišťovny Slavia je to 1000 Kč), někde se vyjadřuje procentuálním podílem (u České pojišťovny se počítá 30%), někde je dokonce volitelná (Česká podnikatelská pojišťovna, ve zkratce ČPP).

Aby mohlo být zvíře pojištěno, musí splňovat určité podmínky. V ČR se pojištění domácích mazlíčků vztahuje standardně pouze na psy a kočky. Pojistná smlouva může být uzavřena až když zvíře dosáhne minimálního vstupního věku, který je u psa 6 měsíců a u kočky 5 měsíců. Maximální věk omezen není. Je potřeba, aby mazlíček byl označen čipem, popř. tetováním, aby absolvoval vstupní prohlídku (která je blíže specifikována v pojistných podmínkách pojišťovny), a tak získal potvrzení od veterináře o dobrém zdravotním stavu (toto potvrzení nesmí být starší než 3 dny).

Vstupních podmínek je samozřejmě více, ale pro základní pochopení jsou ty výše popsané postačující. Při výpočtu výše pojistného uvažují pojišťovny několik základních faktorů:

- Kategorie zvířete
- Vstupní věk
- Limitní třída⁴⁵

V rámci kategorie zvířete se rozlišuje, o jaké zvíře jde (tedy jestli pojišťujeme psa nebo kočku). Psi se následně ještě rozdělují do dalších 4 kategorií udávající váhu, kterou pes v dospělosti nesmí překročit. Logicky je potřeba (obdobně jako u lidí) brát v úvahu i věk zvířete, který se bere celé ukončené roky života. Je-li tedy zvířeti méně než jeden rok, jeho věk je 0. Třetím faktorem je limitní třída, která je v rámci pojištění

⁴⁵ Pojištění mazlíčků. *Epojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/pojisteni-mazlicku-psu-a-kocek/>

volitelná a určuje roční limity plnění pro léčbu nemocí a úrazů. Pojištění psů začíná zhruba na 1 500 Kč, u koček již na 1 000 Kč. Výjimku mají asistenční, slepeční, záchranářští a vyhledávací psi, na které se vztahuje 50% sleva na pojistném.

Další možností pojištění domácích mazlíčků je pojištění úhynu, které slouží k úhradě škody v případě úhynu či nutného utracení zvířete. Sjednání tohoto pojištění je podmíněno předchozím sjednáním pojištění veterinární péče. Pojistným obdobím je jeden rok a uzavírá se na dobu neurčitou. Není zde žádná spoluúčast. Při výpočtu pojistné doby je potřeba brát v úvahu dva základní parametry: vstupní a výstupní věk.

Podmínkou pro sjednání pojistné smlouvy je, že zvíře zatím nedosáhlo maximálního vstupního věku. Ten je nastaven na 6 let, výjimkou je kategorie psů nad 50 kg, u kterých je tento věk 5 let. Sjednává se zde též výstupní věk, který je běžně 8 let, a opět v případě zvířete spadajícího do kategorie nad 50 kg se tento věk zkracuje na 6 let. Z toho se následně odvozuje pojistná doba, která se počítá jako výstupní věk mínus vstupní věk (vyjádřeno v celých rocích). Je potřeba, aby věk zvířete byl prokazatelný.

Pojistná částka se stanovuje ve výši finanční hodnoty zvířete (u kočky nutné mít posudek znalce). Tato částka dosahovat maximálně trojnásobku ročního limitu plnění sjednaného v rámci pojištění léčebných výloh. Zatímco u koček je pojistné sjednáváno pouze dle věku, u psů je to navíc ještě dle váhové kategorie (výjimkou je pojišťovna Colonnade Insurance, která věk ani váhu zvířete neuvažuje).⁴⁶

Třetí možností je pojištění odpovědnosti za škodu (jde spíše o připojištění), kterou pojištěné zvíře způsobí třetí osobě, nevztahuje se však na vlastní majetek a neuplatňuje se zde spoluúčast. Limity plnění jsou odstupňovány dle toho, o jakou pojistnou událost se jedná. Při újmě na zdraví třetí osoby je zde limit 2 000 000 Kč, u škody na věci 1 000 000 Kč a při finanční újmě 500 000 Kč. Oproti předchozím druhům se toto pojištění vztahuje nejen na psy a kočky, ale i na ostatní domácí zvířata.⁴⁷

⁴⁶ Pojištění mazlíčků. *Epojistení.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojistení.cz/pojistení-mazlicku-psu-a-kocek/>

⁴⁷ Stojí vás péče o domácí mazlíčky majlant? Pomůže pojistka. *Chytryhonza.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.chytryhonza.cz/stoji-vas-pece-o-domaci-mazlicky-majlant-pomuze-pojistka>

Při sjednávání pojištění domácích mazlíčků se samozřejmě nabídky produktů od různých pojišťoven liší, každá má trochu jinak nastavené podmínky, za jakých je ochotná uzavřít pojistnou smlouvu. Některé nabízejí pouze pojištění v rámci České republiky (např. ČPP, zahraničí je za příplatek), některé mají přesah i mimo ČR (např. Colonnade Insurance).

3.3. Pojištění sportovní výbavy

Ač Češi v porovnání s jinými zeměmi nepatří mezi národ největších sportovců, každoročně přibývá lidí, kteří dávají přednost trávení volného času sportem. Nejoblíbenějšími sportovními aktivitami jsou především turistika, běh, jízda na kole, někteří však dávají přednost tenisu a jiným týmovým sportům. K tomu všemu je potřeba kvalitní vybavení, které se lehce může stát terčem zlodějů.

Toto pojištění má v nabídce například Kooperativa pod názvem Pojištění sportovní výbavy FIT. Není potřeba jej sjednávat pro každého člena domácnosti zvlášť, jedna smlouva se vztahuje na veškeré členy dané domácnosti. V případě, že má klient u Kooperativy sjednáno i jiné pojištění, vztahuje se na něj automaticky 50% sleva.

Předmětem pojištění jsou věci určené k provozování amatérské sportovní činnosti. Patří sem veškeré sportovní potřeby a výstroj jako jsou jízdní kola, lyže, tenisové vybavení, golfové vybavení, horolezecké vybavení a mnoho dalších. Dále také oděvy speciálně určené pro daný sport jako neopren či lyžařská obuv. Pojištění se vztahuje i na přepravní zařízení, jako střešní nosiče (pro přepravu kol), speciální obaly a boxy určené pro skladování a převoz sportovního vybavení. Kryto je jak vlastní, tak i zapůjčené či pronajaté vybavení.

Pojistným nebezpečím je pro tento druh pojištění krádež, přírodní živly či vandalismus. K poškození věci však může dojít i při jejím přemístování, při dopravní nehodě a nejčastějším případem jsou škody spojené s použitím dané věci pro svůj účel, tedy přímo při sportovní aktivitě. Se všemi těmito událostmi pojištění počítá.

Existují i výjimky, na které se pojištění nevztahuje. Jedná se o škody, které byly prokazatelně způsobeny úmyslně klientem, dále pak škody v důsledku válečných konfliktů a nepokojů, jadernou událostí či v případě, že muselo dojít k zásahu státní moci. Pod pojistné krytí nespádají věci se sběratelskou hodnotou, zvířata, motorová

vozidla, elektronické přístroje, modely a ani letadla či lodě, pokud hodnota lodi přesahuje 50 tis. Kč.

Pojištění se vztahuje na škody vzniklé v místě bydliště pojištěného. Typicky se jedná o dům nebo byt a k tomu spadající nebytové prostory, jako například garáž, sklep apod. Pojistné plnění lze však čerpat i za škody vzniklé jinde než v místě bydliště, např. u nákupního centra, ale také při cestách do zahraničí. Často dochází k odcizení sportovního vybavení přímo z úložných prostor v penzionech nebo jiných ubytovacích zařízeních. Pokud ke škodě došlo při přepravě vybavení, které jsme si sjednali u přepravní společnosti, můžeme plnění požadovat i za to. Pojištění je platné po celém světě.

Pojistné plnění se odvíjí od hodnoty pojišťované výbavy, nejlevněji vychází na 1 035 Kč ročně. Je omezeno limity, které jsou dány v pojistné smlouvě. Horní limit je maximální částka, kterou pojišťovna vyplatí během jedné pojistné události, případně v součtu za více událostí v průběhu 1 roku. U věci, která není přesně specifikována v pojistné smlouvě je možno získat plnění do výše 50 tis. Kč. Pokud má pojištěná věc vyšší hodnotu, je třeba ji do smlouvy konkrétně uvést. V případě, že je požadováno plnění ve vyšší hodnotě než 20 tis. Kč, musí pojištěný předložit doklad o nabytí dané věci (např. účtenku z obchodu).

K tomuto pojištění si lze sjednat navíc sjednat ještě pojištění odpovědnosti pro případ, že bychom při provozování sportovní činnosti způsobili škody další osobě. Jsou sem zahrnuti děti i zvířata. Takovou situaci může být, když například na sjezdovce srazíme jiného lyžaře a zlomíme mu lyži. Z tohoto pojištění bude následně poškozenému vyplaceno plnění.⁴⁸

Pojištění FIT od Kooperativy zahrnuje veškeré sportovní vybavení. Existují i společnosti, které nabízí pojištění sportovního vybavení a odpovědnosti pro konkrétní druhy sportů. Můžeme najít např. pojištění jízdních kol, či golfové pojištění.

⁴⁸ Kooperativa [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/>

3.3.1. Golfové pojištění

U nás tento druh pojištění poskytuje J&T Banka ve spolupráci s Allianz pod názvem J&T GOLF a je určeno pro amatérské hráče golfu. Golf je sport, ve kterém se ceny vybavení pohybují v desítkách tisíc korun a případné ztráta či odcizení jsou velice nepříjemné. Toto pojištění zahrnuje několik dílčích pojištění.

V případě ztráty či odcizení golfového vybavení bude pojištěnému vyplaceno plnění ve výši vzniklé škody za předpokladu, že k události došlo v golfovém areálu nebo k němu náležícímu parkovišti. Podmínkou je, že v době loupeže bylo vybavení dobře uzamčeno v autě na skrytém místě (např. v přepravním boxu). Pojištění lze sjednat na pojistnou částku až 150 tis. Kč.

Další možností je pojištění poplatku za hru. Za každou golfovou musí být zaplacen speciální poplatek (tzv. green fee), který je nevratný. Pokud bychom se zranili či akutně onemocněli a nebyli schopni hru ve sjednaný čas odehrát, bude nám vyplaceno plnění až do výše 10 tis. Kč. Obdobný případ je i pojištění příspěvku placeného přímo golfovému klubu jedenkrát za rok, který je v případě úhrady též nevratný. Pokud ze zdravotních důvodů budeme nuceni přerušit hru alespoň na 45 dní, bude nám vyplacena poměrná část příspěvku za každý den léčení. Tato výplata je limitována 300 Kč na den nebo 100 tis. Kč za rok.

Ke golfovému pojištění též náleží úrazové pojištění a pojištění odpovědnosti. Úrazové pojištění kryje následky úrazu, v případě smrti bude obmyšlenému vyplacena předem sjednaná částka až do výše 600 tis. Kč, v případě trvalých následků je limit stejný. Pokud při hře způsobíme škodu další osobě v prostorách golfového areálu, bude tato škoda dotyčnému hrazena z pojistného plnění. Limity se liší podle toho, zda se jedná o škodu na pronajaté věci (50 tis. Kč), věci (1,5 mil. Kč) či na zdraví (až 3 mil. Kč). Existují zde i souhrnné limity, které v rámci roku nesmí být překročeny. Na pronajaté věci se vztahuje spoluúčast 30% výše škody, minimálně však 5 tis. Kč.

Další možností, kdy lze pojištění využít je případ, že bychom z nějakého důvodu byli nuceni si pronajmout náhradní golfové vybavení. Takovými důvody může být pozdní dodání zavazadel o více než 6 hodin z opodstatněných důvodů, zničení či ztráta při přepravě nebo poškození v důsledku živelné události či dopravní nehody.

V takových případech může být vyplaceno plnění až 3 tis. Kč za den, v součtu je maximální limit 15 tis. Kč.

Velmi specifickou variantou je také pojištění „Hole in one“. Tak se v golfu nazývá situace, kdy hráč umístí míček do jamky přímo z odpaliště hned na první pokus. V takovém případě bude pojištěnému vyplacen příspěvek až 40 tis. Kč na pohoštění pro účastníky turnaje, které pořádá Česká golfová federace. Musí se však jednat o oficiální turnaj a je nutné předložit score card, na které musí být podpis pojištěného, zapisovatelův a zástupce soutěžního výboru daného turnaje.

Pojištění je platné po celém světě, lze jej však sjednat pouze pod podmínkou, že jsme držiteli platební karty vydané J&T Bankou. Existují určité okolnosti, na které se pojistné krytí nevztahuje. Těmi je například situace, kdy k pojistné události dojde v oblasti, která byla vyhlášena příslušnými orgány jako válečná zóna nebo do ní není doporučeno cestovat.

Pojištění je možné si sjednat za 1 000 Kč ročně. Obdobný produkt nabízí i společnost Diners Club zabývající se úvěry nebo GFA Insurance Services. Všechna tato pojištění jsou určena pouze pro neprofesionální hráče.⁴⁹

3.3.2. Pojištění jízdních kol

Typickým cílem zlodějů jsou především v jarních a letních měsících jízdní kola. Dle statistik Policie ČR se sice počty odcizení snižují (viz následující tabulka), hodnota škod ale neklesá, spíše naopak. Je to z důvodu, že si pachatelé vytipovávají dražší kola, což v dnešní době rozmachu elektrokol není nic těžkého. Zatímco obyčejné jízdní kolo můžeme pořídit už za pár tisíc, cena elektrokol se pohybuje v desítkách tisíc.

Tabulka 3 Počet ukradených jízdních kol na území hl. města Prahy

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet	1 617	2 195	2 191	1 435	1 387	1 128	1 161

Zdroj: vlastní zpracování dle Statistické přehledy kriminality za rok 2018. Policie.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2018.aspx>

V tabulce jsou počty jízdních kol odcizených na území hlavního města mezi roky 2012 až 2018. Z pohledu statistik za celou ČR bylo v roce 2014 evidováno

⁴⁹ Golfové pojištění: kde si jej můžete sjednat? Mesec.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/golfove-pojisteni-kde-si-jej-muzete-sjednat/>

8796 případů, v roce 2016 se počet snížil na 6 000 a v roce 2018 bylo odcizeno celkem 4 723 jízdních kol (do statistiky se započítávají pouze nahlášené případy, ve skutečnosti jich může být daleko více). Policie z celkového počtu vyřeší zhruba pětinu případů. Škody se pohybují okolo 100 mil. ročně.

Jak jsem již zmiňovala výše, některé pojišťovny tento druh pojištění nabízí v rámci celkového pojištění sportovního vybavení (viz Kooperativa s programem FIT). Je dobré vědět, že toto připojištění si lze sjednat i k běžným pojištěním, které jsou dnes součástí téměř každé domácnosti.

Asi nejlevnější variantou je připojištění v rámci pojištění domácnosti. Zde je potřeba dávat pozor, co všechno spadá pod pojistné krytí. Některé společnosti berou jako pojistnou událost pouze to, když ke krádeži kola dojde doma, respektive v garáži nebo ve sklepě. Objevují se však i nové produkty, které do pojistného krytí zahrnují i krádeže mimo domov. Takové pojištění lze zhruba od poloviny roku 2019 sjednat u pojišťovny AXA, která vyplatí pojistné plnění až do výše 50 tis. Kč.⁵⁰

Na trhu jsou i produkty, které jsou individuálně zaměřeny přímo na jízdní kola. Ty však využijí spíše majitelé dražších modelů a elektrokol. Má jej v nabídce například ERV Evropská pojišťovna. Ta poskytuje krytí jak při odcizení kola z objektu, tak i z volného prostranství, auta či nosiče na kola a kryje veškeré další škody spojené s přepravou. Výjimku tvoří krádeže v nočních hodinách (mezi 22. a 6. hodinou), škody na příslušenství kol (tachometr, světlo) nebo škody, které spadají do záruky. Pojištění lze sjednat i na starší kola, maximálně však do dvou let od koupě.

Maximální výše pojistného plnění lze sjednat na částku 100 tis. Kč, v případě krádeže z volného prostranství je tento limit snížen na 50 tis. Kč. U všech pojistných událostí se uplatňuje spoluúčast ve výši 10%, v případě škody vzniklé v důsledku nehody je tato spoluúčast 20%. Pojistné krytí platí po celém světě. Cena pojištění se pak odvíjí od pojistné částky, na kterou máme kolo pojištěno. U částky do 10 tis. Kč je pojistné 690 Kč za rok, u nejvyššího limitu (tedy 100 tis. Kč) se toto plnění vyšplhá až na 6 190 Kč za rok.⁵¹

⁵⁰ Vyplatí se pojištění jízdního kola proti krádeži? *Chytryhonza.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.chytryhonza.cz/vyplati-se-pojisteni-jizdniho-kola-proti-kradezi>

⁵¹ *ERV Evropská pojišťovna* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.ervpojistovna.cz>

Novinkou na pojistném trhu je služba Cyklo Assistance, kterou u nás zavedla Allianz Assistance. Jedná se o jedinečný produkt, který zatím u nás nemá konkurenci. Jeho význam navíc roste s rozšířeným využíváním elektrokol, u kterých na rozdíl od běžných jízdních kol hrozí nebezpečí vybití baterie a následné špatné manipulaci s ním. Kromě kol se však pojistné krytí vztahuje i na koloběžky a v poslední době velice oblíbené elektrokoloběžky.

Pokud by na našem dopravním prostředku došlo k defektu a máme sjednanou službu Cyklo Assistance, můžeme jednoduše zavolat na non stop linku, nahlásit jim polohu, kde se nacházíme a oni nám pošlou pomoc. Pokud půjde o menší poruchu, opraví kolo či koloběžku hned na místě. Pokud by porucha byla závažnějšího charakteru a prostředek by byl dále nepojízdný, zajistí nám transport zpět kamkoliv po České republice a až 50 km za hranice sousedních zemí. V případě, že by servisní zásah vyžadoval delší dobu, uhradí nám navíc ještě náklady za vypůjčení náhradního kola až do výše 2 tis. Kč, v případě elektrokola je limit 4 tis. Kč.

Výhodou této služby je, že ji lze sjednat i u partnerů Allianz, kterými jsou Hervis Sports, ekolo.cz, koloshop.cz, apod. Služba je nabízena ve variantě JEDNOTLIVEC a RODINA. Obě varianty shodně kryjí maximálně 3 zásahy za rok a je možné si je sjednat už při koupi sportovního vybavení. Možnost JEDNOTLIVEC je určena pro individuální cyklisty a roční pojistné vyjde na 379 Kč. RODINA je, jak už název napovídá, určena pro cyklisty a členy jejich rodin (maximálně pět osob), roční pojistné stojí 599 Kč. K obou variantám je také možné sjednat připojištění vybité baterie, které se bude hodit majitelům elektrokol. Zde vyjde pojistné na 498 Kč za rok pro jednu osobu.⁵²

3.4. Pojištění bezkrevní léčby

Jedná se o jedinečný druh pojištění, který u nás nabízí pojišťovna Slavia. Bezkrvinná léčba může být poskytnuta osobám, kterým nemůže být poskytnuta běžná transfúze. Důvodů může být několik. Pacientova krevní skupina může být tak specifická, že nezapadá ani do jedné ze základních známých kategorií. Některá náboženství (konkrétně svědci Jehovovi) z určitých důvodů vůbec nepovolují přijímat

⁵² Cyklo Asistence [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.cykloasistence.cz/>

transfúze. Pro tyto případy musí být použita bezkrevní léčba, která spočívá v aplikaci speciální krevní plazmy. Tato léčba však není hrazena ze zdravotního pojištění. Dalším argumentem pro její využití je též fakt, že při krevní transfúzi jsme vystaveni zvýšenému riziku alergické reakce, v horších případech i onemocněním typu žloutenka či HIV.

Předmětem pojištění jsou veškeré prokazatelně vynaložené náklady za úkony v rámci bezkrevní léčby (které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění), včetně zajištění potřebných nástrojů jejímu aplikování. Toto pojištění platí pouze na území ČR a mohou si ho sjednat jen účastníci veřejného zdravotního pojištění v ČR. Pokud máme sjednáno plnění pro případ újmy na zdraví na částku 30 tis. Kč, vyjde roční pojistné na 1 300 Kč. U částky 60 tis. Kč je toto pojistné 2 000 Kč. Pojištění navíc zahrnuje i smrt v důsledku úrazu a lze jej sjednat na pojistné částky 60, 100 a 200 tis. Kč (platí pro děti i dospělé).

Výplata pojistného plnění má několik omezení. Pokud k pojistné události došlo před začátkem pojištění nebo na základě okolností, které byly známy již před začátkem pojištění, nemá klient nárok na výplatu plnění. A pojistné krytí se nevztahuje ani na situace, jež nastaly před zaplacením prvního pojistného či byly způsobeny úmyslným zaviněním. Od počátku pojištění běží po dobu 90 kalendářních dní tzv. čekací doba pro případ nemoci, těhotenství nebo porodu, během níž také nevzniká právo na výplatu plnění (neplatí pro případ úrazu). Smlouvu na bezkrevní léčbu má však uzavřeno pouze omezené množství nemocnic, jejichž seznam lze najít na webu pojišťovny.⁵³

3.5. Cestovní pojištění

Díky příznivé ekonomické situaci u nás stále více lidí vyráží na dovolenou do zahraničí a cestovní pojištění je v takovém případě již takřka samozřejmostí. Navíc týdenní pojistné vyjde často na pár korun. Vzhledem k tomu, že jej nabízí téměř každá pojišťovna na trhu, lze si vybrat variantu přímo sobě na míru podle typu dovolené, cílové destinace apod. Jelikož je v tomto odvětví vysoká konkurence, jednotlivé pojišťovny se kromě snižování cen předhánají v tom, jaká mohou nabídnout připojištění k základnímu pojištění. Na trh se tak každoročně dostává velké množství novinek

⁵³ Bezkrvní léčba snižuje riziko komplikací. *Slavia-pojistovna.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.slavia-pojistovna.cz/2014/11/bezkrvni-lecba-snižuje-riziko-komplikaci/>

a inovací, za poslední dobu jsou těmi nejzajímavějšími třeba pojištění alkoholu na dovolené či zapůjčeného vozidla v zahraničí.

3.5.1. Pojištění alkoholu na dovolené

AXA Assistance přišla na trh v roce 2019 s novým typem připojištění s příznačným názvem Drink povolen, které je možné si sjednat k jejich cestovnímu pojištění. Doted' platilo, že pokud jsme se v zahraničí zranili po požití alkoholu, nedostali jsme žádné plnění, protože všechny pojišťovny úraz po konzumaci alkoholu zařazovaly do výluk z pojistného krytí. Axa Assisatnce přišla jako první s tím, že bude kryt léčebné výlohy v zahraničí až do výše 0,8 promile (což jsou pro průměrného člověka zhruba 4 piva, pro přesnější určení jsou na internetu dostupné alkoholové kalkulačky). Je celkem logické, že toto připojištění lze sjednat pouze pro dospělé jedince.

Předmětem pojištění jsou léčebné výlohy, které vznikly v důsledku úrazu nebo jiných zdravotních komplikací v zahraničí. Axa Assistance má v nabídce 3 úrovně cestovního pojištění: Excelent, Komfort a Reference. Podle toho odvíjí i výše plnění pro případné pojistné události. Celkový limit pro pojistné krytí je u nejdražší varianty Excelent až 500 mil. Kč, naopak u nejlevnější Reference 2,5 mil. Kč. Léčebnými výlohami se rozumí přeprava ze zahraničí zpět do ČR, zásah horské služby či návštěva a ubytování blízké osoby. Při návštěvě blízké osoby je jí hrazeno ubytování po dobu maximálně 10 nocí.

Z pojištění budou ve pokryty pouze reálně vynaložené náklady, které jsou omezeny příslušným limitem dle zvolené varianty pojištění. V pojistných podmínkách můžeme najít speciální pojistné krytí pro úrazy spojené se zuby. V případě, že k takovému úrazu dojde, bude pojištěnému ve variantě Excelent vyplaceno až 13 tis. Kč, v Reference maximálně 6 tis. Kč. Pojistné začíná již od 2 Kč za den.⁵⁴

3.5.2. Pojištění půjčeného vozidla v zahraničí

Stále častějším trendem při cestách do zahraničí je půjčování si aut či skútrů v tamních půjčovnách. Ty běžně nabízí k zapůjčení vozu i povinné ručení a za určitý příplatek i havarijní pojištění. Z povinného ručení jsou hrazeny případné škody

⁵⁴ AXA Assistance [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.axa-assistance.cz/>

způsobené třetí osobě, poškození zapůjčeného vozu je hrazeno z havarijního pojištění, u kterého je potřeba počítat s celkem vysokou spoluúčastí, která se může pohybovat ve stovkách EUR. Je možné si připlatit i za tzv. nulovou spoluúčast, cena této služby se však pohybuje v poměrně vysokých částkách (až kolem 20 EUR za den) a není tudíž příliš výhodná. Proto pojišťovny představily možnost sjednat si k cestovnímu pojištění i pojištění půjčeného vozidla, které by takto vzniklé náklady v případě potřeby pokrylo.

Jako první u nás s tímto produktem přišla před pár lety pojišťovna Direct. Při vzniku pojistné události bude uhrazeno plnění v hodnotě škody až do výše pojistného limitu. Toto plnění se vztahuje pouze na spoluúčast, ne na celou výši škody. Podmínkou výplaty je zapůjčení vozidla v oficiální půjčovně. Pojistné krytí se nevztahuje na situace, kdy vozidlo řídil někdo jiný než pojištěná osoba. K dopravní nehodě či poškození vozu v důsledku vandalismu musí být zavolána místní policie a prostředky z pojištění budou vyplaceny po předložení policejní zprávy. Toto pojištění lze sjednat na částku až 1000 EUR. Obdobný produkt zavedla nově k cestovnímu pojištění i AXA Assistance.⁵⁵

⁵⁵ Půjčení auta v zahraničí? Pozor na vysokou spoluúčast! *Direct.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: https://www.direct.cz/pro-media/tiskova-zprava/3?utm_source=google&utm_medium=sea&gclid=Cj0KCQiAgKzwBRCjARIsABBbFuhrA_Ud-bc-4SqZH0L0fdeUNvOqcEDA_t33XLCYLMr1XmFIRNffuwEaAhPKEALw_wcB

4. Demografické změny

Změny, na které je (nejen) pojistný trh nucen reagovat se týkají stárnutí obyvatelstva a prodlužování průměrné délky života. Začalo tedy vznikat spousta nových pojištění speciálně zaměřených na potřeby seniorů. Kromě toho se však současná populace stále více potýká s různými druhy psychických a duševních onemocnění, která dlouhou dobu patřily do výluk z pojistného krytí. V reakci na to začaly pojišťovny své produkty inovovat a přizpůsobovat aktuálním potřebám.

4.1. Produkty zaměřené na seniory

Jako reakce na zvyšující se počet starších osob vznikla například produkt začaly vznikat produkty zaměřené na tuto cílovou skupinu. Oproti klasickým produktům se liší poskytovaným pojistným krytím. Konkrétně bych zmínila nové možnosti životního pojištění, cestovního pojištění atd.

4.1.1. Životní pojištění pro seniory

Životní pojištění konkrétně zaměřené na seniory nabízí NN životní pojišťovna pod názvem NN Smart Senior. Je určen pro osoby starší 55 let, kteří musí čelit určitým neočekávaným událostem. Jedná se o velice flexibilní produkt, kromě krytí před danými riziky nabízí i možnost zhodnocování vložených prostředků, které jsou vkládány do garantovaného fondu. Ke dni 28.12.2019 byla tato garantovaná sazba 0,05% p.a.⁵⁶

Výhodou pro starší lidi, kteří nejsou tak pohybliví a neumí zacházet s internetem je to, že z tohoto garantovaného fondu může být hrazeno pojistné formou inkasa, nemusí se tedy o nic starat. V případě pojistné události má pojištěný k prostředkům z tohoto fondu okamžitý přístup. K pojištění je také možnost vybrat si z dalších 21 připojištění, která jsou zaměřena na potřeby klientů 55+.

Jeho jedinečností je možnost sjednat si připojištění pro případ nesoběstačnosti, které v dnešní době žádná jiná společnost nenabízí. Často se stává, že starší lidé nemají blízké, na které by se mohli obrátit ve chvíli, kdy už nejsou plně schopni postarat se sami o sebe nebo třeba jen nechtějí rodinu zatěžovat svými problémy. Pro takové situace je toto připojištění určeno. V případě, že se dotyčný stane nesoběstačným, bude

⁵⁶ NN Životní pojišťovna [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.nn.cz/>

mu každý měsíc vyplácena dohodnutá pojistná částka po dobu 2 let. V případě nesoběstačnosti by měl pomoci i stát, který člověku může (ale také nemusí) přiznat nárok na příspěvek od státu. Na to se však nedá stoprocentně spoléhat.⁵⁷

Kromě nesoběstačnosti je možné se připojistit pro případ smrti následkem úrazu nebo nemoci, hospitalizace, následků (včetně trvalých) po úrazu nebo nemoci, komplexní invalidity následkem úrazu, atd. Připojistit lze i děti na závažná onemocnění, trvalé následky úrazu, bolestné nebo hospitalizaci v případě nemoci či úrazu.

Minimální výše pojistného začíná na 300 Kč měsíčně, je možné si navíc sjednat asistenční služby, za které si klient připlácí 25 Kč každý měsíc. V základním pojištění je pojistník kryt částkou 10 tis. Kč pro případ smrti. Pokud by chtěl vyšší krytí, musí si sjednat připojištění pro případ úmrtí až do výše 7,5 mil. Kč.⁵⁸

4.1.2. Cestovní pojištění pro seniory

Neexistuje žádná obecná definice, v jakém věku se člověk stává seniorem, to záleží na podmínkách jednotlivých pojišťoven. V rámci cestovního pojištění pro seniory pojišťovny nemají speciální produkty, ale stejně se nabídka, a hlavně ceny pojistek od dosažení určitého věku liší. V dnešní době jsou senioři stále aktivnější a častěji vyráží do zahraničí. Z hlediska pojištění se však jedná o velice rizikovou skupinu, protože je daleko náchylnější k nemocem typu infarkt či mozková příhoda, ke kterým může výrazně přispět změna klimatu.

V případě, že zájemce o pojištění trpí nějakou chronickou nemocí jako např. cukrovka nebo srdeční onemocnění, je povinen pojišťovně prokázat, že jeho stav za posledního půl roku byl stabilizovaný. U některých pojišťovacích společností jsou tyto choroby dokonce z plnění úplně vyjmuty. Existují i pojišťovny, které úplně odmítají pojistit seniory nad 70 let.

Při sjednávání cestovního pojištění seniorů se doporučuje sjednávat produkty s limity na léčebné výlohy ve výši minimálně 5 mil. Kč pro výlety v rámci EU a v případě cest napříč kontinenty pak ještě vyšší. Léčebné výlohy zahrnují pobyt v zahraniční nemocnici, léky nebo převoz zpět do České republiky.

⁵⁷ NN Životní pojišťovna [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.nn.cz/>

⁵⁸ NN Životní pojišťovna [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.nn.cz/>

Je také potřeba počítat s tím, že pojistné bude značně vyšší oproti nabídce pro lidi mladších ročníků. Když porovnáme ceny obyčejného turistického cestovního pojištění od společnosti AXA na cestu po Evropě s tím, že v rámci pobytu v zahraničí nebudou provozovány žádné rizikové sporty (rekreační bývají zahrnuty v ceně), vychází cena 7-denního pojištění pro osobu ve věku 75 let zhruba na 1 100 Kč. Pro 25-letého člověka by pojištění toho samého pobytu vyšlo na 800 Kč. U pojišťovny Slavia je tento rozdíl téměř 50% ceny pojistného.⁵⁹

4.1.3. Předdůchodová renta Balance

Připojištění důchodové renty s názvem Balance je možné sjednat k životnímu pojištění Domino Invest od společnosti Uniqa, která tím reaguje na neustále se zvyšující věk odchodu do důchodu. S vyšším věkem přichází i různá zdravotní omezení, která dotyčnému mohou výkon povolání komplikovat a roste zde riziko, že ho nikde nebudou chtít zaměstnat, tudíž bude muset odejít do předčasného důchodu. Existuje i možnost odejít do předčasného důchodu dobrovolně.

Aktuální medián mezd se pohybuje okolo 29 500 Kč, průměrná výše starobního důchodu se však stěží vyšplhá na 14 000 Kč (zdroj ČSZO). Z toho je patrné, že po odchodu do důchodu se příjem člověka znatelně sníží. Pokud by chtěl někdo odejít do předčasného důchodu, musí počítat s určitým krácením důchodové renty, které se odvíjí od doby nástupu do předčasného důchodu.

Tabulka 4 Snížení výše důchodu podle doby nástupu na předčasný starobní důchod

Důchod přiznán dříve	Krácení sazby procentní výměry důchodu o	Krácení výměry důchodu v Kč
o 90 dní	0,9 %	144,-
o 180 dní	1,8 %	288,-
o 360 dní	3,6 %	576,-
o 720 dní	8,4 %	1 344,-
o 1 080 dní	14,4 %	2 304,-
o 1 440 dní	20,4 %	3 264,-
o 1 800 dní	26,4 %	4 224,-

Zdroj: *Předčasný důchod*. Kurzy.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/duchod/predcasny-duchod/>

V tabulce je příklad důchodu s vyměřovacím základem 16 tis. Kč. Můžeme vidět, že pokud by dotyčná osoba chtěla nebo byla nucena odejít do předčasné penze

⁵⁹ Cestovní pojištění pro důchodce. *Epojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/cestovni-pojisteni-pro-senior/>

o necelých 5 let dříve, může dojít k pokrácení důchodu o více než čtvrtinu. Po přidělení předčasného důchodu je navíc velmi omezená možnost případného přivýdělku.⁶⁰

Připojištění Balance slouží k tomu, aby takový případný výpadek v příjmu pokrylo. Lze si sjednat pojistnou částku až do výše 50 tis. Kč, která je pojištěnému vyplácena ve formě měsíční renty posledních 5 let před řádným odchodem do důchodu, což mu dává možnost si v práci zkrátit úvazek nebo si najít lehčí profesi, aniž by byl ohrožen výpadkem příjmu.

Pokud by došlo k situaci, že by byl pojištěný nezaměstnaný déle než 14 měsíců a neměl nárok na výplatu řádného starobního důchodu, vyplatí mu pojišťovna jednorázově 100 % sjednané pojistné částky. Pokud byl dotyčnému během 5 let před odchodem do důchodu byl přiznán invalidní důchod, může dostat až 7-násobek pojistné částky (záleží na stupni invalidity). V případě že k uznání invalidity dojde nejdříve 12 měsíců po sjednání pojištění, přebírá za pojistníka platbu pojistného pojišťovna. K uznání invalidity v důsledku úrazu není 12-měsíční lhůta vyžadována. U invalidity uznané v důsledku úrazu či nemoci, ke které došlo ještě před začátkem pojištění nebude klient zproštěn platby pojistného. Výpočet pojistného se odvíjí od vstupního věku zájemce, délky připojištění, pracovního zařazení a dalších volnočasových aktivit.⁶¹

4.1.4. Připojištění pro případ ztráty řidičského průkazu ze zdravotních důvodů

Tento druh připojištění lze též sjednat u společnosti Uniqa k životnímu pojištění Domino Risk. Je zaměřeno především na řidiče z povolání ve věku nad 50 let pro případ, že by v posledních letech před odchodem do penze museli ze zdravotních důvodů svého zaměstnání zanechat, protože jim tak bylo nařízeno ze strany příslušných orgánů. V případě, že má dotyčný toto připojištění sjednáno, bude mu každý měsíc vyplácena renta ve výši 6 tis. Kč po dobu maximálně 10 let.

Od sjednání pojištění běží 12-měsíční lhůta, během které nebude poskytnuto žádné plnění. Až u pojistné události, která nastala po uplynutí této lhůty má pojištěný

⁶⁰ Předčasný důchod. *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/duchod/predcasny-duchod/>

⁶¹ *Uniqa* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.uniqa.cz/>

nárok na výplatu plnění. Tato lhůta nemusí být dodržena v případě, že k odebrání řidičského průkazu došlo v důsledku úrazu či onemocnění. Je potřeba si však předem zjistit, které události se mohou brát jako úraz.

Pojistné krytí se prvních 24 měsíců od začátku pojištění nevztahuje na zdravotní následky pokusu o sebevraždu. Dále jsou z pojistného krytí vyloučeny úrazy, které vznikly v důsledku nukleární katastrofy, válečných a teroristických činů nebo vnitrostátních nepokojů. A pojistné krytí se nevztahuje ani na určité druhy duševních poruch.⁶²

4.2. Panevropský penzijní produkt (PEPP)

V polovině roku 2019 bylo v Úředním věstníku EU zveřejněno nařízení o panevropském osobním penzijním produktu (tzv. PEPP). Jelikož se jedná o nařízení, bude implementováno do právních řádů jednotlivých členských zemí EU přes národní legislativu. PEPP vznikl jako reakce na demografické změny ve společnosti. Evropská populace stárne, prodlužuje se průměrná délka života a aby si lidé v důchodovém věku mohli udržet svůj životní standard, je potřeba dělat určité změny jak ve veřejných financích, tak i v soukromém spoření. Stejně jako další penzijní produkty slouží PEPP k tvorbě finančních rezerv na stáří pro lidi, kteří se nechtějí spoléhat pouze na důchodové dávky od státu. I na tento produkt je možno uplatnit daňové zvýhodnění.

Argumentem Evropské komise pro zavedení tohoto produktu bylo, že každý stát má podmínky pro penzijní pojištění odlišné, trhy s penzijním pojištěním jsou různě rozvinuté, různé státy mají rozdílné daňové systémy, tím pádem jsou nabízeny jiné možnosti napříč státy EU. Díky těmto odlišnostem je těžké vytvořit jednotný trh, ve kterém by bylo možné poskytovat služby s přesahem do jiných států. Úkolem tohoto produktu není sjednocení podmínek penzijních systémů v jednotlivých státech, ale jde o úplně nový produkt, který slouží pouze jako doplněk veřejného penzijního systému a účast v něm je naprosto dobrovolná.

Některé země kladou na poskytovatele penzijního pojištění vysoké nároky, tudíž v těchto státech vznikly obavy z toho, že se po jejich produktech sníží poptávka a všichni si raději budou sjednávat tento celoevropský produkt, který je mnohem

⁶² Uniqa [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.uniqa.cz/>

jednodušší. PEPP mohou poskytovat pouze instituce, které získají příslušné povolení a budou registrovány v centrálním registru spadajícím pod EIOPA (Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění). Plusem je i možnost sjednání online.

Největší výhoda plyne z toho, že se jedná o panevropský produkt, tudíž bude možné jej na základě jedné registrace nabízet ve všech členských státech a bude za určitých podmínek přenositelný. Penzijní produkty se zpravidla sjednávají na delší dobu. V případě PEPP je však každých 5 let možné změnit poskytovatele, a to nejen ze svého domovského státu, ale i napříč všemi členskými státy. Proti tomu byly vneseny námitky, že 5 let je příliš krátká doba na to, aby se peníze daly nějak smysluplně investovat. Zatím však není jasné, zda k této změně bude moci docházet pouze v akumulární fázi nebo i v té dekumulační (výplatní).

Předpokládá se, že ač nařízení platí jednotně pro veškeré členské státy, určité otázky si budou řešit jednotlivé státy dle vlastních pravidel. Pod vlastní úpravu zatím spadá akumulární a dekumulační fáze. Co se týče akumulární fáze, může si každý stát zvolit věkovou hranici pro zahájení této fáze a minimální dobu jejího trvání, minimální a maximální limity plateb nebo třeba zvláštní podmínky pro výplatu prostředků pro osoby, které ze závažných důvodů budou muset odejít do předčasného důchodu.

Stejně tak je na legislativě každého státu, jak si upraví výplatní fázi. Zde je možno si určit věk pro odchod do penze, minimální lhůtu, po kterou se musí dotyčný účastnit PEPP, maximální dobu před odchodem do penze, po kterou je možné se do PEPP zapojit a podmínky, za jakých budou prostředky vypláceny. Výplaty mohou být ve formě pravidelné renty či jednorázové částky, popřípadě kombinace obou postupů. Právě z důvodu, že legislativa některých států neumožňuje výplatu prostředků jednorázovou částkou, je dekumulační fáze ponechána na uvážení každého státu.⁶³

Provoz tohoto produktu je značně náročný na administrativu, proto je kladen důraz na to, aby měl klient přístup ke všem potřebným informacím, které by pro něj byly srozumitelné. Veškeré postupy by měly být vysoce transparentní a před uzavřením

⁶³ KUNERTOVÁ, Tereza. PEPP: Jaké změny přinese nový panevropský penzijní produkt? *Pojistný obzor* [online]. 2018, **2018**(2) [cit. 2020-01-12]. Dostupné z: <https://www.pojistnyobzor.cz/images/archiv/2018-2/casopis.pdf>

smlouvy by zájemci měli mít k dispozici poradce, kteří zváží všechny jejich možnosti a požadavky týkající se důchodu. Pro základní PEPP produkt je vypracován zvláštní PEPP KID (sdělení klíčových informací), který musí být předložen klientovi ještě před podepsáním smlouvy.

PEPP produkt by měl být zárukou nákladové efektivnosti a výkonnosti, a proto jsou zde regulovány náklady a poplatky s produktem spojené. Ty by neměly přesáhnout 1% akumulovaného kapitálu, pro zajištění rovných podmínek pro poskytovatele je však potřeba blíže specifikovat, které typy poplatků a nákladů sem spadají. Důležité je, aby vše bylo udrženo v transparentnosti.⁶⁴

4.3. Pojištění duševních poruch

V posledních letech došlo k velkému nárůstu počtu uznaných invalidních důchodů z důvodu nějaké duševní choroby a v ČR je to druhý nejčastější důvod pro jejich přiznání hned po onemocněních kosterní a svalové soustavy. V některých zemích se dokonce duševní poruchy vyšplhaly na první místo v žebříčku. Na člověka v dnešní době působí mnoho vlivů, jako je stres, deprese, úzkosti a mnoho dalších, se kterými se sám nedokáže vyrovnat a musí vyhledat pomoc odborníka. Nejvíce těchto onemocnění se vyskytuje ve věkové skupině 40-64 let. Jedná se hlavně o deprese, úzkosti nebo poruchy chování. Léčba těchto onemocnění je velice dlouhá a nákladná, spousta případů je úplně neléčitelných. Ty pak vedou k částečné nebo i úplné invaliditě.

Duševní choroby patřily dlouhou dobu mezi výluky z pojištění. Vzhledem k tomu, že se však počet případů za poslední roky zněkolikanásobil, pojišťovny na tuto situaci začaly reagovat a zahrnovat do pojistného krytí v rámci životního pojištění. V nabídce jej již mají například Česká pojišťovna, Kooperativa nebo Uniqa.

Nabídky jednotlivých pojišťoven se liší v rozsahu krytí. Rozlišují se 3 stupně invalidity, z čehož první dva jsou v rámci invalidity částečné, třetí stupeň je pro invaliditu trvalou. Spousta pojišťoven poskytuje plné krytí pouze u III. stupně invalidity a u prvních dvou jen v případě, že příčinou je organická duševní porucha (organické

⁶⁴ *Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. dubna 2019 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o celoevropském osobním penzijním produktu (PEPP)*. Brusel, 2017. Dostupné také z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0347_CS.html

poruchy jsou v mezinárodní klasifikaci nemocí značené jako F00 až F09). Nevztahuje se tedy na duševní poruchy nebo poruchy chování.⁶⁵

Koukneme-li se na konkrétní případ pojištění Domino Risk od společnosti Uniqa, plnění se dlouho vztahovalo pouze na případy invalidity III. stupně a na první dva jen v případě organické poruchy. Společnost však na počátku roku 2019 tento produkt inovovala a nyní je plnění u onemocnění F00 až F99 poskytováno i na II. stupeň invalidity. V případě schizofrenie jsou vypláceny prostředky i u prvního stupně. Pojistná částka lze stanovit až ve výši 6 milionů Kč a každým rokem klesá. Po celou dobu lze mít konstantě nastavenou částku až 500 tis. Kč.

Z pojistného krytí jsou vyloučeny diagnózy, které vznikly v důsledku požívání alkoholu nebo dalších návykových a psychoaktivních látek. Všechny diagnózy musí být jednoznačně prokazatelné.⁶⁶

⁶⁵ Mají psychická onemocnění vliv na pojištění invalidity? *Finparada.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://finparada.cz/5126-Maji-psychicka-onemocneni-vliv-na-pojisteni-invalidity.aspx>

⁶⁶ *Uniqa* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.uniqa.cz/>

5. Technologické změny

Technologie jsou dalším trendem, se kterým se musí pojistné trhy vyrovnat. Vzhledem k tomu, že všechny procesy a postupy se převádí do online prostředí, musí dnešní společnosti čelit novým typům rizik, která mohou mít nedozírné následky a přinášet obrovské ztráty.

Pojišťovny na tato rizika samozřejmě reagují novými produkty. Největší novinkou za posledních pár let je pravděpodobně pojištění kybernetického rizika, které stále nabývá na důležitosti. Dále bych ještě zmínila pojištění GDPR, které reaguje na nové nařízení o ochraně osobních údajů, jež u nás vešlo v platnost v roce 2018. Do této kapitoly jsem zařadila i pojištění Tesla, které je jasnou ukázkou, kam až v dnešní době moderní technologie pokročily.

5.1. Pojištění kybernetických rizik

Jak jsem již zmiňovala výše, ani pojišťovnictví už se neobejde bez pomoci výpočetní techniky. Pojišťovněm přináší velkou úsporu nákladů, klientovi zase šetří čas a peníze, protože velkou část záležitostí je schopen si vyřídit odkudkoliv a stačí mu k tomu pouze přístup k internetu. Jak už to tak bývá, kromě pomoci však nové technologie přináší i jistá úskalí. Do pojišťovnictví se tak nově dostal pojem kybernetické riziko (cyber risk), které dnes již představuje všudypřítomnou hrozbu.

Mezi tato rizika se řadí především kybernetická kriminalita. Jde o úmyslné a cílené útoky, které vedou k poškození a ztrátě dat z počítačů a cloudů, problémům s dostupností systémů a sítí z důvodu přetížení a tím pádem i nucenému přerušení poskytovaných služeb a v neposlední řadě znamenají tyto útoky velký zásah do osobních práv. Můžeme sem však zařadit i ztrátu či odcizení HW, dále pak on-line rizika jako např. emaily a cloudy, zastaralý HW a SW a nedostatečná ochrana dat, případně ještě nelohalita či neúmyslné pochybení zaměstnanců. Na to všechno by se mělo pojištění vztahovat.⁶⁷

Dle statistik vzrostl meziročně počet kybernetických útoků více než dvojnásobně. Pojištění kybernetických rizik (nebo též pojištění internetových rizik) je určeno pro řadu společností a firem, které nějakým způsobem pracují s daty dalších

⁶⁷ Jaké jsou možnosti pojištění kybernetických rizik? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/jake-jsou-moznosti-pojisteni-kybernetickych-rizik/c:14467/>

osob. Jde hlavně o eshopy, podniky z oblasti IT a čím dál tím častěji dochází k útokům mířeným na státní správu. Nejnáchylnější jsou na tyto útoky subjekty, jež pracují se staršími softwary bez zabezpečení a s vyšším objemem dat.⁶⁸

Bylo by dobré zmínit, že toto riziko je specifické a velmi nebezpečné tím, že je zde velká hrozba tzv. „dominového efektu“. Subjekt, který byl sám postižen kybernetickým útokem se zároveň sám může stát viníkem, který nese sekundární škody vůči svým klientům a zaměstnancům. Ti mohou po daném subjektu požadovat náhradu finanční škody.

V souvislosti s GDPR (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů), které vešlo v platnost v květnu 2018, jsou subjekty povinné adekvátně zabezpečit osobní data a při porušení ochrany dat z důvodu kybernetického útoku můžou společností hrozit vysoké sankce ze strany dozorových orgánů. Správné pojištění by tedy mělo být prakticky kombinací majetkového pojištění, kdy dochází k úhradě škod přímo pojištěnému, a zároveň pojištění odpovědnosti za újmu, které by mělo pokrýt škody vůči třetím osobám.⁶⁹

Průkopníkem v kybernetickém pojištění u nás byla pojišťovna AIG, která v roce 2013 přinesla produkt s názvem CyberEdge který se však zaměřoval pouze na firmy (většina aktivit této společnosti v roce 2016 přešla pod pojišťovnu Colonnade Insurance a produkt byl přejmenován na CYBERPLUS).⁷⁰ Toto pojištění pomáhá při řešení:

- a) **IT dopadů** - pojištění kryje náklady na specialisty, kteří se kybernetickým rizikem zabývají a pomáhají s obnovením ztracených a poškozených dat.
- b) **Poškození dobrého jména společnosti** - kryje náklady na služby spojené se zmírněním nepříznivých dopadů na dobré jméno společnosti či konkrétní osoby, která pro tuto společnost pracuje. Dále také pojistné plnění slouží ke krytí nákladů na oznámení ztrát a poškození dat příslušným orgánům a postiženým osobám
- c) **Zmírňování finančních následků** – vztahuje se na právní služby, které souvisí únikem informací a porušením ochrany osobních údajů nejen svých,

⁶⁸ Pojištění kybernetických rizik. *Srovnator.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.srovnator.cz/clanky/pojisteni-kybernetickych-rizik/>

⁶⁹ Jaké jsou možnosti pojištění kybernetických rizik? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/jake-jsou-moznosti-pojisteni-kybernetickych-rizik/c:14467/>

⁷⁰ Pojištění internetových rizik: O co se jedná a kdo jej nabízí? *Epojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/aktuality-pojisteni-internetovych-rizik/>

ale i třetích osob, a taktéž s narušením bezpečnosti sítě. Dále pojišťovna poskytuje kompenzaci v případě výpadku zisku, který je spojen právě s narušením bezpečnosti sítě (většinou jde o volitelné připojištění).⁷¹

Ve zkratce lze tedy říci, že kybernetické pojištění pomáhá uvést společnosti zpět do chodu po tom, co byly napadeny kybernetickým útokem, kryje náklady na právní zastoupení a poskytuje odbornou pomoc, jak se chovat při nestandardních událostech. Tento druh pojištění zahrnuje řadu rizik, která nejsou běžně obsažena v pojištění odpovědnosti. Na rozdíl od jiných pojistných produktů je zatím nabízen jen omezeným počtem subjektů a jejich produkty se mohou lišit v tom, co všechno mohou zahrnout do pojistného plnění a v jakých situacích budou pojistné plnění vyplácet. Pro zjednodušení se v následujících odstavcích budu soustředit na produkt společnosti CYBERPLUS od společnosti Colonnade Insurance.

Aby mohlo dojít k výplatě pojistného plnění, musí nastat tzv. **kybernetický incident**, který pojišťovna Colonnade definuje jako *„úmyslné jednání třetí osoby vedoucí k poškození, zničení, ztrátě či odcizení dat v počítačovém systému pojištěného a dále nedbalostní pochybení pojištěného, následkem čehož dojde k poškození, zničení a ztrátě dat“*. Další formou může být tzv. DOS útok, tedy *„úmyslné přetížení a zahlcení počítačového systému, které způsobí nefunkčnost systému“*.

Nejčastějším kybernetickým incidentem jsou v současné době hackerské útoky, malware (škodlivý software, skrz který se útočník dostane do cizího počítače a může sledovat jeho aktivity) či ransomware (malware, který zablokuje počítač a zakáže přístup, než zaplatíme výkupné).⁷²

Právě ransomware je problém, se kterým se ve velké míře začala potýkat státní správa. Útočníci zjistili, že napadení státní správy je mnohem účinnější než rozesílání ransomware tisícům jednotlivců a pojí se s tím daleko větší mediální pozornost. Podle zahraničních statistik vzrostl počet těchto útoků mezi roky 2017 a 2018 o více než 100% a stejný trend pokračuje i nadále. Požadované částky výkupného, které pojišťovny vyplácely se pohybovaly mezi 130 000 až 600 000 USD. Zhruba 40% společností, které výkupné zaplatily svá data už bohužel nikdy neviděly.

⁷¹ Colonnade [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.colonnade.cz/>

⁷² Malware a Ransomware: Jaký je mezi nimi rozdíl? Cs.vpnmentor.com [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://cs.vpnmentor.com/blog/malware-ransomware-jaky-je-mezi-nimi-rozdil/>

Ne všechny pojišťovny v rámci kybernetického pojištění jsou schopny hradit náklady na výkupné. Např. u pojišťovny Kooperativa se pojistné plnění na výkupné plynoucí z kybernetického vydírání nevztahuje. Při sjednávání pojištění hrají důležitou roli pojišťovací makléři, kteří dokáží posoudit, která rizika reálně hrozí, a tak sjednat optimální pojistku na míru dané společnosti za optimální cenu.⁷³

Jak jsem zmiňovala výše v textu, AIG (Colonnade) byla první, kdo s kybernetickým pojištěním u nás přišel a soustředila svou nabídku výhradně na firmy. Brzy byla následována pojišťovnami ČSOB a AXA Assistance. Záměrem obou společností bylo poskytnout nabídku dostupnou i běžným občanům a jejich produkty byly tudíž hodně podobné. Jako příklad si ukážeme pojištění od ČSOB, které kryje rizika spojená s:

- a) **Reklamacemi při nákupu přes internet** – v případě, že si pojištěný koupí zboží online v hodnotě minimálně 900 Kč a maximálně 50 000 Kč a je mu dodáno pozdě či vůbec, poskytne pojišťovna právní ochranu a odbornou pomoc, případně se ujme vedení reklamačního řízení. Pokud nedojde k vyřízení reklamace do tří měsíců, vykompenzuje klientovi vzniklou škodu až do výše 50 000 Kč. Existují však druhy zboží, na které se toto pojištění nevztahuje (např. zvířata, rostliny, cenné papíry atd.).
- b) **Zneužitím platební karty** – pojištění nás chrání v případě, že někdo neoprávněně použije naši platební kartu a provede s ní platbu, případně dojde k výběru z bankomatu. Pojišťovna nám též poskytne právní ochranu a nahradí vzniklé škody až do výše 50 000 Kč.
- c) **Zneužitím identity na internetu** – zneužití cizí identity dnes není nic neobvyklého. Jde o neoprávněné užití identifikačních nebo autorizačních údajů na internetu, a následné způsobení finanční škody. Často kradené údaje jsou např. čísla občanských průkazů, rodná čísla, přihlašovací údaje k internetovému bankovníctví. Pojišťovna by měla v případě odcizení údajů poskytnout právní pomoc a uhradit finanční ztrátu až do výše 100 000 Kč.
- d) **Poškozením pověsti na internetu a sociálních sítích** – pojištění slouží v případě, že o nás na internetu někdo šíří pomluvy (nepravdivé údaje, které ohrožují vážnost u spoluobčanů), urážky (použití hanlivého či vulgárního

⁷³ Hackeři cílí na státní správu. Jak může kyberpojištění pomoci při vydírání? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/technologie/kyberneticka-rizika/hackeri-cili-na-statni-spravu-jak-muze-kyberpojisteni-pomoci-pri-vydirani/c:17571/>

výrazu o pojištění), popřípadě dojde k nezákonnému vyzrazení informací o soukromém životě pojištěného (informace ohledně rasového či etnického původu, zdravotního stavu atd.), čímž dojde k poškození naší pověsti. Pojišťovna by nám měla pomoci odhalit zdroj pomluvy a domáhat se omluvy, poskytnout nám právní ochranu a nahradit náklady na odstranění přístupu k negativním informacím, a to až do výše 50 000 Kč.⁷⁴

5.2. Pojištění GDPR

V rámci pojištění kybernetických rizik jsem zmiňovala tzv. GDPR, tedy Obecné nařízení o ochraně osobních údajů, které vešlo v platnost v květnu roku 2018. Tato evropská směrnice vznikla s cílem bránit práva občanů Evropské unie, aby nedocházelo k neoprávněnému užívání jejich dat a osobních údajů. Vztahuje se na veškeré subjekty, které pracují s osobními údaji třetích osob či institucí.⁷⁵

Zavedení GDPR souvisí s řadou technických a organizačních opatření, se kterými jsou spojeny značné finanční i časové investice. I přes sebelepší zabezpečení se občas může stát, že k úniku citlivých dat dojde. Důvody jsou různé, hackerské útoky, selhání techniky a téměř v polovině případů za únikem osobních dat stojí zaměstnanci, ať už úmyslně či neúmyslně. Jelikož náklady s tím spojené jsou velice vysoké, přišly pojišťovny s novým produktem, tzv. **pojištění GDPR**. Ten v současné době nabízí na českém trhu 2 společnosti, a sice Colonnade Insurance a MAXIMA pojišťovna.⁷⁶

Pojištění by v první řadě mělo krýt náklady související s oznamovací povinností společností. Dříve bylo běžné, že firmy přiznaly únik dat až po určité době po útoku. Díky GDPR musí dnes společnosti při každém skutečném či pouze údajném neoprávněném přístupu do systému nebo porušení zásad ochrany osobních údajů poslat oznámení na ostatní správce těchto údajů, dozorovým orgánům a poškozené osobě.

Dle pojistných podmínek pojišťovny Colonnade Insurance by se pojištění mělo vztahovat na rizika neoprávněného nakládání s osobními údaji, důvěrnými informacemi,

⁷⁴ Pojištění kybernetických a internetových rizik. *Pojisteni.com* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: https://www.pojisteni.com/pojisteni-internetovych-rizik/?gclid=CjwKCAiAaws7uBRAkEiwAMlbZjmqV3lmsA_Gty9lIFuR65F1qa3MYw1wUcviTWxwprB8IfUhZhhtUjxoCEsoQAvD_BwE

⁷⁵ GDPR [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.gdpr.cz/gdpr/>

⁷⁶ GDPR a pojištění kybernetických rizik. *Modulservis.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.modulservis.cz/2018/02/15/gdpr-a-pojisteni-kybernetickych-rizik/>

případným zveřejněním těchto informací, ale i zničení těchto dat přímo v počítačovém systému či fyzické odcizení IT vybavení.⁷⁷

Jak jsem zmiňovala výše, porušení GDPR se pojí s velice negativními finančními následky. Na jedné straně může dojít k uvalení vysokých sankcí ze strany dozorových orgánů (např. Úřad pro ochranu osobních údajů), na druhé straně může poškozená osoba vznést nárok na finanční odškodnění a uvedení věcí zpět do původního stavu. Všechny tyto položky by pojištění mělo zahrnovat, a stejně tak případné právní zastoupení s tím související. U Colonnade Insurance je možné toto pojištění sjednat samostatně nebo v širším pojetí zahrnujícím kybernetická rizika v produktu CYBERPLUS.

5.3. Pojištění elektromobilů (Tesla pojištění)

Společnost Tesla Motors, Inc. je společnost se sídlem v Silicon Valley v Kalifornii, která vznikla v roce 2003 a její vizí bylo nabídnout elektromobil i obyčejným zákazníkům. Výhodou elektromobilů oproti klasickým autům na benzín a naftu je to, že šetří přírodu a přes vysoké náklady na pořízení je následný provoz vozidla znatelně levnější. Dnes již tato společnost kromě automobilů nabízí například i domácí úložiště elektrické energie nebo solární střešní tašky.

I pro tyto druhy aut musí mít řidiči sjednáno povinné ručení (volitelně i havarijní pojištění), pojištění vozů Tesla je však velice drahá záležitost. Náklady na opravu po srážce či pouhou údržbu jsou často vyšší než u jiných luxusních aut zejména proto, že na světě je pouze limitované množství autorizovaných servisů, které mohou tyto vozy opravit. Pro opravy jsou též používány speciální díly a technologie, které také ke zvýšení ceny oprav přispívají.

Už delší dobu se mluví o tom, že by Tesla začala nabízet vlastní pojištění s názvem „InsureMyTesla“. Na začátku roku 2019 to potvrdil sám Elon Musk (jeden ze zakladatelů společnosti). Kvůli komplikacím se však tento termín přesunul až na září 2019. Zatím je tato služba dostupná pouze v Kalifornii, do budoucna by měla expandovat i na další trhy. Společnost uzavřela smlouvu s firmou Liberty Mutual

⁷⁷ Colonnade [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.colonnade.cz/>

s cílem poskytovat pojistné smlouvy na míru. Program je dostupný jak pro stávající, tak i pro nové majitele Tesla vozů.⁷⁸

Kromě speciálních slev, které společnost nabízí, si hodně slibuje od rozšíření pojistného krytí, které má být natolik lukrativní a jedinečné, že přetáhne klienty dalších pojišťoven. Těmito výhodami jsou:

- **Výměna elektronického klíče** – v případě, že dojde ke ztrátě elektronického klíče, který je k vozu poskytován, bude pojištěnému vyplaceno plnění až do výše 500 USD (omezeno na dva nároky za jedno pojistné období).
- **Ztráta nástěnné nabíječky automobilu** – pokud dojde ke ztrátě či poškození nabíječky dodané výrobcem vozidla sloužící k nabíjení elektromobilu, může být pojištěnému vyplacena částka až 3 000 USD. Krytí se nevztahuje na škody způsobené vadou výrobce nebo vlastní nedbalostí.
- **Kybernetický útok na hlavní řídicí jednotku** – ač Tesla velice dbá na zabezpečení svých vozů, je zde stále možnost kybernetického útoku na software uvnitř vozidla. Útočník tak může na chvíli převzít kontrolu nad vozidlem. Za takový podvod může být z pojistky poškozenému vyplaceno až 15 000 USD, limit za pojistné období je 30 000 USD.
- **Odpovědnost vlastníka autonomního (samořídícího) vozidla** – pojistné krytí se vztahuje na veškerá zranění a poškození majetku, ke kterým dojde, když auto pracuje v autonomním režimu až do takových limitů, jako bychom řídili sami.

Právě odpovědnost za samořídící vozidlo je prvek, který zatím žádné jiné pojištění neobsahuje. Dosud však nejsou přesně určeny veškeré události a funkce, na které se pojistné plnění vztahuje. Konkrétním případem je funkce „smart summon“, přes kterou je možné si na parkovišti vůz přivolat k sobě. Pokud by při použití této funkce došlo ke zranění či poškození majetku, není úplně jasné, zda by se na tuto událost pojistka vztahovala.

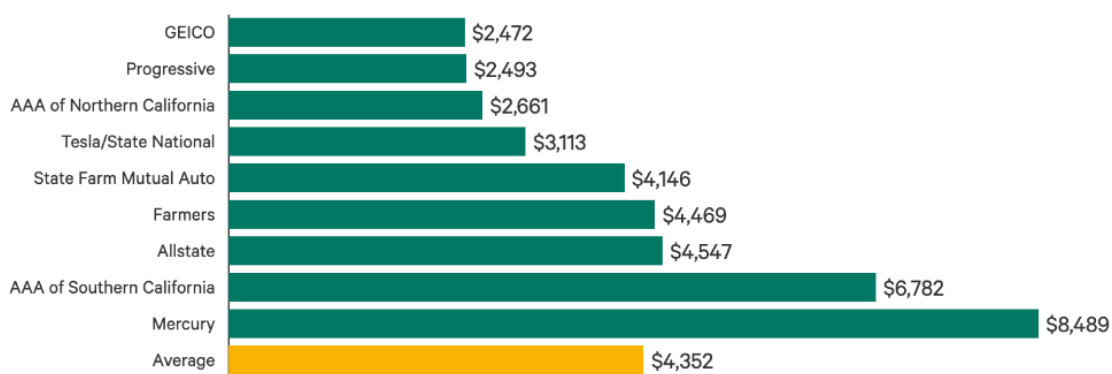
⁷⁸ How Much Does Tesla Insurance Cost? How Does the Price Vary by Model? *Valuepenguin.com* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.valuepenguin.com/tesla-car-insurance#insuremytesla>

Dle slov zástupců automobilky by díky tomuto novému programu měly klesnout náklady na pojistné až o 30%. Důvodem takového snížení nákladů jsou 3 základní strategie. Tou první je poskytování servisních prací přímo autorizovaných servisních centrech Tesla. Tyto centra by měla být schopna interně opravit škody za zlomek ceny, co normálně nabízí konkurence.

Druhou strategií je snižování poplatků a provizí, které si běžné pojišťovny účtují při sjednávání pojištění. Třetí strategií je započítání slev za samořídící zařízení. Jedinečnost tohoto pojištění spočívá právě v tom, že bere v úvahu všechny technologické a bezpečnostní prvky (např. Autopilot), která Tesla auta obsahují. Tyto prvky výrazně snižují pravděpodobnost nehody. Zatímco řidiči používající funkci Autopilot bourají v průměru každých 3,27 milionů mil, u aut bez asistenčních systémů, kde má veškeré úkony na starosti sám řidič jsou zaznamenány nehody průměrně každých 1,41 milionů mil. Díky nižší nehodovosti by tedy mělo být pojistné levnější. Kromě slev za autopilota jsou nabízeny i další slevy, které jsou typicky dostupné i u jiných pojišťoven.

Cena pojištění závisí na mnoha dalších faktorech, kromě těch běžně používaných u většiny pojištění (věk, bydliště, frekvence plateb, výše pokrytí) zde záleží i na modelu vozidla a jeho výbavě. V následujícím grafu můžeme vidět srovnání nabídek pojištění pro vozy Tesla od různých pojišťoven v Kalifornii.

Graf 10 Průměrná cena pojištění vozů Tesla v Kalifornii



Zdroj: *How Much Does Tesla Insurance Cost? How Does the Price Vary by Model?* Valuepenguin.com [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.valuepenguin.com/tesla-car-insurance#cost>

Výsledky pochází z průzkumu webového finančního serveru ValuePenguin.com, který porovnal průměrné ceny pojištění vozidel Tesla. Můžeme vidět, že pojištění nabízené přímo společností je sice levnější než průměr ostatních nabídek, ne však úplně

nejlevnější. Najdou se i společnosti jako GEICO, Progressive či AAA of North Carolina, které dokáží ceny pojištění dostat ještě níž.

U vozů Tesla je největší položkou havarijní pojištění, které může tvořit až $\frac{3}{4}$ veškerých nákladů na pojištění. V následující tabulce je vidět porovnání napříč jednotlivými modely. Model 3 patří svou pořizovací cenou mezi nejlevnější modely, naopak Model X mezi ty nejdražší.

Tabulka 5 Průměrné ceny pojištění jednotlivých modelů vozů Tesla

	Model 3	Model S	Model X
Total annual premium	\$3,864	\$3,876	\$2,893
Liability	\$936	\$869	\$1,245
Vehicle damage (collision/comprehensive)	\$2,928	\$3,007	\$1,648

Zdroj: How Much Does Tesla Insurance Cost? How Does the Price Vary by Model? Valuepenguin.com [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.valuepenguin.com/tesla-car-insurance#cost>

Nejdražší pojištění v součtu vychází pro typ Model S, ale můžeme si všimnout, že povinné ručení (Liability) je zde nejlevnější. Nejvyšší položkou je právě havarijní pojištění (Vehicle damage). Jak jsem zmiňovala výše, tyto rozdíly jsou dány především cenami náhradních dílů vozidel a vybavením.⁷⁹

⁷⁹ How Much Does Tesla Insurance Cost? How Does the Price Vary by Model? Valuepenguin.com [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.valuepenguin.com/tesla-car-insurance#insuremytesla>

6. Pojištění podnikatelských rizik

Pojištění podnikatelských rizik je dnes již na trhu nespočet a nabízí jej téměř každá pojišťovna. Výběr konkrétních produktů záleží na charakteristice a oboru podnikání jednotlivých společností. Každý podnikatel by si měl vybírat takové produkty, aby co nejvíce jeho potřeby.

Kromě klasických produktů, jako je například pojištění odpovědnosti či živelných pohrom vzniká čím dál tím více produktů, které zahrnují technologické vybavení společností a finanční ztráty. Zařadila jsem sem i riziko terorismu, přestože v textu zmiňuji i možnosti pro fyzické osoby, a to z toho důvodu, že počet smluv pojištění proti terorismu výrazně převažuje právě u podniků.

6.1. Pojištění environmentálních rizik

Environmentální, či jinak řečeno ekologická rizika jsou jedním z nejskloňovanějších témat poslední doby a pravděpodobně tak bude i v budoucnu. Neustále se zpřisňují regulace v oblasti životního prostředí, především ze strany Evropské unie. Nejznámější směrnici týkající se znečištění životního prostředí je tzv. ELD (Environmental Liability Directive).

Pojistnou událostí je v našem právním prostředí tzv. **ekologická újma**, která je definována zákonem **č. 167/2008 Sb.**, o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů. „*Ekologickou újmou je dle zákona jen taková újma, která je měřitelná a má závažné nepříznivé účinky na vybrané přírodní zdroje, tj. chráněné druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a jejich přírodní stanoviště, povrchové nebo podzemní vody a půdu*“.⁸⁰

V případě, že nějaká ekologická újma nastane, má daná společnost povinnost odstranit její následky a navrátit životní prostředí v daném místě do původního stavu, popřípadě tuto škodu vykompenzovat na jiném místě. Jelikož se často jedná o znečištění velkých rozsahů, částky na nápravu se pohybují ve velmi vysokých číslech, což znamená velký zásah do rozpočtů společností. Navíc to může nenávratně poškodit pověst firmy.

⁸⁰ Ministerstvo životního prostředí [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.mzp.cz/>

V první řadě je tedy v zájmu společnosti, aby zavedla určitá preventivní opatření. Nejdůležitější je správné proškolení zaměstnanců, zavedení environmentální politiky, udržování pracovního prostředí v co nejlepším možném stavu a následná kontrola, zda jsou veškerá pravidla dodržována. Naneštěstí jsou tato opatření stále velmi podceňována a řešením pro tyto společnosti je pojištění.

Některým podnikům je pojištění environmentálních rizik uloženo přímo zákonem. Jedná se např. provozovatele zabývající se shromažďováním a výkupem odpadů, společnosti pracující se zdroji znečištění ovzduší, povrchových či podzemních vod, firmy pracující s chemickými látkami a přípravky apod. Obecně je tento pojistný produkt určen pro výrobní a průmyslové podniky, realitní sektor, skladovací areály, nákupní centra, nemocnice, laboratoře, hotely atd.⁸¹

Všichni tito provozovatelé, kteří mají pojištění uloženo ze zákona musí zpracovávat základní hodnocení rizik ekologické újmy. V určitých případech po nich může být žádáno i podrobnější hodnocení. Pokud toto podrobné hodnocení ukáže, že by provozovatel nezpůsobil újmu, kde by náklady na zajištění přesáhly částku 20 milionů Kč, není povinen toto pojištění sjednávat. V případě škody však musí nést náklady za její nápravu.⁸²

U nás toto pojištění nabízí např. Allianz s produktem Global EKO nebo Colonnade Insurance s produktem EnviroPlus. V rámci toho se lze navíc ještě připojistit pro případ přerušení provozu, odpovědnosti za ekologické škody v souvislosti s přepravou či stavební montáží (vztahuje se i na subdodavatele). Najdeme jej však i u pojistných makléřů, jako je např. Renomia, Marsh, Eurovalley, atd.

Tento druh pojištění je specifický tím, že kryje nejen nahodilé pojistné události, ale i ty, jejichž zdroj (tedy zdroj znečištění) vznikl už v minulosti. Narozdíl od klasického pojištění odpovědnosti, které tradičně kryje škody na zdraví a majetku třetích osob, se tento produkt liší tím, že kryje škody i na vlastním majetku.

Pojistné plnění se vztahuje na realizaci nápravných opatření, tedy odstranění vzniklé újmy na majetku a na zdraví pojištěného i dalších poškozených osob, opravu

⁸¹ Colonnade [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.colonnade.cz/>

⁸² POJIŠTĚNÍ EKOLOGICKÉ ÚJMY A ENVIRONMENTÁLNÍCH RIZIK. Eurovalley.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.eurovalley.cz/pojisteni/pojisteni-financnich-rizik/pojisteni-ekologicke-ujmy-a-en>

tohoto majetku, realizaci preventivních opatření a v případě nutnosti pokryje i náklady na právní zastoupení. Jak jsem již zmiňovala výše, škodou zde není jen náhlá a neočekávaná událost, ale spadá sem i postupný proces znečišťování. Podmínkou plnění však je, že toto znečištění nastalo až po uzavření pojistné smlouvy.⁸³

6.2. Pojištění proti terorismu

Riziko terorismu ve světě přetrvává již delší dobu. Teroristický čin je dle České podnikatelské pojišťovny „*Násilný čin spáchaný z důvodů politických, náboženských nebo ideologických*“.⁸⁴ Zatímco dříve se toto riziko soustředilo převážně do určitých částí světa (a Evropa mezi ně nepatřila), dnes s rostoucí globalizací se bohužel číslo těchto útoků zvyšuje a přesouvá i do našich zemí. Stejně tak si lidé zvyšují riziko vystavení těmto útokům tím, že si na dovolenou vybírají čím dál tím exotičtější a často i nebezpečnější destinace. Ačkoliv pravděpodobnost, že bychom se stali obětí teroristického útoku je mizivá, následky mohou být katastrofální, a to jak pro jednotlivce, tak pro podniky.

Bavíme-li se o fyzických osobách, bylo by logické, že by se terorismus měl zahrnout do cestovního pojištění. Ve skutečnosti tam byl dlouhou dobu na seznamu výluk. Dnes už však téměř všechny tuzemské pojišťovny poskytují krytí léčebných výloh v důsledku teroristického činu. Těmito výlohami jsou myšleny náklady na hospitalizaci a následný převoz zpět do Česka. Tento druh pojištění nabízí např. Axa, Allianz, Česká pojišťovna apod.

ČSOB je zase schopna kromě léčebných výloh poskytnout i další připojištění pod podmínkou, že při útoku nebyly použity jaderné, chemické ani biologické zbraně. Některé další pojišťovny, jako např. Kooperativa nebo Uniqa nabízí i možnost připojištění storna zájezdu. Tím je myšlena situace, kdy by se klient na poslední chvíli rozhodl, že z důvodu zvýšeného rizika teroristického útoku do dané destinace neodjede, může to být uznáno jako důvod ke stornu cesty.

Výplata pojistného plnění je podmíněna určitými skutečnostmi. V první řadě se pojištěný nesmí na útoku nijak aktivně podílet a dále plnění nebude proplaceno

⁸³ Colonnade [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.colonnade.cz/>

⁸⁴ Colonnade [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.colonnade.cz/>

v případě, že k útoku dojde k zemi, kde je zvýšené bezpečnostní riziko. Země, na které se tato výjimka vztahuje jsou uvedeny na stránkách ministerstva zahraničí.

Další možností pojištění fyzických osob proti terorismu je životní pojištění. Stejně jako u cestovního pojištění, i zde patřilo riziko terorismu dlouhou dobu do pojistných výluk, ale postupně jej pojišťovny začaly zahrnovat do pojistného krytí. Výplata plnění je opět podmíněna tím, že pojištěný nesmí být aktivním účastníkem útoku, určité společnosti neposkytnou plnění ani v případě, že k útoku došlo nějakým typem zbraně hromadného ničení, čímž jsou myšleny zbraně jaderné, chemické či biologické. Některé pojišťovny nebudou vyplácet prostředky ani když k útoku došlo v zemi, pro kterou ministerstvo zahraničí vydalo varování.⁸⁵

Riziko terorismu se však nevztahuje pouze na fyzické osoby, ale týká se především různých společností a podniků, kterým tak naruší jejich fungování. Vzhledem k tomu, že k útokům v poslední době častěji dochází i na území Evropy, cítí velké množství společností potřebu se proti tomuto riziku chránit a pojišťují se proti poškození majetku a následného přerušení provozu. Toto pojištění má největší význam pro ty subjekty, kde se koncentruje větší množství osob. Takovými strategickými místy mohou být např. nádraží, letiště, školy, obchodní domy, banky či politická sídla. Ještě horší následky mohou mít útoky mířené na elektrárny atd. Pojištění tato místa logicky nedokáže před útoky chránit, může však zmírnit jejich nepříznivé ekonomické dopady.

U nás tento druh pojistného produktu nabízí jako doplňkové smluvní ujednání Česká podnikatelská pojišťovna (ČPP), která sem kromě teroristických činů zahrnuje i sabotáže, nepokoje a výtržnosti, občanské nepokoje, stávky či úmyslné způsobení škody při narušení veřejného pořádku.⁸⁶

Pojištění slouží ke dvěma základním účelům. V první řadě kryje škody v případě poškození majetku a budov společnosti včetně škody, která vznikla z důvodu nemožnosti daný majetek dále pronajímat. Existují zde výjimky, na které však pojištění sjednat nelze. Těmito výjimkami jsou:

⁸⁵ Pojištění a terorismus. Kdo platí a kde ho mají ve výlukách. *Penize.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/cestovni-pojisteni/323945-pojisteni-a-terorismus-kdo-plati-a-kde-ho-maji-ve-vylukach>

⁸⁶ *Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.cpp.cz/>

- Pozemky
- Elektrické, telekomunikační a další přenosové sítě
- Neobsazené budovy a konstrukce, které jsou mimo provoz
- Většina dopravních prostředků včetně letadel, lodí, vlaků atd.
- Zvířata, rostliny ani žádné další živé věci

Dále též existují situace, které jsou z pojistného plnění vyloučeny. Těchto situací je velké množství, ve zkratce jsou to dle podmínek ČPP různé jaderné výbuchy a reakce, války, invaze, nelegální obchod, hackerství, nelegální zabránění majetku, únik biologických či chemických emisí a dalších kontaminantů apod. V žádné z těchto situací pojišťovna nebude plnění vyplácet. Pojištění se samozřejmě sjednává každé společnosti na míru tak, aby co nejvíce pokrylo konkrétní potřeby. Kromě ČPP u nás jej u nás nabízí též Colonnade Insurance či společnost Renomia.⁸⁷

6.3. Pojištění finančních rizik

Pojištění finančních rizik je celkem specifická oblast pojištění, protože narozdíl od jiných produktů si zde nepojišťují život nebo majetek, ale schopnost dostat svým závazkům vůči třetím osobám a na druhou stranu též pohledávky, které má naše společnost vůči třetím osobám. Díky tomu má firma stabilnější cash-flow a může tak lépe využít své prostředky. Vždy je potřeba zvážit specifčnost jednotlivých podniků a odvětví, ve kterých se angažují a podle toho následně sjednávat pojištění.⁸⁸

Patří sem například pojištění pohledávek, pojištění profesní odpovědnosti, ale také spousta nových typů produktů jako pojištění faktur, pojištění odpovědnosti manažerů, pojištění zpronevěry a další produkty technického charakteru, jako kybernetické pojištění či pojištění GDPR (ty již byly blíže rozepsány v předchozí kapitole).

⁸⁷ Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.cpp.cz/>

⁸⁸ 4. díl: Minimalizujte rizika podnikání pomocí pojištění finančních rizik. Pruvodcepodnikanim.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/clanek/minimalizujte-rizika-podnikani-pomoci-pojisteni-financnich-rizik/>

6.3.1. Pojištění faktur

V důsledku hospodářské krize, která vypukla v roce 2008 zkrachovalo velké množství společností, z čehož logicky vyplývá, že rázem došlo k nárůstu počtu neproplacených faktur. V následující tabulce lze vidět počet bankrotů v ČR za poslední dva roky.

Tabulka 6 Počet bankrotů v letech 2018-2019 v ČR

	Právnícké osoby	Fyzické osoby - podnikatelé	Celkem
Leden 2018	59	422	481
Únor 2018	48	480	528
Březen 2018	68	468	536
Duben 2018	45	456	501
Květen 2018	63	569	632
Červen 2018	58	485	543
Červenec 2018	60	377	437
Srpen 2018	50	484	534
Září 2018	34	425	459
Říjen 2018	66	437	503
Listopad 2018	57	486	543
Prosinec 2018	41	329	370
Leden 2019	62	459	521
Únor 2019	47	340	387
Březen 2019	73	441	513
Duben 2019	53	392	445
Květen 2019	88	551	639
Červen 2019	32	420	452
Červenec 2019	54	915	969
Srpen 2019	53	923	976
Září 2019	43	904	947
Říjen 2019	58	934	992

Zdroj: Říjnové statistiky osobních a podnikatelských bankrotů dle CRIF. Insolvenční zóna.cz [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.insolvencnizona.cz/aktuality/rijnove-statistiky-osobnich-a-podnikatelskych-bankrotu-dle-crif/>

Za posledních pár let se počet bankrotů fyzických osob-podnikatelů a právnických osob moc nezměnil. V posledních pár měsících však můžeme vidět velký nárůst, který je způsoben novelou insolvenčního zákona, při které došlo ke zmírnění podmínek pro oddlužení.

Pojišťovny již předtím delší dobu nabízely produkt pojištění pohledávek, v jehož rámci se pojišťovala celá portfolia pohledávek a dovolit si jej mohly převážně větší podniky. Z toho důvodu přišly v roce 2017 makléřská společnost INSIA ve spolupráci s pojišťovnou ČSOB s produktem, který je dostupný i menším a středním společnostem. Tak vznikla platforma PojistenaFaktura.cz.

Jak již bylo řečeno, základním rozdílem od pojištění pohledávek je fakt, že se tento produkt soustředí především na malé firmy a živnostníky, pro které může být problém i neproplacená faktura v řádech tisíců korun. Ke sjednání pojištění dochází

online, kdy společnost musí vyplnit formulář, kde uvede základní informace o faktuře. Následně se ozve pojišťovací poradce, který dané společnosti předloží nabídku.

Je důležité zmínit, že toto pojištění lze sjednat až za předpokladu, že daná faktura již byla odběrateli vystavena. Pokud vystavena byla, ale přesto jsou o daném odběrateli určité pochybnosti, je třeba si ještě před uzavřením pojištění zjistit, zda daná faktura pojistit lze a uvedený odběratel plní veškeré podmínky. V první řadě je potřeba zjistit si jeho platební morálku. Díky tomu, že je dnes mnoho informací volně dostupných veřejnosti online, pojištěnému to velice usnadní práci. Přes IČ si může zkontrolovat např. obchodní, živnostenský, ale i insolvenční rejstřík. S prověřováním společnosti by měl klientovi pomoci i pojišťovací poradce.⁸⁹

Samozřejmě pojistitelnost faktur si kontroluje i sama pojišťovací společnost, jejíž vyhodnocovací model pracuje s daty od společnosti Czech Credit Bureau (CRIF). Tato společnost se snaží na základě svého modelu vypočítat pravděpodobnost bankrotu zkoumané společnosti. Bere v úvahu jak účetní závěrky podniků, tak i veškeré dostupné rejstříky. Díky tomu získává kompletní kreditní informace, které může poskytovat i dalším finančním institucím. Výhodou je, že systém je napojený na veškeré registry online, díky čemu jsou rizika vyhodnocována v reálném čase s veškerými aktuálně dostupnými informacemi.⁹⁰

Cena tohoto pojištění se pohybuje v hodnotě 1-2% hodnoty dané faktury, je třeba brát ohled i na platební morálku odběratele a jeho aktuální finanční situaci. Nejedná se tedy o fixní sumu, ale při přípravě nabídky musí poradce zvažovat mnoho faktorů. Cena nezahrnuje pouze pojištění, ale i riziko nesplacení a následnou „péči“. Faktury jsou neustále pod aktivním dohledem a v případě, že po splatnosti ještě nejsou proplaceny, dochází k upomínání těchto pohledávek. V případě, že by faktura nakonec nebyla proplacena vůbec, aplikuje se zde 15% spoluúčast.

V rámci tohoto produktu lze pojistit běžné, nezajištěné faktury s odloženou splatností maximálně 90 dní, které jsou vystaveny vůči českým nebo slovenským odběratelům. Existují však i případy, ve kterých pojištění sjednat nelze. Z tohoto důvodu je opravdu důležité si vše předem prověřit. Pokud se zjistí, že daný odběratel

⁸⁹ 2. díl: Jak si pojistit rizikové faktury? *Pruvodcepodnikanim.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.pruvodecpodnikanim.cz/clanek/jak-si-pojistit-rizikove-faktury/>

⁹⁰ Ivan Špirakus: Pojištění faktur pomůže i s vymáháním. *Investujeme.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.investujeme.cz/clanky/ivan-spirakus-pojisteni-faktur-pomuze-i-s-vymahanim/>

má finanční potíže, pojišťovna pojištění neposkytne. To samé i v případě, že faktura byla vystavena mezi firmami, které jsou vzájemně propojeny v rámci jedné skupiny. Může se stát, že pojišťovací společnost odmítne sjednat pojištění, protože daná firma překročila určitý interní limit pojištění a musí tedy nejdříve dojít k uhrazení faktur, jež byly pojištěny dříve. Obecně toto pojištění lze sjednat pouze B2B, není tedy poskytováno nepodnikatelům nebo soukromým osobám. To prozatím nefunguje ani nikde jinde ve světě.

Pokud nebyla faktura v době splatnosti uhrazena, začíná pojišťovna okamžitě danou pohledávku vymáhat a klient má průběžně online informace o stavu celého procesu. Při vymáhání je dbáno na udržení dobrých obchodních vztahů s odběrateli, často pouze stačí, aby instituce neplatiče upozornila. V případě, že by k zaplacení nedošlo, pojišťovna klientovi do tří měsíců vyplátí pojistné plnění ve výši 85% z hodnoty faktury (po odečtení 15% spoluúčasti).⁹¹

6.3.2. Pojištění zpronevěry

Pojištění zpronevěry je produkt, který kryje škody spáchané podvodným jednáním či jiným trestným činem zaměstnance pojištěné firmy. Občas je tento typ jednání nazýván kriminalita „bílých límečků“, můžeme se s ním setkat jak ve státní firmě, tak i v běžných firmách. V dnešní době to není nic neobvyklého, rozšíření využívání počítačů při práci, elektronické bankovníctví či počítačově zpracovávané účetnictví tomu velice napomáhá.⁹²

V době tak nízké nezaměstnanosti je těžké najít dobrého a spolehlivého zaměstnance, tudíž firmy nemají pořádně z čeho vybírat. Musí svým lidem důvěřovat, protože nejsou kapacity na to, aby nad nimi neustále někdo držel dozor. Proto je takovéto jednání v některých společnostech téměř na denním pořádku.

Rizika plynoucí ze strany zaměstnanců jsou například padělání platebních příkazů nebo peněz, odcizení peněz nebo movitého majetku z prostor podniku, podvodné převody financí a další finanční ztráty způsobené podvodným jednáním zaměstnanců nebo třetí osobou. Pokud má firma sjednané pojištění, bude jí vyplaceno pojistné plnění na právní výdaje spojené s prošetřováním podvodů.

⁹¹ *POJISTENAFAKTURA.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://pojistenafaktura.cz/>

⁹² Průmyslové a podnikatelské pojištění. *Moraviatel.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <http://moraviatel.cz/prumyslove-a-podnikatelske-pojisteni/pojisteni-zpronevery/>

Pojištění zpronevěry nabízí například společnost Colonnade Insurance. Je určen především pro hotely, stavební firmy, IT společnosti (ty jsou na toto riziko velice náchylné), sklady či obchodní řetězce. Pod pojistné krytí spadá široká škála rizik, mimo jiné již dříve zmiňované kybernetické riziko. Pojišťovna bude vyplácet pojistné plnění v případě, že kvůli viru či hackerskému útoku dojde ke ztrátě důvěrných dat z počítačového systému společnosti. Plnění by mělo pokrýt i náklady na obnovu poškozeného softwaru, ztracených dat a další náklady s únikem dat spojené. V případě útoku na společnost může dojít k přerušení obchodů a výpadku příjmu, který společnost z důvodu narušení systému nemůže vytvářet. Pojištění by tento výpadek mělo vykompenzovat a poskytnout náklady na obnovu škod po této události.

Výše pojistného plnění závisí na limitech pojistného krytí. Existují i situace, ve kterých plnění nebude vůbec poskytováno, například pokud ke zjištění škod dojde až při inventuře nebo pokud zaměstnanec, který škodu způsobil, drží alespoň 5% hlasovacích práv na pojištěné společnosti. Pojistné krytí se vztahuje na celý svět.

Klient (pojištěný) by měl v první řadě dbát na to, aby pojistná situace vůbec nenastala. Pokud však k nějaké pojistné události dojde, musí okamžitě pojišťovně nahlásit vznik pojistné události a v případě podezření na trestní čin i orgánům činným v trestním řízení.⁹³

6.3.3. Pojištění odpovědnosti manažerů

Pojištění odpovědnosti managementu, z angličtiny Director's & Officers's Liability (D&O) už v dnešní době nabízí velké množství pojišťovacích společností. Nejvíce vzrostl zájem o tento produkt poté, co došlo k novele Občanského zákoníku a zavedení zákona o obchodních korporacích, které zpřísnily odpovědnost členů orgánů společností a zvýšily tak rizika výkonu jejich funkcí. Přesto je v České republice dnes takto pojištěno zhruba 10% managementu (ve Velké Británii je to kolem 40% manažerů, v Americe je téměř 100%).⁹⁴

V dnešním konkurenčním prostředí riziko pochybení roste, protože je vedení často nuceno rozhodovat se rychle a ve stresu za přítomnosti určitého rizika. Následně

⁹³ Colonnade [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.colonnade.cz/>

⁹⁴ Pojištění D&O je dnes častým požadavkem manažerů před nástupem do funkce. Epravo.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/aktualne/pojisteni-do-je-dnes-castym-pozadavkem-manazeru-pred-nastupem-do-funkce-109872.html>

pak může dojít ke špatnému rozhodnutí, jako je např. špatná investice, chybné prohlášení, nedbalost a další pochybení, která mohou vést k poškození vlastníků a akcionářů společnosti. Tyto škody se mohou i u malých firem pohybovat ve statisícových částkách, pro větší firmy jsou tyto částky daleko vyšší a pojištění je pro ně téměř nezbytností. Zatímco „obyčejní“ zaměstnanci ručí za škody maximálně do výše 4,5 násobku svého platu (jak je stanoveno v zákoníku práce), manažeři ručí celým svým majetkem a za celou výši škody. Pojištění je specifické v tom, že přestože se týká konkrétní fyzické osoby (manažera), sjednává jej a pojistné platí společnost, pro kterou daná osoba pracuje. Případná výplata pojistného plnění směřuje též k této společnosti.⁹⁵

Na trhu je velké množství produktů pojištění odpovědnosti manažerů. Jako konkrétní případ bych uvedla pojištění MANAŽER Plus od Kooperativy. Dle pojistných podmínek jej lze sjednat pro členy představenstva, dozorčí rady, jednatele společností jako jsou akciové společnosti, ústavy, nadace a fondy, společnosti s ručením omezeným, občanských sdružení, spolků, svazů a družstev. Velkou výhodou je, že pojištění se nesjednává na konkrétní jméno, ale pro určitou funkci. Pojistné plnění je vypláceno i v případě, že je zjištěno pochybení až po určité době a daná osoba již byla z funkce odvolána či sama odstoupila. Odpovědnost tedy trvá po dobu několika let. V případě, že pojištění sjedná mateřská společnost, je možné jej vztáhnout i na vedoucí osoby v dceřiných společnostech.

Pojištění se sjednává pro případ, že by vznikla povinnost k náhradě újmy, která byla způsobena při výkonu funkce některého z členů managementu. Nárok na odškodnění může vzniknout jak společnosti, tak i jejím společníkům. Nejčastějším pochybením jsou chyby v uzavřených obchodních smlouvách, špatné investice, nevýhodný prodej majetku atd., z čehož následně plyne předlužení, ušlý zisk, pokles hodnoty akcií společnosti a poškození dobrého jména společnosti. Typickým případem je i zatajování důležitých informací ze strany managementu. Nárok na odškodnění však může vzniknout i ze strany zaměstnanců, se kterými byl neoprávněně rozvázán pracovní poměr či došlo k jinému pracovněprávnímu porušení předpisů.⁹⁶

⁹⁵ D&O pojištění je tady, aby manažeři společností měli klidné spaní. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/d-o-pojisteni-je-tady-aby-manazeri-spolecnosti-meli-klidne-spani/>

⁹⁶ *Kooperativa* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/>

Pojistné plnění by mělo pokrýt pokuty a penále, které byly na společnost uvaleny. Též slouží ke skutečnému uhrazení škody, jejíž výše byla stanovena buď soudně nebo mimosoudně. Řešení pojistných událostí v rámci D&O zpravidla vyžaduje více času, pochybení se řeší soudní cestou, navíc jsou zde potřeba názory různých expertů a poradců. Veškeré náklady na šetření, právní zastoupení před státním orgánem nebo kauce jsou v rámci pojištění kryty. Pokud dojde k poškození dobrého jména společnosti jsou z pojištění hrazeny náklady na PR.

V pojistném krytí však existují i jistá omezení. Jsou sjednávány pojistné limity pro určité druhy nákladů (náklady na kauci nebo očištění dobrého jména společnosti). Dalším druhem omezení jsou podmínky pro výplatu pojistného plnění. To je poskytováno jen v případě, že k uplatnění nároku proti pojištěnému došlo v době trvání pojištění, případě v tzv. lhůtě pro zjištění oznámení nároků. Pojistiteli musí být oznámení doručeno do 90 dní od skončení pojištění nebo do 30 dní od uplynutí lhůty pro zjištění a oznámení nároku.⁹⁷

Dále jsou určité okolnosti a situace, na které se pojištění MANAŽER Plus nevztahuje vůbec. Typickým příkladem je případ, kdy by došlo k vědomému a úmyslnému porušení právních předpisů nebo z této situace danému subjektu plyne určitá neoprávněná výhoda nebo prospěch. Pokud je vůči společnosti uplatňován nárok oznámený z předchozí smlouvy, či již probíhá spor, který byl známý již v době sjednání pojištění, plnění taktéž nebude poskytnuto. A nebude poskytnuto ani v případě, že pochybením managementu došlo k poškození na zdraví nebo ke škodám na hmotném majetku. Toto pojištění kryje odpovědnost po celém světě s výjimkou Spojených států amerických.⁹⁸

Cena pojištění se určuje každému podniku individuálně, neexistuje zde žádný jednotný způsob výpočtu. Při sjednávání smlouvy je brána v potaz velikost společnosti, obor její činnosti, velikost rizika, kterému je vystavena. Záleží zde i na názoru pojištěného. Při uvážení všech těchto faktorů se následně určí pojistné limity. Ty se mohou u menších firem s menším rizikem pohybovat v řádech milionů korun, u větších podniků, které fungují mezinárodně a mohou vlastnit i další dceřiné společnosti toto

⁹⁷ Kooperativa [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/>

⁹⁸ Kooperativa [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/>

riziko značně roste a tím rostou i pojistné limity, které se mohou vyšplhat do řádů stovek milionů.

Výše pojistného se odvozuje nejen od výše nastaveného pojistného limitu, ale berou se v úvahu i další faktory. Jako příklad bych uvedla dvě společnosti, které si obě sjednaly pojistné limity na stejnou částku. První firma je malá, s jednoduchou vlastnickou strukturou, která provozuje běžnou obchodní činnost. Druhá firma vlastní mnoho dceřiných společností, která plánuje v budoucnu velké investice. Ač jsou pojistné limity stejné, pojistné vypočtené pro druhou firmu může být několikanásobně vyšší. Nejčastěji se pojistné pohybuje v řádech desítek tisíc korun. Je dobré dodat, že se zde neuplatňuje žádná spoluúčast.⁹⁹

⁹⁹ D&O pojištění je tady, aby manažeři společností měli klidné spaní. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/d-o-pojisteni-je-tady-aby-manazeri-spolecnosti-meli-klidne-spani/>

7. Souhrn aktuálních trendů

Jak se mění lidská společnost, musí se měnit i jim nabízené zboží a služby. Výjimkou není ani pojištné trhy. V této diplomové práci je zmíněno mnoho novinek, kdy se pojišťovny hledat „díry na trhu“, vylepšovat a přizpůsobovat své stálé produkty aktuální situaci nebo vymýšlet produkty úplně nové.

Vzhledem k současné ekonomické situaci mají lidé více času i prostředků na to věnovat se svým koníčkům. Z tohoto důvodu začalo vznikat mnoho nových produktů v souvislosti s volnočasovými aktivitami a životním stylem. Pokud by však přišla recese, budou tyto produkty první, o které bude zájem opadat. V neživotním pojištění stále převládá především povinné ručení, jehož cena je z důvodu vysoké konkurence udržována na velmi nízké úrovni. Z toho důvodu se pojišťovny snaží vymýšlet nové produkty, které slouží jako benefity k základnímu produktu. Vzniká tak mnoho asistenčních služeb a aplikací, které klientovi výrazně usnadňují život.

Podobný případ je i cestovní pojištění, které též nabízí téměř každá pojišťovna a ceny se pohybují velice nízko. Proto do těchto produktů pojišťovny zahrnují (stejně jako v životním pojištění) události, jež pod pojištné krytí dříve nespádaly.

S tím, jak se pojišťovny snaží prosazovat životní pojištění, vzniká spousta novinek i v tomto odvětví. Jsou zde nově zahrnovány pojištné události, jež dříve byly z pojištného krytí vyjmuty. I přes veškerou snahu se však toto pojištění v České republice netěší takové oblibě jako jinde ve světě. U nás jsou pojištné smlouvy často špatně nastaveny, lidé nemají přehled o veškerých provizích a poplatcích, což je pravděpodobně jeden z důvodů, proč dávají přednost jiným produktům. Pojišťovny to však stále nevzdávají, a i do budoucna bude mým snahou toto pojištění prosadit.

Záležitostí, se kterou se pojišťovny v posledních letech musí potýkat je měnící se struktura obyvatelstva, kdy počet dětí klesá, naopak roste počet osob nad 65 let. To bude do budoucna znamenat velký problém, protože jak jsem již zmiňovala v předchozích kapitolách, česká společnost je silně závislá na podpoře od státu. Vzhledem ke klesajícímu počtu ekonomicky aktivních obyvatel však brzy za současného systému sociálního zabezpečení nebude kde brát finanční prostředky. To je jeden z důvodů, proč je taková snaha o prosazování životního pojištění a různých penzijních produktů. V této oblasti lze určitě ocenit snahu o sjednocení evropského pojištného trhu ve formě Panevropského penzijního produktu.

Nakonec bych zmínila pravděpodobně největší trend současné doby, kterým je nárůst technologií, bez kterých se člověk v dnešní době neobejde. Bohužel kromě výrazných benefitů přináší mnoho nových rizik. V tomto směru vidím já osobně do budoucna největší potenciál, protože lidská vynalézavost téměř nezná mezí, bude tedy nutné produkty neustále přizpůsobovat a inovovat. Navíc v České republice jsou tyto typy pojištění zatím spíše v začátcích a předpokládám, že pojišťovny je budou dále zlepšovat. Naopak ani zájem ze strany českých společností není takový, s rychlostí rozvoje technologií je však jen otázkou času, kdy začne růst poptávka po nich. A to nejen v době ekonomické prosperity, ale ještě větší význam nabydou v období krize.

Závěr

Dnes se dá již pojistit téměř cokoliv, od majetku, života, odpovědnosti až po různé části těla. Pojišťovny se snaží přizpůsobovat požadavkům svých klientů, proto na pojistném trhu můžeme najít i různé kuriozity, jako například pojištění proti únosu mimozemšťany. Těmi nejrozšířenějšími jsou však stále pojištění v rámci zdraví a majetku. Veškeré tyto produkty procházejí neustálými změnami, protože musí reagovat na měnící se strukturu a životní styl obyvatelstva.

Jedním z hlavních trendů na trhu je snaha o zatraktivnění a zvýšení prodeje životního pojištění, jež u nás není v takové oblibě jako jinde v zahraničí. Na to pojišťovny reagují úpravou základních produktů, jako je například rozdělení jednoho komplexního produktu na rizikovou a investiční složku. Dále začalo být nabízeno mnoho různých druhů připojištění, v práci jsem zmínila například pojištění pomoci obětím domácího násilí nebo pojištění asistované reprodukce, jež také reagují na současné dění ve společnosti. Co se však týče významu životního pojištění jako zajištění na stáří, zde lidé stále raději sáhnou raději po jiných penzijních produktech případně stavebním spoření.

V neživotním pojištění jsou stále tahounem povinná ručení, což není nic neobvyklého. V rámci pojištění vozidel se však začaly ve velkém uplatňovat technologie, především ve formě různých asistenčních aplikací, které výrazně usnadňují například nahlašování dopravních nehod. Vznikají však i další produkty jako pojištění proti dopravním pokutám, které je však velice kontroverzní a u případného soudu to naši pozici může spíše zhoršit než zlepšit.

V neživotním pojištění se díky příznivé ekonomické situaci též začala ve větší míře objevovat pojištění volnočasových aktivit, já jsem v práci konkrétně zmínila pojištění sportovního vybavení. Dále také lidé díky rostoucím cenám za veterinární péči více sjednávají pojištění domácích mazlíčků. To se u nás zatím vztahuje pouze na psy a kočky, věřím že se pojistné krytí do budoucna rozšíří i na další zvířata.

S novinkami se můžeme setkat i v rámci cestovního pojištění, ve kterém je na trhu velká konkurence a ceny se pohybují velice nízko. Zde se nově do pojistného krytí zahrnují pojistné události, při kterých měl dotyčný v krvi až 0,8 promile alkoholu. To například v zahraničí není nic neobvyklého, k nám tuto možnost přinesla společnost AXA až v roce 2019.

Dalším trendem, na který pojišťovny aktuálně musí reagovat je všeobecné stárnutí populace. V důsledku toho začaly být pojistné produkty přizpůsobovány starším věkovým skupinám. Nově jsou nabízeny produkty životního pojištění uzpůsobené přímo starším věkovým skupinám a nabízí například připojištění proti nesoběstačnosti apod. Tyto novinky můžeme najít i u cestovního pojištění, které nově zahrnuje do pojistného krytí onemocnění, jež jsou běžně z plnění vyjmuty, ale je zde větší pravděpodobnost jejich výskytu u lidí nad určitý věk.

S prodlužujícím se středním věkem se stále posouvá i věk odchodu do důchodu. Zde roste riziko, že někteří lidé budou ve vyšším věku nezaměstnatelní, z čehož plyne, že nebudou mít prostředky k živobytí. Z toho důvodu pojišťovny nabízí tzv. předdůchodovou rentu, díky které se mohou lidé zajistit pro případ předčasného odchodu do důchodu.

Lidé sice stárnou a zvyšuje se počet penzistů závislých na důchodových dávkách od státu, avšak problémem je také klesající počet ekonomicky aktivních jedinců, z jejichž odvodů státu jsou tyto důchody vypláceny. Zde hrozí riziko, že během pár let stát jednoduše nebude mít z čeho vyplácet a je v zájmu všech lidí, aby se na stáří snažili zabezpečit i sami a nespolehali se pouze na pomoc od státu. Existuje mnoho spořicíh produktů. Velice zajímavý je například PEPP (Panevropský penzijní produkt), který je přenositelný mezi členskými státy EU a umožňuje sblížení jednotlivých pojistných trhů.

Velice užitečnou novinkou je to, že pojišťovny začaly nově do pojistného krytí zahrnovat určité typy duševních poruch, jež dříve byly z plnění vyjmuty. Jde o reakci na neustále se navyšující počet takto diagnostikovaných onemocnění, se kterým se společnost potýká. Jedním z důvodů nárůstu těchto onemocnění je nedostatek spánku, permanentní stres, ale i například blahobyt.

Zřejmě nejvýraznějším trendem je reakce na zavádění nových technologií. Kybernetické riziko je velkou hrozbou jak pro fyzické osoby, tak pro společnosti pracující s osobními daty. Jelikož s jejich únikem či poškozením jsou spojeny vysoké sankce, začíná se více prosazovat pojištění kybernetického rizika. Přestože na českém trhu o něj ještě není takový zájem, tento produkt se stále inovuje a posouvá kupředu. Tak to bude pravděpodobně i do budoucna, protože útočníci v online prostředí jsou stále vynalézavější a vymýšlí nové způsoby poškozování dalších osob. S tím musí pojišťovny počítat a do pojistného krytí zahrnovat i události, jež byly dosud z plnění vyjmuty.

V rámci technologií je též zajímavý nový produkt, tzv. Tesla pojištění, které nabízí sám výrobce těchto elektromobilů. Oprava elektromobilů je obecně velice drahá záležitost a často jsou k tomu potřeba specializované servisy. Argumentem pro sjednání Tesla pojištění jsou výrazně nižší ceny, které zahrnují i různé technické záležitosti, jež eliminují nehodovost těchto vozidel a tím snižují ceny pojištění.

Slibnou budoucnost mají i produkty v rámci podnikatelských rizik. Ty zahrnují například pojištění zpronevěry, pojištění odpovědnosti managementu, pojištění faktur, ale i pojištění proti terorismu nebo pojištění environmentálních rizik. Firmy si svá rizika moc dobře uvědomují a nechtějí nechávat nic náhodě. Na trhu vládne velká konkurence a jediné špatné rozhodnutí může být pro firmu fatální. Z tohoto důvodu se společnosti logicky snaží finanční rizika pojistit a pojišťovny jim vycházejí vstříc celkem širokou nabídkou těchto produktů. Navíc v současné době je zvykem své závazky hradit až po splatnosti a z toho důvodu je velice zajímavým, a hlavně užitečným produktem pojištění faktur.

Jak jsem zmiňovala na začátku, pojišťovnictví je velice konzervativní odvětví vykazující produktovou strukturu. Na trh přichází mnoho velice užitečných novinek a nově jsou pod pojistné krytí zahrnovány situace, jež dříve bývaly vyjmuty. Dle mého názoru bude do budoucna potřeba daleko vyšší krytí v rámci technologických rizik a také více produktů zabývajících se vytvářením finančních rezerv. Určitý obchodní potenciál je též i u životního pojištění. Z dlouhodobého hlediska jsou však pojistné trhy velice stabilní.

Seznam zdrojů

Knižní publikace

- [1] DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. *Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře*. Praha: Professional Publishing, 2012. ISBN 978-80-7431-078-2.
- [2] DAŇHEL, Jaroslav, Eva DUCHÁČKOVÁ a Jarmila RADOVÁ. *Analýza globálních trendů ve světovém a českém komerčním pojišťovnictví*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1256-3.
- [3] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, c2009. ISBN 978-80-86929-51-4.

Internetové zdroje

- [4] Trendy ovlivňující pojistný trh. *Pwc.com/* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.pwc.com/cz/cs/odvetvove-specializace/pojistovnictvi.html>
- [5] Pojišťovny v Česku rostou v životním i neživotním pojištění. Letos už vybraly skoro 70 miliard korun. *Byznys.ihned.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-66619250-pojistovny-vybraly-letos-na-pojistnem-69-miliard-korun-to-je-o-4-7-procenta-vice-zivotnich-pojistek-ale-ubyva>
- [6] Státní podpora životního pojištění je nesmyslná. Produkt čelí tisícům žalob, říká poslanec Nacher. *E15.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/rozhovory/statni-podpora-zivotniho-pojisteni-je-nesmyslna-produkt-celi-tisicum-zalob-rika-poslanec-nacher>
- [7] Pojišťovny překvapivě porázejí finanční poradce u potenciálních klientů. *Emadata.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://emadata.cz/tematika/zivotni-pojisteni/pojistovny-prekvapive-porazeji-financni-poradce-u-klientu-kteri-se-teprve-chystaji-si-pojisteni-sjednat/>
- [8] Martin Rotkovský: Hybatelem vývoje životního pojištění je demografie. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/rozhovory/martin-rotkovsky-hybatelem-vyvoje-zivotniho-pojisteni-je-demografie>
- [9] ČAP: Česká asociace pojišťoven [online]. Praha: Česká asociace pojišťoven, 2020 [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/>

- [10] První peer-to-peer pojištění v Česku. *Euro.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/light/prvni-peer-to-peer-pojisteni-v-cesku-1379561>
- [11] Deset nejdůležitějších změn, které přináší zákon o distribuci pojištění a zajištění. *Pravniprostor.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/deset-nejdulezitejsich-zmen-ktere-prinasi-zakon-o-distribuci-pojisteni-a-zajisteni>
- [12] ANALÝZA: Demografické stárnutí ČR podle výsledků projekce. *Demografie.info* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=824
- [13] Jak si správně vybrat podnikatelské pojištění. *Archiv.ihned.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66595370-jak-si-spravne-vybrat-podnikatelske-pojisteni>
- [14] Petr Jedlička: Nízké úrokové sazby jsou problém. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/petr-jedlicka-nizke-urokove-sazby-jsou-problem/c:12594/>
- [15] Stárnutí a psychická onemocnění jsou velké výzvy pro pojištění. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/rozhovory/starnuti-a-psychicka-onemocneni-jsou-velke-vyzvy-pro-pojisteni/c:17275/>
- [16] Stárnutí a psychická onemocnění jsou velké výzvy pro pojištění. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/rozhovory/starnuti-a-psychicka-onemocneni-jsou-velke-vyzvy-pro-pojisteni/c:17275/>
- [17] Banky a pojišťovny modernizují. Usnadňují život klientům i zaměstnancům. *E15.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/budoucnost-byznysu/banky-a-pojistovny-modernizuji-usnadnuji-zivot-klientum-i-zamestnancum-1355070>
- [18] Budoucnost pojišťoven už začala. Insurtech není bublina. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/technologie/budoucnost-pojistoven-uz-zacala-insurtech-neni-bublina/c:15807/>
- [19] Česká pojišťovna jako jediná nabízí pojištění pomoci obětem násilí. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z:

- <https://www.opojisteni.cz/spektrum/tiskove-zpravy/ceska-pojistovna-jako-jedina-nabizi-pojisteni-pomoci-obetem-nasili/c:16101/>
- [20] Obětí domácího násilí nemusí být jen žena. Pojištění před násilím neochrání, ale může zmírnit dopady. *Mesec.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/obeti-domaciho-nasili-nemusi-byt-jen-zena-pojisteni-pred-nasilim-neochrani-ale-muze-zmirnit-dopady/>
- [21] Umělé oplodnění: co pojišťovny (ne)hradí. *Zenska-neplodnost.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.zenska-neplodnost.cz/novinky/umele-oplodneni-co-pojistovny-ne-hradi-886>
- [22] Umělé oplodnění: co hradí zdravotní a komerční pojišťovny? *Blog.brokertrust.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://blog.brokertrust.cz/rizika/umele-oplodneni-co-hradi-zdravotni-a-komerčni-pojistovny/>
- [23] ČSOB Pojišťovna uvádí na trh pojištění pro ženy a pro muže. *Csobpoj.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: https://www.csobpoj.cz/pro-media/tiskove-zpravy/-/asset_publisher/p8OPFeiBwXWI/content/csob-pojistovna-uvadi-na-trh-pojisteni-pro-zeny-a-pro-muze
- [24] Pohřeb bez obřadu prodlužuje bolest: Proč v Česku vítězí kremace? *Ahaonline.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.ahaonline.cz/clanek/musite-vedet/153508/pohreb-bez-obradu-prodluzuje-bolest-proc-v-cesku-vitezi-kremace.html>
- [25] Životní pojištění „Jistota pro mé blízké” – recenze. *Kalkulackapojisteni.com* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://kalkulackapojisteni.com/zivotni-pojisteni/zivotni-pojisteni-jistota-pro-me-blizke-recenze/>
- [26] Pojištění pohřbu: poslední rozloučení si můžete předplatit. *Penize.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/zivotni-pojisteni/327691-pojisteni-pohrbu-posledni-rozloucení-si-muzete-predplatit>
- [27] Pojištění pro ženy. *Csobpoj.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.csobpoj.cz/pojisteni/zivotni-urazove-pojisteni/pojisteni-pro-muze-pro-zeny-5.15>
- [28] Allianz ŽIVOT. *Allianz.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.allianz.cz/produkty/zivotni-pojisteni/>
- [29] Pět rad, jak se dobře pojistit proti rakovině. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/pet-rad-jak-se-dobre-pojistit-proti-rakovine/c:16002/>

- [30] Speciální pojištění rukou od UNIQA má široké spektrum klientů. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/specialni-pojisteni-rukou-od-uniqa-ma-siroke-spektrum-klientu/c:10386/>
- [31] Počet vozidel v Česku se zaplaceným povinným ručením roste. *Epojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/aktuality-roste-pocet-vozidel-se-zaplacenym-povinnym-rucenim/>
- [32] Kryštof pojištění pokut zdarma. *Top-pojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.top-pojisteni.cz/pojistovaci-poradna/novinky-ze-sveta-pojisteni/krystof-pojisteni-pokut-zdarma-k-povinnemu-ruceni-od-pojistovny-slavia>
- [33] Pojištění proti pokutám je přítěžující okolnost, rozhodl Nejvyšší správní soud. *Idnes.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/pokuta-pojisteni-spravni-rizeni-pritezujici-okolnost-vyssi-sankce-nejvyssi-spravni-soud.A180914_093323_ekonomika_ane
- [34] Rekordní počet varování MeteoUNIQA kvůli bouřkám v červnu. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/tiskove-zpravy/rekordni-pocet-varovani-meteouniqa-kvuli-bourkam-v-cervnu/c:16951/>
- [35] Vyplatí se pojistit i domácího mazlíčka? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/pojistne-produkty/vyplati-se-pojistit-i-domacicho-mazlicka/c:8344/>
- [36] Pojištění mazlíčků. *Epojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/pojisteni-mazlicku-psu-a-kocek/>
- [37] Stojí vás péče o domácí mazlíčky majlant? Pomůže pojistka. *Chytryhonza.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.chytryhonza.cz/stoji-vas-pece-o-domaci-mazlicky-majlant-pomuze-pojistka>
- [38] Golfové pojištění: kde si jej můžete sjednat? *Mesec.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/golfove-pojisteni-kde-si-jej-muzete-sjednat/>
- [39] Vyplatí se pojištění jízdního kola proti krádeži? *Chytryhonza.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.chytryhonza.cz/vyplati-se-pojisteni-jizdniho-kola-proti-kradezi>

- [40] Bezkrvní léčba snižuje riziko komplikací. *Slavia-pojistovna.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.slavia-pojistovna.cz/2014/11/bezkrvni-lecba-snizuje-riziko-komplikaci/>
- [41] Půjčení auta v zahraničí? Pozor na vysokou spoluúčast! *Direct.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: https://www.direct.cz/pro-media/tiskova-zprava/3?utm_source=google&utm_medium=sea&gclid=Cj0KCQiAgKzwBRCjARIsABBBFuhrA_Ud-bc-4SqZH0L0fdeUNvOqcEDA_t33XLCYLMr1XmFlRNffuwEaAhPKEALw_wcB
- [42] Cestovní pojištění pro důchodce. *Epojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/cestovni-pojisteni-pro-senior/>
- [43] Předčasný důchod. *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/duchod/predcasny-duchod/>
- [44] Jaké jsou možnosti pojištění kybernetických rizik? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/jake-jsou-moznosti-pojisteni-kybernetickych-rizik/c:14467/>
- [45] Pojištění kybernetických rizik. *Srovnator.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.srovnator.cz/clanky/pojisteni-kybernetickych-rizik/>
- [46] Jaké jsou možnosti pojištění kybernetických rizik? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/jake-jsou-moznosti-pojisteni-kybernetickych-rizik/c:14467/>
- [47] Pojištění internetových rizik: O co se jedná a kdo jej nabízí? *Epojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/aktuality-pojisteni-internetovych-rizik/>
- [48] Malware a Ransomware: Jaký je mezi nimi rozdíl? *Cs.vpnmentor.com* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://cs.vpnmentor.com/blog/malware-ransomware-jaky-je-mez-nimi-rozdil/>
- [49] Hackeři cílí na státní správu. Jak může kyberpojištění pomoci při vydírání? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/technologie/kyberneticka-rizika/hackeri-cili-na-statni-spravu-jak-muze-kyberpojisteni-pomoci-pri-vydirani/c:17571>
- [50] Pojištění kybernetických a internetových rizik. *Pojisteni.com* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: https://www.pojisteni.com/pojisteni-internetovych-rizik/?gclid=CjwKCAiAws7uBRaKEiwAMlbZjmqV3lmsA_Gty9IIFuR65F1qa3MYw1wUcviTWxwprB8IfUhZhhtUjxoCEsoQAvD_BwE

- [51] GDPR a pojištění kybernetických rizik. *Modulservis.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.modulservis.cz/2018/02/15/gdpr-a-pojisteni-kybernetickych-rizik/>
- [52] How Much Does Tesla Insurance Cost? How Does the Price Vary by Model? *Valuepenguin.com* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.valuepenguin.com/tesla-car-insurance#insuremytesla>
- [53] POJIŠTĚNÍ EKOLOGICKÉ ÚJMY A ENVIRONMENTÁLNÍCH RIZIK. *Eurovalley.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.eurovalley.cz/pojisteni/pojisteni-financnich-rizik/pojisteni-ekologicke-ujmy-a-en>
- [54] Pojištění a terorismus. Kdo platí a kde ho mají ve výlukách. *Penize.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/cestovni-pojisteni/323945-pojisteni-a-terorismus-kdo-plati-a-kde-ho-maji-ve-vylukach>
- [55] 4. díl: Minimalizujte rizika podnikání pomocí pojištění finančních rizik. *Pruvodcepodnikanim.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/clanek/minimalizujte-rizika-podnikani-pomoci-pojisteni-financnich-rizik/>
- [56] 2. díl: Jak si pojistit rizikové faktury? *Pruvodcepodnikanim.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/clanek/jak-si-pojistit-rizikove-faktury/>
- [57] Ivan Špirakus: Pojištění faktur pomůže i s vymáháním. *Investujeme.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.investujeme.cz/clanky/ivan-spirakus-pojisteni-faktur-pomuze-i-s-vymahanim/>
- [58] Průmyslové a podnikatelské pojištění. *Moraviatel.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <http://moraviatel.cz/prumyslove-a-podnikatelske-pojisteni/pojisteni-zpronevery/>
- [59] Pojištění D&O je dnes častým požadavkem manažerů před nástupem do funkce. *Epravo.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/aktualne/pojisteni-do-je-dnes-castym-pozadavkem-manazeru-pred-nastupem-do-funkce-109872.html>
- [60] D&O pojištění je tady, aby manažeři společností měli klidné spaní. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/d-o-pojisteni-je-tady-aby-manazeri-spolecnosti-meli-klidne-spani/>

- [61] Téměř milion nepojištěných lidí uvažuje o životním pojištění. *Emadata.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://emadata.cz/analyza/temer-1-milion-nepojistenych-lidi-uvazuje-o-uzavreni-zivotniho-pojisteni/>
- [62] Pojišťovny překvapivě porázejí finanční poradce u potenciálních klientů. *Emadata.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://emadata.cz/tematika/zivotni-pojisteni/pojistovny-prekvapive-porazeji-financni-poradce-u-klientu-kteri-se-teprve-chystaji-si-pojisteni-sjednat/>
- [63] Aktuální populační vývoj v kostce. *Czso.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/aktualni-populacni-vyvoj-v-kostce>
- [64] Spotřeba psychofarmak se za 25 let zvedla šestinásobně. ,V pořádku, jen pozor na starší generaci léků,‘ říká psychiatr. *Irozhlas.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/zdravi/psychiatr-uzkost-deprese-antidepresiva-spotreba-leciv-martin-anders_1811080630_jab
- [65] *Statistické přehledy kriminality za rok 2018*. *Policie.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2018.aspx>
- [66] *ČP zdraví* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.zdravi.cz/>
- [67] Každý pátý pár v Česku má problém počít dítě. Ženy častěji zkoušejí umělé oplodnění. *Infografiky.ihned.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://infografiky.ihned.cz/asistovana-reprodukce/r~e524dc94878f11e998d70cc47ab5f122/>
- [68] Kolik stojí pohřeb? Nejlevnější 10 000 Kč a ani u něj nesmíte být. *Mesec.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kolik-stoji-pohreb-nejlevnejsi-10-000-kc-a-ani-u-nej-nesmite-byt/>
- [69] Epidemiologie karcinomu prsu v České republice. *Mamo.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.mamo.cz/index.php?pg=pro-lekare--epidemiologie-karcinomu-prsu>
- [70] *Colonnade* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.colonnade.cz/>
- [71] *Uniqua* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.uniqua.cz/>

- [72] Soukromé zdravotní pojištění. *Dtest.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.dtest.cz/clanek-6145/soukrome-zdravotni-pojisteni>
- [73] Proč uzavřít soukromé zdravotní pojištění? Anebo taky ne. *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/proc-uzavrit-soukrome-zdravotni-pojisteni-anebo-taky-ne/c:15454/>
- [74] *Motoristická vzájemná pojišťovna* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.motopoj.cz/>
- [75] *Slavia pojišťovna* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.slavia-pojistovna.cz/>
- [76] *Kooperativa* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/>
- [77] *ERV Evropská pojišťovna* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.ervpojistovna.cz/>
- [78] *Cyklo Asistence* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.cykloasistence.cz/>
- [79] *AXA Assistance* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.axa-assistance.cz/>
- [80] *NN Životní pojišťovna* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.nn.cz/>
- [81] Předčasný důchod. *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/duchod/predcasny-duchod/>
- [82] Mají psychická onemocnění vliv na pojištění invalidity? *Finparada.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://finparada.cz/5126-Maji-psychicka-onemocneni-vliv-na-pojisteni-invalidity.aspx>
- [83] *GDPR* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.gdpr.cz/gdpr/>
- [84] *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.mzp.cz/>
- [85] *Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.cpp.cz/>
- [86] Říjnové statistiky osobních a podnikatelských bankrotů dle CRIF. *Insolvenznizona.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.insolvenznizona.cz/aktuality/rijnove-statistiky-osobnich-a-podnikatelskych-bankrotu-dle-crif/>
- [87] *POJISTENAFAKTURA.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://pojistenafaktura.cz/>

- [88] Nařízení PEPP – co přináší očekávaný právní rámec tzv. 2. režimu v sektoru osobních penzí? *Epravo.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/narizeni-pepp-co-prinasi-ocekavany-pravni-ramec-tzv-2-rezimu-v-sektoru-osobnich-penzi-109912.html>
- [89] Nařízení PEPP zveřejněno. Co čeká klienty? *Opojisteni.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/narizeni-pepp-zverejmeno-co-ceka-klienty/c:17078/>

Odborné články

- [90] KUNERTOVÁ, Tereza. PEPP: Jaké změny přinese nový panevropský penzijní produkt? *Pojistný obzor* [online]. 2018, **2018**(2) [cit. 2020-01-12]. Dostupné z: <https://www.pojistnyobzor.cz/images/archiv/2018-2/casopis.pdf>

Kvalifikační práce

- [91] ŠOTTOVÁ, Markéta. *Dopady genderové směrnice na český pojišťný trh*. Praha, 2018. Diplomová práce. Vysoká škola regionálního rozvoje a Bankovní institut – AMBIS. Vedoucí práce Prof. Ing. Eva Ducháčková, CSc.
- [92] ČAHOJOVÁ, Lucie. *Nové produkty na českém pojistném trhu* [online]. Praha, 2012 [cit. 2020-01-12]. Dostupné z: [file:///C:/Users/mnok/Downloads/zaverecna_prace%20\(4\)%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/mnok/Downloads/zaverecna_prace%20(4)%20(1).pdf). Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Vedoucí práce Prof. Ing. Eva Ducháčková, CSc.

Výroční zprávy

- [93] Výroční zpráva Annual report 2018, Praha, Česká asociace pojišťoven, 2019, 91s.

Právní normy

- [94] *Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. dubna 2019 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o celoevropském osobním penzijním produktu (PEPP)*. Brusel, 2017. Dostupné také z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0347_CS.html

Seznam grafů

Graf 1 Podíl pojistného na HDP v ČR v roce 2018 (%)	11
Graf 2 Struktura lidí, kteří nemají životní pojištění	12
Graf 3 Struktura pojistného trhu - neživotní pojištění (%).....	14
Graf 4 Jak by si lidé uvažující o životním pojištění toto pojištění sjednali	16
Graf 5 Obyvatelstvo podle věku, 1981-2018.....	19
Graf 6 Počet léčených s depresí x úzkostí v ambulantních psychiatrických zařízeních	21
Graf 7 Počet cyklů umělého oplodnění a počet narozených dětí v letech 2007-2016	26
Graf 8 Věkový průměr žen podstupujících umělé oplodnění	27
Graf 9 Incidence a mortalita nádorů prsu u žen.....	34
Graf 10 Průměrná cena pojištění vozů Tesla v Kalifornii	68

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet registrovaných a objasněných trestných činů v letech 2012-2018	24
Tabulka 2 Ceny pohřbů ve větších městech ČR	29
Tabulka 3 Počet ukradených jízdních kol na území hl. města Prahy	47
Tabulka 4 Snížení výše důchodu podle doby nástupu na předčasný starobní důchod.....	55
Tabulka 5 Průměrné ceny pojištění jednotlivých modelů vozů Tesla	69
Tabulka 6 Počet bankrotů v letech 2018-2019 v ČR.....	75

